

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

26 oktober 2004

VOORSTEL VAN GEMEENTEDECREET

**van de heren Jan Penris en Filip Dewinter, mevrouw Linda Vissers,
de heer Wim Van Dijk en mevrouw An Michiels**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Met ingang van 1 januari 2002 werd een ruime waaier van bevoegdheden inzake de inrichting, organisatie, bevoegdheden en werking van de lokale besturen overgedragen aan de gewesten. Deze bevoegdheidsoverdracht was het gevolg van de Lambermontakkoorden waarin Vlaanderen eens te meer zwaar diende te betalen voor het verwerven van een stukje zelfbestuur. Het verkrijgen van de bevoegdheid om de Vlaamse binnenlandse aangelegenheden met betrekking tot inrichting van de lokale bestuursniveaus naar eigen inzichten te kunnen regelen, werd dan ook naar voor geschoven als een bijzonder belangrijk symbool van Vlaanderens groei naar volwassenheid.

Hoewel de volledig autonome bevoegdheid over de eigen bestuurlijke inrichting, vooral wat betreft de lokale besturen van Vlaamse taal- en randgrensgemeenten, nog steeds wordt geamputeerd door de regelingen van de pacificatiewet van 9 augustus 1988 waaraan niet getornd mag worden, was deze stap in de staatshervorming toch zwaarwichtig genoeg om onmiddellijk werk te maken van het invullen van de nieuwe bevoegdheden.

De opbouw en de structuur van de bestaande Nieuwe Gemeentewet zijn bovendien verouderd en niet meer aangepast aan een moderne gemeentelijke organisatie en de hedendaagse visie op de bestuurlijke inrichting van het Vlaamse Gewest. Vandaag moeten de gemeenten vaak werken met totaal voorbijgestreefde organisatiekaders en een toezichtstructuur die teruggaat tot de negentiende eeuw.

Redenen genoeg om een eigen Vlaams gemeentedecreet, goed onderbouwd, niet overhaast, maar wel zonder onnodige verdragingsmanoeuvres, tot stand te laten komen.

Vrijwel onmiddellijk na de bevoegdheidsoverdracht werd dan ook een brede voorbereidingsronde op touw gezet die zowel vanuit politieke, wetenschappelijke als administratieve hoek tal van – soms tegenstrijdige – commentaren, adviezen, beschouwingen en standpunten opleverde.

Een eerste versie van voorontwerp van gemeentedecreet werd samen met de adviesaanvraag gepubliceerd op 19 juli 2002

In september 2002 konden al standpunten en commentaren geraadpleegd worden van onder meer de Vlaamse Federatie van Gemeentesecretarissen, de Vlaamse Vleugel van de Koninklijke Federatie van Gewestelijke Ontvangers van België, de Federatie van Gemeente- en OCMW-ontvangers, prof. dr. I. Christiaens. Adviezen van de SERV en van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur waren ter beschikking op respectievelijk 9 en 18 oktober 2002.

Ook de VVSG, formeel niet om een standpunt gevraagd, maar als vertegenwoordiger van de lokale besturen in de allereerste plaats betrokken, organiseerde een zeer uitgebreide en goed gestructureerde voorbereidingsronde met onder meer:

- een elektronische enquête bij politici en topambtenaren in januari 2002 (1350 antwoorden);
- vijf consultatiemomenten in maart 2002, gespreid over het hele Vlaamse land met terugkoppeling over de resultaten van de elektronische enquête en bespreking van de knelpunten, (ongeveer 500 lokale bestuurders en ambtenaren werden bereikt);
- besprekingen in diverse commissies en interne werkgroepen in de periode maart-juni 2002;
- een tweede consultatieronde op vijf plaatsen in Vlaanderen verspreid in de periode september-oktober 2002 (opnieuw werden ongeveer 500 lokale politici en topambtenaren bereikt).

Dit alles resulteerde in een degelijke synthesenota van 7 oktober 2002 en in een pakket van voorstellen van amendement, goedgekeurd op de buitengewone algemene vergadering van de VVSG in Knokke-Heist op 20 februari 2003.

Op 8 november 2002 keurde de Vlaamse Regering een aangepast voorontwerp van gemeentedecreet principieel goed. Volgens het eveneens op 8 november 2002 gepubliceerde ontwerp van memorie van toelichting was het immers de bedoeling nog voor het zomerreces van 2003 een voldragen ont-

werp van decreet voor te leggen aan het Vlaams Parlement. Sinds de ontvangst van het tweede advies van de Raad van State in juli 2003, nam de regering evenwel geen enkel initiatief meer.

Wegens de symboolwaarde van het dossier, maar meer nog omdat de Vlaamse gemeenten, zolang een gemeentedecreet op zich laat wachten, moeten blijven werken met de volledig voorbijgestreefde organisatieprincipes van de Nieuwe Gemeentewet, moet het Vlaams Parlement nog in zijn huidige samenstelling kunnen overgaan tot het aannemen van een eigen Vlaams gemeentedecreet.

Bij een dergelijk belangrijk en omvangrijk decreet gaat men beter niet over één nacht ijs. Het parlement moet de nodige tijd krijgen om het debat ten gronde op een ernstige wijze te kunnen voeren. De indieners vinden dan ook dat het op minder dan drie maanden van de laatste geplande vergadering van dit parlement, de hoogste tijd is om de besprekingen aan te vatten. Vermits de regering verzuimt een ontwerp van decreet in te dienen, willen zij het debat op gang trekken met dit eigen voorstel van gemeentedecreet.

Dit voorstel is voor een belangrijk deel gebaseerd op het voorbereidende werk dat door de verschillende betrokken actoren werd verricht in het kader van het voorontwerp van de Vlaamse Regering. Daarnaast werd ook gekeken naar de resultaten van een enquête die de Vereniging van Vlaams Blok Mandatarissen (VVBMB) bij haar leden (i.c. de lokale mandatarissen) organiseerde.

De indieners van dit voorstel van gemeentedecreet onderschrijven de principiële doelstellingen van het voorontwerp van gemeentedecreet:

- het principe van de subsidiariteit als uitgangspunt van de Vlaamse staatsinrichting. Het Vlaamse gemeentedecreet moet sturen op hoofdlijnen, en in de eerste plaats waken over de stringente toepassing van de principes van de democratische vertegenwoordiging, maar daarnaast zoveel mogelijk ruimte bieden voor gemeentelijke zelfregulering;
- het verhogen van het democratisch gehalte van de besturen: de besturen moeten goed functionerende politieke organen zijn die zich met de essentie bezig houden, namelijk het bepalen van het beleid van gemeente;

- het verbeteren van het efficiënt bestuur, en het voeren van een modern personeelsbeleid mogelijk maken;
- de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester;
- het invoeren van een strategische planning;
- het invoeren van een modern financieel beleid;
- het intern toezicht versterken, het extern toezicht beperken.

De indieners kunnen zich ook scharen achter sommige principiële keuzes die werden gemaakt in het voorontwerp:

- de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester;
- het verbod op de cumulatie van uitvoerende lokale mandaten met een parlementair mandaat of een mandaat als minister;
- het voorzitterschap van de gemeenteraad door een raadslid buiten het college;
- de volheid van bevoegdheid voor de gemeenteraad, met de mogelijkheid om bevoegdheden te delegeren naar het college, op voorwaarde echter dat een uitgebreide lijst met bevoegdheden niet gedelegeerd kunnen worden;
- de constructieve motie van wantrouwen;
- het gemeentelijke referendum;
- de financiële beheerder en de gemeentelijke auditor;
- de principes van de financiële organisatie;
- de vereenvoudiging van het tuchtrecht.

Bij een aantal van deze principiële keuzes wordt evenwel gekozen voor andere opties, andere invullingen of andere uitvoeringsmodaliteiten dan die van het voorontwerp.

Ook gaan de indieners in het voorstel van decreet soms uit van eigen principiële keuzes die volledig van die van het voorontwerp afwijken.

Artikelsgewijze toelichting

In dit deel geven we een overzicht van de belangrijkste punten van onderscheid tussen het voorstel van decreet en de laatst bekende versie van het voorontwerp van decreet van de regering.

Artikel 2

§2 - Het subsidiariteitsbeginsel

Dit decreet neemt het beleidsbeginsel van de subsidiariteit uitdrukkelijk als uitgangspunt. Subsidiariteit betekent dat beleid thuishoort op een bestuurlijk niveau zo dicht mogelijk bij de personen voor wie of de doelgroepen waarvoor het beleid maatregelen of oplossingen voor problemen aanreikt. Als op basis van een budgettaire kosten-batenanalyse geen redenen aan te voeren zijn om beleid voor te bereiden of uit te voeren op een hoger bestuurlijk niveau, dan dient een lagere overheid in de eerste plaats bevoegd te blijven voor het beleid in kwestie. Een gelijkwaardige reden om te beslissen het beleid toe te vertrouwen aan het laagst mogelijke bestuurlijke niveau is het principe van inspraak van onmiddellijk betrokkenen bij de voorwaarden, de processen en de effecten van het beleid.

Artikel 6

De samenstelling van de gemeenteraad

Het voorontwerp behoudt de huidige indeling van de gemeenten in liefst 25 groepen om het aantal gemeenteraadsleden vast te leggen. Dat is een onnodig vergaande differentiatie. Bovendien maakt die differentiatie, door de indeling van de gemeenten in slechts 7 groepen om het aantal schepenen te bepalen, ook de verhouding gemeenteraadsleden-schepenen te variabel. Zo heeft een gemeente met tussen 20.000 en 40.000 inwoners volgens het voorontwerp steeds 5 schepenen maar kan 27,29,31 of 33 raadsleden tellen. In gemeenten met minder dan 7.500 inwoners staan tegenover de 2 schepenen, gemeenteraden die kunnen variëren van 7 tot 19 leden en in gemeenten van meer dan 75.000 inwo-

ners zien we 8 schepenen bij maar liefst acht mogelijkheden van 41 tot 55 raadsleden. Het nut van deze differentiatie is volstrekt onduidelijk. In dit voorstel wordt er dan ook voor gekozen de verhouding schepenen-raadsleden constant te houden, en het aantal groepen waarin de gemeenten worden ingedeeld om het aantal raadsleden te bepalen gelijke tred te laten houden met de regeling voor de schepencolleges. Aangezien de indieners niet naar een vermindering van het aantal raadsleden streven, betekent dat ten opzichte van het voorontwerp in vele gevallen een merkelijke uitbreiding van het aantal gemeenteraadsleden. Een dergelijke verhoging van het aantal gemeenteraadsleden zal ook de representativiteit – en dus ook de democratische legitimatie – van de gemeenteraad ten goede komen.

Artikel 14

Onverenigbaarheden

Het is onverantwoord dat een minister die toezichtsbevoegdheden uitoefent op gemeenten, of beleidsmateries behartigt die ingrijpen in het gemeentelijke functioneren (zoals subsidies of regelgeving) zelf gemeenteraadslid blijft. Hij of zij zou dan in dergelijke materies al te veel tegelijkertijd rechter en partij zijn.

Artikel 17

Presentiegeld

Het voorontwerp bepaalt dat de gemeenten de mogelijkheid krijgen om, naast de vergaderingen van gemeenteraad en raadscommissies, ook voor de aanwezigheid op andere vergaderingen die verband houden met het mandaat, presentiegeld toe te kennen. Teneinde te voorkomen dat er een wildgroei ontstaat van vergoede vergaderingen, met als enige doel sommige raadsleden uit de meerderheid een extra inkomen te gunnen, is het goed de toekenning van presentiegelden voor te behouden aan organen die volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging zijn samengesteld.

Artikel 29

De voorzitter en de ondervoorzitter van de gemeenteraad

De indieners van dit voorstel van gemeentedecreet steunen het idee van een voorzitter buiten het schepencollege. Een eigen voorzitter is vergadertech- nisch interessanter en kan zorgen voor een betere voortgangsbewaking van de afspraken tussen de raad en het college. Ook de rol van de burgermees- ter is duidelijker. Als de voorzitter echter behoort tot de meerderheid, zal de beoogde versterking van het democratische gehalte van de raad – de mo- gelijkheid om de raad inderdaad een eigen koers te laten varen en minder een aanhangsel van het college te zijn – slechts marginaal zijn. Voor een echt onafhankelijke sterkere gemeenteraad moet de voorzitter komen uit de oppositie. Er wordt de fracties van de oppositie de mogelijkheid geboden deze voorzitter in onderling overleg aan te wijzen. Blijkt daarover geen akkoord mogelijk en worden toch meerdere kandidaten voorgesteld dan wordt de kandidaat van de grootste fractie van de oppo- sitie voorzitter van de gemeenteraad.

Als plaatsvervanger van de voorzitter kiezen de in- dieners van dit voorstel liever voor de kortere en be- ter ingeburgerde naam ‘ondervoorzitter’ dan voor ‘plaatsvervangende voorzitter’. Tenzij er tussen de leden van oppositiefracties daarover een ander af- spraak wordt gemaakt, wordt de ondervoorzitter aangewezen uit de op een na grootste fractie die niet is vertegenwoordigd in het schepencollege.

Deze optie maakte het ook noodzakelijk de defini- tie van een politieke fractie meer in het begin van het decreet te vermelden. (artikel 7)

Artikel 38

De gemeenteraadscommissies

De gemeenteraden kunnen technische commis- sies oprichten, maar zijn daartoe niet verplicht. In dat algemene kader dient de decreetgever enkel te waken over de democratische samenstelling van de commissies en de vrijwaring van fundamentele beginselen.

Niet alleen het aantal commissies, het aantal leden, de samenstelling en de werking van de commissies, maar ook de openbaarheid ervan kunnen het best overgelaten worden aan de zelfregulering van de gemeenteraad. Zo kunnen de gemeenten zelf be- palen wat voor hen het beste werkt. Het decreetaal opleggen van enkel dit detail van de werking van de commissies is dan ook een vorm van onnodige betutteling.

Om de rol van de gemeenteraad te versterken, is het wenselijk dat het voorzitterschap wordt waargeno- men door gemeenteraadsleden die niet behoren tot het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 40

Deontologische code

Het aannemen van een deontologische code, zowel voor de gemeenteraad als voor het schepencollege, moet decreetaal worden vastgelegd. Dit tast het principe van zelfregulering niet aan vermits raad en college vanzelfsprekend volledig autonoom meester blijven van de bepalingen die zij in deze deontologische code willen opnemen.

Vanzelfsprekend kan een nieuw gevormde ge- meenteraad of een nieuw gevormd college zich er desgevallend toe beperken de deontologische code van de oude gemeenteraad of het oude college te bekrachtigen.

Artikel 42

Straatnaamgeving

De bevoegdheid om openbare straten en pleinen te benoemen is terecht exclusief aan de gemeenteraad toegewezen. Het inwinnen van een vrijblijvend ad- vies bij een terzake deskundige commissie kan de raadsleden helpen om een historisch, cultureel en taalkundig verantwoorde keuze te maken. Als de procedure eenvoudig is, hoeft een dergelijke con- sultatie geen buitensporige vertraging teweeg te brengen. Het advies is niet bindend – dat zou het principe van de gemeentelijke autonomie aantas- ten – maar haalt zijn morele gezag uit de deskun- digheid van de commissie en uit de grondigheid van de argumentatie.

Artikel 44

Genderquota voor de schepenen

De bepaling dat het schepencollege moet bestaan uit personen van verschillend geslacht wordt niet overgenomen in dit voorstel van decreet. Vooral in gemeenten die slechts twee of drie schepenen tellen, beperkt het al te zeer de keuzemogelijkheden van de gemeenteraad. Bovendien kan door de kieswetgeving een gemeenteraad worden verkozen die uitsluitend zou bestaan uit leden van één geslacht; waar moeten dan de schepenen van het andere geslacht vandaan komen ?

Daarnaast wijzen de indieners in algemene zin genderquota af. Het morele gezag van de enige vrouwelijke, of de enige mannelijke schepen, wordt volledig ondergraven door het beeld dat hij of zij zou zijn gekozen, niet wegens zijn of haar eigen capaciteiten maar enkel omdat hij of zij het 'juiste' geslacht heeft om aan de decretale voorwaarden te voldoen.

Artikel 45

De verkiezing van het schepencollege

De indieners opteren voor een afzonderlijke verkiezing van de schepenen omdat dit het democratisch beslissingsrecht van de gekozen gemeenteraad beter waarborgt.

Artikel 60 en volgende

De rechtstreekse verkiezing van de burgemeester

Dit voorstel van decreet ondersteunt het principe van de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester maar wijst het systeem met twee verkiezingsrondes af. Verkiezingen zijn voor de gemeenten bijzonder omslachtige, tijdrovende en vooral geldverslindende operaties. Te veel verkiezingen na elkaar wordt in het algemeen door de bevolking afgewezen. Bovendien verhindert een tweede ver-

kiezingsronde in het Vlaamse politieke landschap met drie tot vier aan elkaar gewaagde partijen, geenszins de mogelijkheid dat een burgemeester verkozen wordt waarvan de lijst niet deelneemt aan de meerderheidscoalitie (de zogenaamde 'cohabitation'). Het systeem van een tweede verkiezingsronde heeft slechts zin als het gepaard gaat met een systeem dat de burgemeester door zijn verkiezing automatisch een meerderheid in de raad verzekert (het Franse systeem). Deze optie wijzen de indieners af als fundamenteel strijdig met het principe van de evenredige vertegenwoordiging.

Door deze afwijzing is de mogelijkheid van een 'cohabitation' hoe dan ook onvermijdelijk, de tijd- en geldrorende tweede kiesronde brengt hier nauwelijks verandering in. De problemen die een 'cohabitation' met zich meebrengen, moeten dan ook opgelost worden door een aantal onvervreemdbare bevoegdheden van de burgemeester vast te leggen.

Artikel 71

Opeisingsrecht van de burgemeester

Het opeisen van leegstaande gebouwen mag niet enkel beperkt worden tot de mogelijke huisvesting van daklozen. Er kunnen andere dringende en spoedeisende sociale behoeften of noodwendigheden zijn die verholpen zouden kunnen worden door het al dan niet tijdelijk in gebruik nemen van leegstaande gebouwen. Wel moet de burgemeester erop toezien dat het opgeëiste gebouw wel degelijk in gebruik wordt genomen voor het doel waarvoor het werd opgeëist; zoniet herkrijgt de eigenaar opnieuw het volle genot van het gebouw.

De periode van zes maanden wordt ingevoerd om het bestuur desgevallend de mogelijkheid te geven aan het gebouw bepaalde aanpassingen of herstellingen uit te voeren die de ingebruikname voor het gestelde doel mogelijk maken. Vanzelfsprekend kan het daarbij alleen gaan om kleine herstellingen of aanpassingen, een opeising is immers geen onteigening en mag er dus niet toe leiden het eigendom wezenlijk van aard te wijzen.

Artikel 80 en volgende

De gemeentelijke diensten

De gemeentesecretaris

Er wordt geopteerd voor het behoud van de benaming ‘gemeentesecretaris’ in plaats van gemeentebestuurder. Deze benaming is algemeen bekend en aanvaard en er zijn geen objectieve redenen om haar te wijzigen. Bovendien kan de benaming ‘directeur’ in grotere administraties aldus behouden blijven voor de leidende ambtenaren van afzonderlijke gemeentelijke diensten. De bijzondere positie die de gemeentesecretaris inneemt ten opzichte van de gemeenteraad, in vergelijking met andere gemeentelijke leidende ambtenaren (de diverse directeuren) wordt door het behoud van de specifieke term ‘gemeentesecretaris’ onderstreept.

Artikelen 133 en 143

De waarschuwing

Alvorens tot een effectieve tuchtmaatregel wordt besloten, moet een waarschuwing mogelijk zijn.

Artikel 197 en volgende

De gemeentelijke externe verzelfstandiging

In het laatste jaar van een legislatuur kan een gemeente geen extern verzelfstandigd agentschap meer oprichten. Dat zou het nieuwe bestuur, met een mogelijk andere politieke samenstelling, te veel belasten.

Verder is het wenselijk ook parlementsleden en provincieraadsleden uit te sluiten als vertegenwoordiger of bestuurder in een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap.

Ook worden de genderquota voor de bestuursorganen van gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen afgewezen. Als elke fractie één lid mag voordragen en het totaal van deze voordrachten voldoet niet aan de genderquota, welke fractie zal dan verplicht worden een andere kandidaat voor te dragen?

Het overleg met het OCMW

In dit voorstel wordt geen titel opgenomen die handelt over de overlegstructuur tussen gemeente en OCMW.

De interbestuurlijke verhouding tussen de gemeente en het OCMW is nog lang niet uitgeklaard. In het kader van het geheel aan reorganisaties die het totale proces van Vlaanderens bestuurlijke inrichting moet afronden, moet ook de vandaag bestaande structuur, namelijk een OCMW als nagenoeg parallel bestuur naast de gemeenteraad, in vraag kunnen worden gesteld. Vanuit het ‘sociaal huis’ of het ‘sociaal loket’ kan een geheel nieuw eigentijdse inrichting van het lokale sociale beleid groeien.

In deze omstandigheden is het niet wenselijk in het gemeentedecreet bepalingen op te nemen die nog volledig verwijzen en verankerd zitten in de oude OCMW-structuur.

TITEL VI

De participatie van de burger

HOOFDSTUK II

De gemeentelijke volksraadpleging

Een volksraadpleging is een zeer waardevol instrument van democratische besluitvorming. Enerzijds moeten de spelregels ervan zodanig vastgelegd zijn dat de volksraadpleging ook voor de bevolking toegankelijk is zonder dat loodzware voorwaarden ieder mogelijk initiatief vooraf ontmoedigen. Anderzijds moet men ook vermijden dat een al te gemakkelijke toegankelijkheid leidt tot een inflatie van volksraadplegingen die zowel de interesse als de bereidheid tot deelname bij de bevolking op de kortste keren zou uithollen.

Om dezelfde reden moet men erop toezien dat het instrument van de volksraadpleging een zo maximaal mogelijk moreel gewicht kan krijgen. Dat morele gewicht kan de volksraadpleging slechts hebben als de deelname eraan is voorbehouden aan hetzelfde kiespubliek als dat van de democra-

tische verkiezingen. Om te kunnen deelnemen aan een volksraadpleging moeten dus dezelfde voorwaarden gelden als voor deelname aan de gemeenteraadsverkiezingen.

Het is dan ook niet nodig de term ‘deelnemer’ in te voeren in plaats van ‘kiezer’.

HOOFDSTUK III

Inspraak

De gemeenteraad moet initiatieven nemen om de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen te garanderen bij de beleidsvoorbereiding, bij de uitwerking van de gemeentelijke dienstverlening en bij de evaluatie ervan. Daartoe kan een veelheid van de raden, overlegstructuren en inspraakinitiatieven worden opgericht. Burgerparticipatie staat of valt met mondige mensen die niet alleen actief informatie kunnen inwinnen, maar door de overheid ook laagdrempelig ingelicht worden over hun rechten en mogelijkheden. Dit noemen we actieve en passieve openbaarheid van bestuur.

De democratisch verkozen gemeenteraadsleden moeten echter meester blijven over de agenda van, en het spreekrecht in de gemeenteraadszittingen. Vragenronden, informatie- en inspraakronden moeten dat ook buiten de gemeenteraad georganiseerd worden.

Experimenten in meerdere gemeenten tonen trouwens aan dat een ‘vragenronde’ in, of aan de gemeenteraadszitting voorafgaand, al snel verwordt tot een klaagnummertje van steeds dezelfde beroepsklagers, of tot misbruik van het forum door marginale groepen of partijen die vaak herhaaldelijk door de kiezer werden afgewezen toen ze zich kandidaat stelden voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het is een verkrachting van de democratie als dergelijke groepen via de mogelijkheid punten te agenderen of het woord te nemen op een gemeenteraadszitting, een rol spelen die de kiezer hen bij de democratische verkiezing ontzegd heeft.

TITEL VIII

Bestuurlijk toezicht

De toezichthouders en de positie van de huidige provinciegouverneur

In het licht van de principiële keuze voor het afschaffen van de functie van provinciegouverneur, en het afbouwen van de huidige provincies naar een tussenniveau op kleinere schaal, wordt de Vlaamse Regering in de visie van dit voorstel van gemeentedecreet de toezichthoudende overheid. Het bestaan van twee toezichthouders leidt overigens tot nodeloze complicaties en extra bureaucratie die nergens voor nodig is. In een klein aantal bepalingen moet, zolang de herinrichting van de provincies niet is doorgevoerd, voorlopig de functie van de provinciegouverneur behouden blijven.

Jan PENRIS

Filip DEWINTER

Linda VISSERS

Wim VAN DIJCK

An MICHIELS

VOORSTEL VAN DECREET

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

§1. De gemeenten zijn bevoegd voor alle aangelegenheden van gemeentelijk belang. Voor de verwezenlijking daarvan kunnen ze alle initiatieven nemen, onder voorbehoud van de toepassing van de beperkingen die door of krachtens de Grondwet, de wet of het decreet zijn bepaald. De gemeenten oefenen ook de bevoegdheden uit die hen door of krachtens de wet of het decreet zijn toevertrouwd.

§2. Het Vlaams Parlement, de bestuurlijke overheden van het Vlaamse Gewest en van de Vlaamse Gemeenschap en de bestuurlijke overheden van de provincie erkennen en bevorderen, met toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, de beleidsruimte van de gemeenten.

Artikel 3

De gemeenten verzekeren een burgers nabije, democratische, transparante en doelmatige uitoefening van de gemeentelijke bevoegdheden. Ze betrekken de inwoners zoveel mogelijk bij het beleid en zorgen voor openheid van bestuur.

Artikel 4

Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest.

TITEL II

Het gemeentebestuur

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 5

Voor de toepassing van deze titel wordt onder volstrekte meerderheid van de stemmen verstaan: meer dan de helft van de uitgebrachte geldige stemmen, onthoudingen niet meegerekend.

HOOFDSTUK II

De gemeenteraad

AFDELING I

De samenstelling van de gemeenteraad

Artikel 6

§1. De gemeenteraad vertegenwoordigt de gehele bevolking van de gemeente. Hij bestaat uit:

- 1° 15 leden in de gemeenten met minder dan 5.000 inwoners;
- 2° 19 leden in de gemeenten met 5.000 tot 9.999 inwoners;
- 3° 25 leden in de gemeenten met 10.000 tot 19.999 inwoners;
- 4° 29 leden in de gemeenten met 20.000 tot 29.999 inwoners;
- 5° 35 leden in de gemeenten met 30.000 tot 49.999 inwoners;
- 6° 43 leden in de gemeenten met 50.000 tot 99.999 inwoners;

7° 49 leden in de gemeenten met 100.000 tot 199.999 inwoners;

8° 53 leden in de gemeenten met 200.000 tot 249.999 inwoners;

9° 59 leden in de gemeenten met 300.000 of meer inwoners.

§2. De schepenen en de burgemeester, wanneer die ook tot gemeenteraadslid wordt verkozen, maken deel uit van de gemeenteraad. De gemeenteraad blijft bestaan uit het in §1 bepaalde aantal leden, zelfs wanneer de burgemeester niet tot gemeenteraadslid wordt verkozen.

§3. Bij elke volledige vernieuwing van de gemeenteraden stelt de Vlaamse Regering een lijst op van de Vlaamse gemeenten met hun respectieve bevolkingsaantallen en het daaraan verbonden aantal te verkiezen gemeenteraadsliden. Het in aanmerking te nemen bevolkingsaantal is het aantal personen dat ingeschreven is in het Rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar vóór dat van de volledige vernieuwing van de gemeenteraden hun hoofdverblijfplaats in de desbetreffende gemeente hadden.

Die lijst wordt uiterlijk vijf maanden voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 7

§1. De gemeenteraad wordt om de zes jaar volledig vernieuwd. De leden worden rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers. De leden zijn herverkiesbaar.

§2. De gemeenteraadsliden zijn verenigd in fracties. Een fractie wordt gevormd door alle gemeenteraadsliden die op eenzelfde lijst verkozen zijn of op lijsten die zich onderling hebben verenigd om een fractie te vormen. De onderlinge vereniging om een fractie te vormen, geldt tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

§3. Na een volledige vernieuwing van de gemeenteraad blijven de uittredende gemeenteraadsliden in functie tot de geloofsbrieven van de nieuw verkozen gemeenteraadsliden onderzocht zijn en hun installatie heeft plaatsgehad.

Artikel 8

§1. De verkozen gemeenteraadsliden worden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad door het oudste in dienstjaren verkozen gemeenteraadslid bijeengeroepen op de installatievergadering, die plaatsvindt op de eerste maandag van de derde maand die volgt op de gemeenteraadsverkiezingen. De bijeenroeping gebeurt overeenkomstig artikel 22. In het geval dat er bezwaar werd ingediend tegen de verkiezing en die verkiezing vervolgens toch geldig werd verklaard, worden de nieuw verkozen raadsleden bijeengeroepen binnen tien dagen die volgen op de dag waarop de uitslag van de verkiezing definitief is.

§2. Het oudste in leeftijd verkozen gemeenteraadslid zit de installatievergadering voor. Hij blijft voorzitter van de gemeenteraad totdat een nieuwe voorzitter verkozen is.

§3. De gemeenteraad onderzoekt de geloofsbrieven van de verkozen gemeenteraadsliden. De verkozen gemeenteraadsliden van wie de geloofsbrieven werden goedgekeurd, leggen in openbare vergadering de volgende eed af in handen van het oudste in leeftijd verkozen gemeenteraadslid: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen.” Het oudste in leeftijd verkozen gemeenteraadslid legt de eed af in handen van het tweede oudste in leeftijd verkozen gemeenteraadslid. De verkozen gemeenteraadsliden die de eed niet afleggen, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

§4. De verkozen gemeenteraadsliden die niet aanwezig zijn op de installatievergadering en die, nadat ze daartoe uitdrukkelijk zijn opgeroepen, zonder geldige reden afwezig zijn op de eerste daaropvolgende vergadering, worden geacht afstand te hebben gedaan van hun mandaat.

Artikel 9

Een verkozen gemeenteraadslid dat voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, brengt de gemeentesecretaris daarvan schriftelijk op de hoogte. De afstand wordt definitief zodra de gemeenteraad er kennis van heeft genomen.

Artikel 10

§1. Het mandaat van een gemeenteraadslid dat niet meer voldoet aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden, wordt door de gemeenteraad voor vervallen verklaard nadat het betrokken gemeenteraadslid is gehoord. Als de gemeenteraad niet optreedt binnen twee maanden nadat hij kennis heeft van de feiten die verval met zich kunnen meebrengen, treedt de Vlaamse Regering in zijn plaats, ambtshalve of op verzoek van een gemeenteraadslid of van het openbaar ministerie.

§2. De vervallenverklaring heeft pas gevolg vanaf de kennisgeving van de uitspraak van het verval door de gemeenteraad of door de Vlaamse Regering. Ze tast de geldigheid van de eerdere beslissingen van de gemeenteraad niet aan, onder voorbehoud van de toepassing van de strafrechtelijke aansprakelijkheid van het betrokken gemeenteraadslid, overeenkomstig §3.

§3. Als de betrokkene, zelfs bij ontstentenis van enige kennisgeving, zijn mandaat blijft uitoefenen hoewel hij kennis heeft van de oorzaak van het verval, is hij strafbaar met de straffen, bepaald in artikel 262 van het Strafwetboek.

Artikel 11

§1. De volgende personen kunnen geen deel uitmaken van een gemeenteraad:

- 1° de provinciegouverneurs, de gouverneur en de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciedirecteurs, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen;
- 2° de personeelsleden die belast zijn met het bestuurlijke toezicht, zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering;
- 3° de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Arbitragehof;
- 4° de leden van het operationeel kader van de politiediensten;

5° de leden van een districtsraad.

§2. De volgende personen kunnen geen deel uitmaken van de gemeenteraad van een bepaalde gemeente:

- 1° personeelsleden van die gemeente of van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentenschappen van die gemeente met uitzondering van de vrijwillige brandweerlieden;
- 2° de personeelsleden van het administratieve en logistieke kader van de politiediensten die personeelslid zijn van of een toelage of wedde ontvangen van één van de gemeenten van de meer-gemeentezone waar die gemeente toe behoort.

Artikel 12

§1. Het verkozen gemeenteraadslid dat zich op het ogenblik van de installatievergadering in een situatie bevindt die ingevolge artikel 11 onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het hem toegekende mandaat.

§2. Een gemeenteraadslid dat tijdens zijn mandaat in een met zijn mandaat onverenigbare situatie terecht komt en dat binnen vijftien dagen na het tot hem gerichte verzoek van de voorzitter van de gemeenteraad geen einde maakt aan die situatie, wordt door de gemeenteraad vervallen verklaard van zijn mandaat, nadat hij is gehoord.

Als de gemeenteraad niet optreedt binnen twee maanden nadat hij kennis heeft van de feiten die verval met zich kunnen meebrengen, treedt de Vlaamse Regering in zijn plaats ambtshalve op of op verzoek van een gemeenteraadslid of van het Openbaar Ministerie.

De vervallenverklaring heeft pas gevolg vanaf de kennisgeving van de uitspraak van het verval door de gemeenteraad of door de bestendige deputatie. Ze tast de geldigheid van de eerdere beslissingen van de gemeenteraad niet aan, onder voorbehoud van de toepassing van de strafrechtelijke aansprakelijkheid van het betrokken gemeenteraadslid, overeenkomstig §3.

§3. Als de betrokkene, zelfs bij ontstentenis van enige kennisgeving, zijn mandaat blijft uitoefenen

hoewel hij kennis heeft van de oorzaak van het verval, is hij strafbaar met de straffen, bepaald in artikel 262 van het Strafwetboek.

Artikel 13

De Vlaamse Regering doet uitspraak over geschillen die rijzen in verband met afstand of verval van mandaat, overeenkomstig de bepalingen van het Gemeentekiesdecreet.

Artikel 14

De volgende personen worden als verhinderd beschouwd:

- 1° het gemeenteraadslid dat verkozen of benoemd wordt tot lid van de bestendige deputatie van de provincieraad of tot lid van het college, opgericht bij artikel 83quinquies, §2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;
- 2° het gemeenteraadslid dat om medische redenen gedurende een minimale termijn van twaalf weken niet aanwezig kan zijn op de vergaderingen van de gemeenteraad en vervangen wil worden. Hij richt een schriftelijk verzoek tot vervanging aan de voorzitter van de gemeenteraad. Bij het verzoek wordt een geneeskundig getuigschrift van maximaal vijftien dagen oud gevoegd dat tevens de minimale termijn van afwezigheid om medische redenen aangeeft. Als het gemeenteraadslid dat om medische redenen afwezig blijft, niet in staat is om die wens uit te drukken, wordt hij van rechtswege als verhinderd beschouwd vanaf de derde opeenvolgende vergadering waarop hij afwezig is en zolang hij afwezig blijft;
- 3° het gemeenteraadslid dat ouderschapsverlof wil nemen voor de geboorte of adoptie van een kind. Dit gemeenteraadslid wordt op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad, vervangen, ten vroegste vanaf de zevende week voor de vermoedelijke datum van de geboorte of van de adoptie, tot het einde van de achtste week na de adoptie

of geboorte. Op schriftelijk verzoek wordt de onderbreking van de uitoefening van het mandaat na de achtste week verlengd met een duur die gelijk is aan die gedurende dewelke het raadslid zijn mandaat heeft uitgeoefend tijdens de periode van zeven weken die aan de dag van de geboorte of de adoptie voorafgaan;

- 4° het gemeenteraadslid dat lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie;
- 5° de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter van de gemeenteraad die lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie;
- 6° de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad die het ambt uitoefent van burgemeester, schepen of voorzitter van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

Artikel 15

Het gemeenteraadslid kan schriftelijk zijn ontslag indienen bij de voorzitter van de gemeenteraad. Het ontslag wordt definitief zodra de gemeenteraad er kennis van heeft genomen.

Artikel 16

§1. Het gemeenteraadslid dat afstand doet van zijn mandaat, dat van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, dat als verhinderd wordt beschouwd, dat ontslag genomen heeft, of dat overleden is, wordt vervangen door zijn opvolger, aangewezen overeenkomstig de bepalingen van het Gemeentekiesdecreet.

De geloofsbrieven worden onderzocht overeenkomstig artikel 8, §3. De eedaflegging gebeurt in de handen van de voorzitter van de gemeenteraad.

§2. Het gemeenteraadslid dat als verhinderd wordt beschouwd, wordt vervangen zolang de toestand van verhindering duurt. De gemeenteraad neemt akte van de beëindiging van de periode van verhindering.

Artikel 17

§1. De gemeenteraadsleden ontvangen ten laste van de gemeente presentiegeld voor hun aanwezigheid op vergaderingen van de gemeenteraad. De Vlaamse Regering stelt een lijst op van vergaderingen die voortvloeien uit de ambtsverplichtingen van de gemeenteraadsleden waarvoor de gemeenteraad bij reglement kan bepalen dat presentiegeld wordt verleend. Er kan slechts presentiegeld worden verleend voor vergaderingen van raden, commissies of beheers- en bestuursorganen waarvan de mandaten evenredig verdeeld zijn over de fracties waaruit de gemeenteraad is samengesteld.

§2. De gemeenteraad bepaalt het bedrag van de presentiegelden binnen de grenzen die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering.

§3. De gemeenteraad kan bepalen dat de gemeenteraadsleden een terugbetaling ontvangen voor specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat van gemeenteraadslid, voorzitter van de gemeenteraad en fractie- of commissievoorzitter. De Vlaamse Regering bepaalt welke kostenvergoedingen kunnen worden vastgesteld.

Artikel 18

§1. Het gemeenteraadslid dat wegens een handicap niet zelfstandig zijn mandaat kan vervullen, kan zich voor de uitoefening van dit mandaat laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, gekozen uit de gemeenteraadskiezers, die aan de verkiesbaarheidsvereisten voldoet, en die zich niet bevindt in een situatie als bedoeld in artikelen 11 en 14.

§2. Voor de toepassing van §1 bepaalt de Vlaamse Regering de criteria tot vaststelling van de hoedanigheid van een gemeenteraadslid met een handicap.

§3. Bij het verlenen van de bijstand krijgt de vertrouwenspersoon dezelfde middelen ter beschikking en heeft hij dezelfde verplichtingen als het gemeenteraadslid, maar hij is niet gehouden tot de eedaflegging. Hij heeft eveneens recht op presentiegeld onder dezelfde voorwaarden als het gemeenteraadslid.

AFDELING II

De voorzitter en de ondervoorzitter van de gemeenteraad

Artikel 19

§1. Op de eerste vergadering na de installatievergadering wijzen de gemeenteraadsleden onder hun leden een voorzitter en een ondervoorzitter aan.

Uiterlijk vijf dagen vóór de vergadering kunnen gedagtekende akten van voordracht van voorzitter en van ondervoorzitter worden neergelegd bij de gemeentesecretaris. De voordracht van voorzitter en de voordracht van ondervoorzitter kunnen op een gezamenlijke akte, of op afzonderlijk akten worden neergelegd.

Om ontvankelijk te zijn, moeten de voorgedragen kandidaat-voorzitter en de kandidaat-ondervoorzitter lid zijn van een fractie waarvan geen enkel lid tot schepen is verkozen en moet de akte van voordracht ondertekend zijn door een meerderheid van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst als de voorgedragen kandidaten werden verkozen en die op het ogenblik van de verkiezing van de voorzitter de eed hebben afgelegd. Als de lijst waarop de naam van de kandidaat-voorzitter of van de kandidaat-ondervoorzitter voorkomt, slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van één van hen. Elk gemeenteraadslid kan slechts één akte van voordracht van voorzitter en één akte van voordracht van ondervoorzitter ondertekenen.

§2. Als er meerdere voordrachten werden ingediend, wordt als voorzitter de kandidaat-voorzitter aangewezen die werd verkozen op de lijst die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft gehaald en als ondervoorzitter de kandidaat-ondervoorzitter die werd verkozen op de lijst die bij de gemeenteraadsverkiezingen op één na de meeste stemmen heeft gehaald.

§3. Als de voorzitter als verhinderd wordt beschouwd, overeenkomstig artikel 14, of als hij tijdelijk afwezig is, neemt de ondervoorzitter het voorzitterschap waar zolang de toestand van verhindering voortduurt of zolang de voorzitter afwezig is. Als de ondervoorzitter de voorzitter in die gevallen niet kan vervangen, wordt het voorzitter

terschap waargenomen door het oudste gemeenteraadslid in leeftijd.

§4. Als de voorzitter of de ondervoorzitter geen deel meer uitmaakt van de gemeenteraad, afstand doet van zijn mandaat als voorzitter of ondervoorzitter, wordt een nieuwe voorzitter of een nieuwe ondervoorzitter aangewezen op de eerstvolgende vergadering, overeenkomstig §1 en §2 van dit artikel.

AFDELING III

De werking van de gemeenteraad

Artikel 20

De gemeenteraad vergadert zo dikwijls als de zaken die tot zijn bevoegdheid behoren het vereisen en ten minste tienmaal per jaar.

Artikel 21

De voorzitter van de gemeenteraad beslist tot bijeenroeping van de gemeenteraad en stelt de agenda van de vergadering op. De agenda bevat in ieder geval de punten die door het college van burgemeester en schepenen aan de voorzitter worden meegedeeld.

Op verzoek van een derde van de zittinghebbende leden of van het college van burgemeester en schepenen is de voorzitter verplicht de gemeenteraad bijeen te roepen op de aangewezen dag en het aangewezen uur en met de voorgestelde agenda.

De gemeentesecretaris verzendt de agenda en de stukken die aan de gemeenteraadsliden worden meegedeeld.

Artikel 22

§1. Behalve in spoedeisende gevallen wordt de oproeping van de gemeenteraadsliden ten minste acht dagen vóór de vergadering verzonden.

De oproeping vermeldt in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en bevat een nota van toelichting bij elk agendapunt en bij de voorstellen van beslissing. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt worden alle stukken die er betrekking op hebben, ter beschikking gesteld van de gemeenteraadsliden vanaf de verzending van de agenda.

Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop de stukken die op de agenda betrekking hebben, ter beschikking worden gesteld.

De gemeentesecretaris of de door hem aangewezen ambtenaren verstrekken aan de gemeenteraadsliden die erom verzoeken, technische inlichtingen over stukken die in het dossier voorkomen. Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop die inlichtingen worden verstrekt.

§2. Uiterlijk veertien dagen vóór de vergadering waarop de gemeenteraad beraadslaagt over het organogram, het personeelsbehoefteplan, de personeelsformatie, de rechtspositieregeling, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, het jaarlijkse budget, de jaarlijkse beleidsnota, een budgetwijziging of de jaarrekening, zendt de gemeentesecretaris aan elk gemeenteraadslid een exemplaar van het ontwerp van deze documenten. De gemeentesecretaris voegt bij dit ontwerp de bevindingen van de gemeentelijke auditor, telkens als dit advies door de bepalingen van dit decreet vereist wordt.

Artikel 23

Gemeenteraadsliden kunnen uiterlijk vijf dagen vóór de vergadering punten aan de agenda toevoegen. Daartoe overhandigen ze hun voorstel, vergezeld van een nota van toelichting, aan de gemeentesecretaris, die de voorstellen bezorgt aan de voorzitter van de gemeenteraad.

Van deze mogelijkheid kan geen gebruik gemaakt worden door een lid van het college van burgemeester en schepenen.

De gemeentesecretaris deelt de aanvullende agendapunten, zoals vastgesteld door de voorzitter van de gemeenteraad, onverwijld mee aan de gemeenteraadsliden.

Artikel 24

§1. De plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergaderingen van de gemeenteraad worden uiterlijk acht dagen voor de vergadering openbaar gemaakt op het gemeentehuis, zodat het publiek er te allen tijde kennis van kan nemen. Het huishoudelijk reglement bepaalt de nadere regels over de wijze van openbaarmaking.

Als agendapunten aan de agenda worden toegevoegd overeenkomstig artikel 23, wordt de aangepaste agenda uiterlijk 24 uur nadat hij is vastgesteld op het gemeentehuis openbaar gemaakt overeenkomstig het eerste lid.

§2. Iedereen die erom verzoekt, wordt op de hoogte gebracht van de agenda van de gemeenteraad en, indien gewenst, tevens van de bijbehorende documenten. Enkel voor de bijbehorende documenten kan eventueel een vergoeding worden gevraagd die niet meer mag bedragen dan de kostprijs.

Artikel 25

De voorzitter zit de vergaderingen van de gemeenteraad voor, opent en sluit de vergaderingen. Hij licht de te bespreken agendapunten vooraf toe.

Artikel 26

De voorzitter is belast met de handhaving van de orde in de vergadering. Hij kan, na een voorafgaande waarschuwing, elke toehoorder die openlijk tekens van goedkeuring of van afkeuring geeft of die op enigerlei wijze wanorde veroorzaakt, uit de zaal doen verwijderen.

De voorzitter kan bovendien een proces-verbaal opmaken tegen die persoon en hem verwijzen naar de politierechtbank die hem zal veroordelen tot een geldboete van één tot vijftien euro of tot een gevangenisstraf van één dag tot drie dagen, behoudens andere vervolgingen, als het feit daartoe grond oplevert.

Artikel 27

De gemeenteraad kan geen besluit nemen, als niet meer dan de helft van de zittinghebbende gemeenteraadsleden aanwezig is.

De raad kan echter, als hij tweemaal bijeengeroepen is zonder dat het vereiste aantal leden aanwezig is, na een derde oproeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen en beslissen over de onderwerpen die voor de derde maal op de agenda voorkomen.

De termijnen, bedoeld in artikelen 22, §1, en 24 worden voor deze tweede en derde oproeping teruggebracht tot twee dagen. In deze oproepingen wordt vermeld dat het om een tweede of derde oproeping gaat. In beide oproepingen worden de bepalingen van dit artikel overgenomen.

Artikel 28

§1. Het is een gemeenteraadslid verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming:

1° over aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft en waarbij hij persoonlijk, of als vertegenwoordiger is betrokken, of waarbij zijn bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dit verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van dit artikel wordt de wettelijke samenwoning met aanverwantschap gelijkgesteld;

2° over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening van een instantie waaraan hij reenschap verschuldigd is of waarvan hij tot het uitvoerend orgaan behoort.

Deze bepaling is niet van toepassing op het gemeenteraadslid dat zich in bovenvermelde omstandigheden bevindt louter op grond van het feit dat hij als vertegenwoordiger van de gemeente is aangewezen in andere rechtspersonen.

§2. Het is een gemeenteraadslid verboden:

- 1° als advocaat of notaris tegen betaling te werken in geschillen ten behoeve van de gemeente;
- 2° als advocaat of notaris te werken in geschillen ten behoeve van de tegenpartij van de gemeente of van een personeelslid van de gemeente in tuchtzaken of in geval van schorsing bij orde-maatregel;
- 3° rechtstreeks of onrechtstreeks deel te nemen aan een overeenkomst, opdracht voor aanne-ming van werken, levering of diensten, verkoop of aankoop voor de gemeente of de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen. Dit verbod is tevens van toepassing op de handels-vennootschappen waarin het gemeenteraadslid vennoot, zaakvoerder, beheerder of lasthebber is;
- 4° op te treden als afgevaardigde of deskundige van een vakorganisatie in een onderhandelings- of overlegcomité van de gemeente.

§3. Dit artikel is eveneens van toepassing op de leden van het college van burgemeester en schepe-nen en op de vertrouwenspersoon, bedoeld in arti-kel 18.

Artikel 29

§1. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar, behalve als:

- 1° het om aangelegenheden gaat die de persoon-lijke levenssfeer raken. Zodra een dergelijk punt aan de orde is, beveelt de voorzitter de behandeling in besloten vergadering;
- 2° de gemeenteraad met twee derde van de aan-wezige leden beslist tot behandeling in beslo-ten vergadering, in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid.

De vergaderingen over het organogram, het per-soneelsbehoefteplan, de personeelsformatie, de rechtspositieregeling, het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, het jaarlijkse budget en de

jaarlijkse beleidsnota, een budgetwijziging of de jaarrekening zijn in elk geval openbaar.

§2. De besloten vergadering kan slechts plaatsvin-den na de openbare vergadering, uitgezonderd in tuchtzaken. Wanneer tijdens de openbare verga-dering blijkt dat de behandeling van een punt in besloten vergadering moet worden voortgezet, kan de openbare vergadering, enkel met dit doel, wor-den onderbroken.

Artikel 30

Een punt dat niet op de agenda voorkomt, mag niet in bespreking worden gebracht, behalve in spoed-eisende gevallen als het geringste uitstel gevaar zou kunnen opleveren.

Tot spoedbehandeling kan slechts worden beslo-ten door ten minste twee derde van de aanwezige leden. De namen van die leden en de motivering voor de spoedeisendheid worden in de notulen ver-meld.

Artikel 31

§1. De gemeenteraadsliden hebben het recht van inzage in alle dossiers, stukken en akten die het be-stuur van de gemeente betreffen. Die bepaling doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging van de gemeenteraadsliden wegens schending van het beroepsgeheim, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

De gemeenteraadsliden kunnen een afschrift ver-krijgen van deze dossiers, stukken en akten. De vergoeding die eventueel wordt gevraagd voor het afschrift, mag in geen geval meer bedragen dan de kostprijs.

§2. De gemeenteraadsliden mogen alle inrichtin-gen en diensten bezoeken die de gemeente opricht en beheert.

§3. De gemeenteraad bepaalt bij huishoudelijk re-glement de voorwaarden voor het inzagerecht en de voorwaarden voor het bezoekrecht aan de ge-meentelijke inrichtingen en diensten.

Artikel 32

Als de rechtstreeks verkozen burgemeester geen lid is van de gemeenteraad, is hij toch steeds aanwezig op de vergaderingen van de gemeenteraad. Hij heeft echter geen stemrecht.

De gemeenteraadsleden hebben het recht aan de burgemeester en aan het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen. Het huishoudelijk reglement bepaalt de voorwaarden voor de uitoefening van dat recht.

Artikel 33

De notulen van de vergadering van de gemeenteraad worden onder de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris opgesteld overeenkomstig artikel 247.

Behalve in spoedeisende gevallen, worden de notulen van de vorige vergadering ten minste acht dagen vóór de dag van de vergadering ter beschikking gesteld van de gemeenteraadsleden. Het huishoudelijk reglement bepaalt de wijze waarop de notulen ter beschikking worden gesteld.

Elk gemeenteraadslid heeft het recht tijdens de vergadering opmerkingen te maken over de redactie van de notulen van de vorige vergadering. Als die opmerkingen worden aangenomen door de gemeenteraad, worden de notulen in die zin aangepast.

Als er geen opmerkingen worden gemaakt, worden de notulen beschouwd als goedgekeurd en worden ze ondertekend door de voorzitter van de gemeenteraad en de gemeentesecretaris.

Artikel 34

De besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen.

Artikel 35

§1. De stemmingen in de gemeenteraad zijn openbaar.

§2. De volgende stemmingen zijn geheim:

1° de voordrachten van kandidaten, benoemingen tot ambten, terbeschikkingstellingen, preventieve schorsingen in het belang van de dienst en tuchtstraffen;

2° de benoeming door de gemeenteraad van de leden van de commissies die verband houden met het bestuur van de gemeente, alsmede van de vertegenwoordigers van de gemeente in andere rechtspersonen;

3° de verkiezing van de schepenen.

§3. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen in §2 stemmen de leden van de gemeenteraad mondeling. Het huishoudelijk reglement kan een regeling invoeren die gelijkwaardig is met een mondelinge stemming. Als dusdanig worden de mechanisch of elektronisch uitgebrachte naamstemming en de stemming bij zitten en opstaan of bij handopsteking beschouwd. Ongeacht de bepalingen van het huishoudelijk reglement wordt er mondeling gestemd telkens als een derde van de aanwezige leden hierom verzoekt.

§4. De voorzitter stemt het laatst, uitgezonderd bij geheime stemming.

Artikel 36

Als bij de benoeming of de voordracht van kandidaten de vereiste meerderheid niet wordt verkregen bij de eerste stemming, wordt opnieuw gestemd over de kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald.

De voorzitter stelt daartoe een lijst op met tweemaal zoveel namen als er benoemingen of voordrachten moeten gebeuren.

De stemmen kunnen alleen worden uitgebracht op de kandidaten die op deze lijst voorkomen.

De benoeming of de voordracht gebeurt bij volstreekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen heeft de jongste kandidaat de voorkeur.

Artikel 37

Iedereen die hierom verzoekt, mag ter plaatse inzage nemen van de besluiten van de gemeenteraad.

De gemeenteraad kan evenwel beslissen dat de met gesloten deuren genomen besluiten gedurende een welbepaalde tijd geheim worden gehouden.

Artikel 38

§1. In de gemeenteraad kunnen er onder de gemeenteraadsleden commissies opgericht worden die als taak hebben de besprekingen in de gemeenteraadszittingen voor te bereiden.

§2. De mandaten van iedere commissie worden evenredig verdeeld over de fracties waaruit de gemeenteraad is samengesteld. De evenredige verdeling gebeurt overeenkomstig de evenredige verdeling van de zetels in de gemeenteraad. Tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht eenzelfde aantal leden in de commissies te behouden.

Als bij de toepassing van de evenredige vertegenwoordiging overeenkomstig deze bepaling een fractie niet vertegenwoordigd is in een commissie, kan ze een waarnemend lid zonder stemrecht aanwijzen.

§3. De mandaten van voorzitter van de commissie worden evenredig verdeeld over de fracties waaruit de gemeenteraad is samengesteld. De burgemeester of schepenen kunnen geen voorzitter zijn van een commissie.

§4. Het huishoudelijk reglement legt de nadere regels vast voor de samenstelling en de werking van de commissies en de fracties.

Artikel 39

De gemeenteraad stelt bij de aanvang van de legislatuur een huishoudelijk reglement vast waarin aanvullende maatregelen worden opgenomen in verband met de werking van de raad en waarin minstens bepalingen worden opgenomen over:

1° de vergaderingen waarvoor presentiegeld wordt verleend, het bedrag van het presentiegeld en de nadere regels in verband met een eventuele vergoeding voor specifieke kosten;

2° de wijze waarop de stukken die op de agenda betrekking hebben, ter beschikking worden gesteld van de gemeenteraadsleden en de wijze waarop de gemeentesecretaris of de door hem aangewezen ambtenaren, aan de raadsleden die erom verzoeken, technische inlichtingen verstrekken over die stukken;

3° de wijze waarop de plaats, dag, tijdstip en agenda van de vergaderingen van de gemeenteraad openbaar worden gemaakt;

4° de voorwaarden voor het inzagerecht voor gemeenteraadsleden en de voorwaarden voor het bezoekrecht aan de gemeentelijke diensten;

5° de voorwaarden waaronder de gemeenteraadsleden hun recht uitoefenen om aan de burgemeester en aan het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen;

6° de wijze van notulering en de wijze waarop de notulen van de vorige vergadering ter beschikking worden gesteld aan de gemeenteraadsleden;

7° de wijze waarop openbaar of geheim wordt gestemd;

8° de nadere regels omtrent de samenstelling en de werking van de commissies en de fracties.

De gemeenteraad kan het huishoudelijk reglement te allen tijde wijzigen.

Artikel 40

Uiterlijk in de tweede maand na de installatievergadering neemt de gemeenteraad een deontologische code aan.

AFDELING IV

De bevoegdheden van de gemeenteraad

Artikel 41

§1. Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke of decretale bepalingen, beschikt de gemeenteraad over de volheid van bevoegdheid ten aanzien van de in artikel 2, eerste lid, bepaalde aangelegenheden.

§2. De gemeenteraad bepaalt het beleid van de gemeente en kan daartoe algemene regels stellen.

§3. De gemeenteraad stelt de gemeentelijke reglementen vast. Onder voorbehoud van de toepassing van de bevoegdheid van de gemeenteraad tot het vaststellen van de gemeentelijke politieverordeningen, kunnen deze reglementen onder meer betrekking hebben op het gemeentelijke beleid, de gemeentelijke belastingen en retributies en op het inwendige bestuur van de gemeente.

Een afschrift van elk reglement waarin een strafbepaling of een administratieve sanctie wordt opgenomen, wordt dadelijk verzonden aan de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en aan die van de politierechtbank.

Artikel 42

De gemeenteraad stelt de benaming van de openbare wegen en de pleinen vast, na kennisname van een gemotiveerd advies van de straatnamencommissie.

Artikel 43

§1. De gemeenteraad kan bij reglement bepaalde bevoegdheden toevertrouwen aan het college van burgemeester en schepenen.

§2. De volgende bevoegdheden kunnen niet aan het college van burgemeester en schepenen worden toevertrouwd:

- 1° het vaststellen van gemeentelijke reglementen en het stellen van straffen en administratieve sancties op de overtreding van deze reglementen;
- 2° het vaststellen van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad;
- 3° het vaststellen van de deontologische code van de gemeenteraad;
- 4° het vaststellen van het meerjarenplan en de aanpassingen ervan, het jaarlijkse budget en de jaarlijkse beleidsnota, een budgetwijziging en de jaarrekeningen;
- 5° het vaststellen van het organogram, het personeelsbehoefteplan, de personeelsformatie, en de rechtspositieregeling;
- 6° het oprichten van extern verzelfstandigde agentschappen, het beslissen tot oprichting van, deelname aan of vertegenwoordiging in instellingen, verenigingen en ondernemingen;
- 7° het goedkeuren van beheerscontracten en samenwerkingsovereenkomsten;
- 8° het aanstellen van de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder, de gemeentelijke auditor en de leidinggevende ambtenaren;
- 9° het aangaan van leningen voorzover die niet in het vastgestelde budget zijn opgenomen;
- 10° de principebeslissing over en het bepalen van de voorwaarden en het vaststellen van de wijze

van gunnen van de opdrachten die de gemeenteraad naar aanleiding van de goedkeuring van het budget, de budgetwijzigingen en de meerjarenplanning uitdrukkelijk heeft toegevoegd;

- 11° het stellen van daden van beschikking met betrekking tot roerende en onroerende goederen voorzover de verrichting niet nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen;
- 12° het aanvaarden van schenkingen en legaten;
- 13° het oprichten van adviesraden;
- 14° het vaststellen van de gemeentebelastingen en retributies;
- 15° het vaststellen van de benaming van de openbare wegen en pleinen.

HOOFDSTUK III

Het college van burgemeester en schepenen

AFDELING I

De samenstelling van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 44

§1. Het college van burgemeester en schepenen bestaat uit de burgemeester en uit:

- 1° 2 schepenen in de gemeenten met minder dan 5.000 inwoners;
- 2° 3 schepenen in de gemeenten met 5.000 tot 9.999 inwoners;
- 3° 4 schepenen in de gemeenten met 10.000 tot 19.999 inwoners;
- 4° 5 schepenen in de gemeenten met 20.000 tot 29.999 inwoners;
- 5° 6 schepenen in de gemeenten met 30.000 tot 49.999 inwoners;

6° 7 schepenen in de gemeenten met 50.000 tot 99.999 inwoners;

7° 8 schepenen in de gemeenten met 100.000 tot 199.999 inwoners;

8° 9 schepenen in de gemeenten met 200.000 tot 299.999 inwoners;

9° 10 schepenen in de gemeenten met meer dan 300.000 inwoners.

§2. De Vlaamse Regering stelt per gemeente een lijst op van het aantal te verkiezen schepenen overeenkomstig artikel 6, §3.

Artikel 45

Nadat zij de eed hebben afgelegd, kiezen de gemeenteraadsleden op de installatievergadering onder hun leden de schepenen.

De gemeenteraadsleden kunnen hiertoe kandidaat-schepenen voordragen. Per schepenmandaat wordt een gedagtekende akte van voordracht bezorgd aan de voorzitter van de gemeenteraad, uiterlijk drie dagen vóór de vergadering waar de verkiezing van een of meer schepenen op de agenda van de raad staat.

Om ontvankelijk te zijn, moet de akte van voordracht ondertekend zijn door ten minste een meerderheid van hen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat. Als de lijst waarop de kandidaat-schepenen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van één van hen. Elk gemeenteraadslid kan slechts één akte van voordracht ondertekenen per schepenmandaat. Als de schriftelijk voorgedragen kandidaturen niet volstaan om het schepencollege volledig samen te stellen, kunnen kandidaten mondeling worden voorgedragen op de zitting.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming, door zo veel afzonderlijke stemmen als er schepenen te kiezen zijn. De rang van de schepenen wordt bepaald door de volgorde van de stemmen.

De kandidaat die de volstrekte meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot schepen. Als geen enkele kandidaat de volstrekte meerder-

heid van de stemmen heeft behaald en als meerdere kandidaten werden voorgedragen voor het vacante schepenambt, vindt een tweede stemronde plaats, waarin wordt gestemd over de twee kandidaten die in de eerste stemronde de meeste stemmen behaalden. Bij staking van stemmen in de eerste stemronde komt de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste voorkeurstemmen heeft behaald, in aanmerking voor de tweede stemronde. De kandidaat die in de tweede stemronde de meerderheid van de stemmen heeft behaald, is verkozen tot schepen. Bij staking van stemmen is de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste voorkeurstemmen heeft behaald, verkozen tot schepen.

Als de voorkeurstemmen bepalend zijn en de kandidaten een gelijk aantal voorkeurstemmen hebben behaald, is de voorgedragen kandidaat verkozen waarvan de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald.

Artikel 46

§1. Voor ze hun ambt aanvaarden, leggen de schepenen in openbare vergadering van de gemeenteraad de volgende eed af in handen van de voorzitter: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen.”

§2. De schepenen die de eed na twee achtereenvolgende uitnodigingen niet aflegt, wordt geacht zijn schepenambt niet te aanvaarden.

Artikel 47

De schepenen worden, behoudens de toepassing van artikelen 50 en 51, verkozen voor een periode van zes jaar. Na een volledige vernieuwing van de gemeenteraad blijven de uittredende schepenen in functie tot de geloofsbrieven van hun opvolgers onderzocht zijn en hun installatie plaatsgevonden heeft.

Artikelen 10, 12, §2, en 13 zijn van overeenkomstige toepassing op de schepenen.

Artikel 48

§1. De volgende personen worden als verhinderd beschouwd:

1° de schepenen die om medische redenen vervangen wil worden gedurende een minimale termijn van twaalf weken. Hij richt een schriftelijk verzoek tot vervanging aan de voorzitter van de gemeenteraad. Bij het verzoek wordt een geneeskundig getuigschrift van maximaal vijftien dagen oud gevoegd dat tevens de minimale termijn van afwezigheid om medische redenen aangeeft. Wanneer de schepenen die om medische redenen afwezig blijft op de vergaderingen van het college, niet in staat is die wens uit te drukken, wordt hij van rechtswege als verhinderd beschouwd vanaf de derde opeenvolgende vergadering waarop hij afwezig is en zolang hij afwezig blijft;

2° de schepenen die ouderschapsverlof wil nemen wegens de geboorte of de adoptie van een kind. Die schepenen wordt op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad, vervangen, ten vroegste vanaf de zevende week voor de vermoedelijke datum van de geboorte of van de adoptie, tot het einde van de achtste week na de adoptie of geboorte. Op schriftelijk verzoek wordt de onderbreking van de uitoefening van het ambt na de achtste week verlengd met een duur, gelijk aan die gedurende dewelke hij zijn ambt heeft uitgeoefend tijdens de periode van zeven weken die aan de dag van de geboorte of de adoptie voorafgaan.

§2. De volgende personen kunnen geen deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen:

1° hij of zij die een mandaat uitoefent van federaal, Vlaams of Europees parlamentslid;

2° hij of zij die lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie.

Artikel 49

De schepenen kan schriftelijk zijn ontslag indienen

bij de voorzitter van de gemeenteraad. Het ontslag wordt definitief zodra de gemeenteraad er kennis van heeft genomen.

De schepen oefent zijn ambt uit tot hij als schepen vervangen is.

Artikel 50

§1. Op voorstel van een derde van de zittinghebbende leden kan de gemeenteraad een motie van wantrouwen aannemen tegen alle schepenen gezamenlijk, behalve in de zes laatste maanden van het jaar waarin een volledige vernieuwing van de gemeenteraden plaatsvindt. Deze motie is ontvankelijk indien zij evenveel kandidaat-schepenen voordraagt als er schepenen te verkiezen zijn. Zetelende schepenen kunnen opnieuw worden voorgedragen.

§2 Een motie van wantrouwen wordt aan de voltallige gemeenteraad ter stemming voorgelegd ten vroegste vijf en ten laatste eenentwintig vrije dagen na de indiening ervan bij de voorzitter van de gemeenteraad. Een motie van wantrouwen is aangenomen als meer dan de helft van de gemeenteraadsleden voor de motie van wantrouwen stemt.

§3. De aanneming van de motie leidt tot het ontslag van de schepenen tegen wie ze is gericht en geldt als verkiezing van de schepenen die werden voorgedragen.

Artikel 51

§1. De schepen die zijn schepenambt niet aanvaardt, die van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, die als verhinderd wordt beschouwd, die geschorst of afgezet is, die ontslag heeft genomen, of die overleden is, wordt vervangen overeenkomstig de procedure beschreven in artikel 45. Die verkiezing moet in elk geval plaatsvinden binnen twee maanden na het opvallen van het schepenambt.

§2. In geval van vervanging heeft de nieuw gekozen schepen zitting totdat de ambtstermijn van

zijn voorganger is verstreken, tenzij deze schepen vroeger ophoudt deel uit te maken van de gemeenteraad. De schepen die als verhinderd wordt beschouwd of die geschorst is, wordt alleen vervangen zolang hij geschorst of verhinderd is.

AFDELING II

De werking van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 52

§1. Het college van burgemeester en schepenen vergadert op de dagen en uren die het bepaalt, en zo dikwijls als de behandeling van de zaken het vereist.

Het college van burgemeester en schepenen kan niet beraadslagen en beslissen als niet meer dan de helft van de leden aanwezig is. De vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen zijn niet openbaar. De beslissingen worden opgenomen in de notulen.

De goedgekeurde notulen van het college van burgemeester en schepenen worden onverwijld bezorgd aan alle gemeenteraadsleden.

§2. In de andere gevallen stelt de burgemeester de dag en het uur van de vergadering vast.

Artikel 53

De burgemeester zit het college van burgemeester en schepenen voor.

Artikel 54

Het college van burgemeester en schepenen beslist collegiaal.

Artikel 55

§1. De besluiten worden genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen. Het resultaat van de stemming wordt vermeld in de notulen.

§2. Bij staking van stemmen verdaagt het college de zaak tot een volgende vergadering. Indien echter de meerderheid van het college de zaak vóór de behandeling ervan spoedeisend heeft verklaard, is de stem van de voorzitter beslissend. Hetzelfde geldt wanneer er op drie achtereenvolgende vergaderingen over een zelfde zaak staking van stemmen is.

§3. Op verzoek van een lid wordt een verklaring inzake zijn stemgedrag in de notulen opgenomen.

Artikel 56

Het college van burgemeester en schepenen kan bij de aanvang van de legislatuur een huishoudelijk reglement aannemen waarin het nadere regels vaststelt omtrent zijn werking.

Het college van burgemeester en schepenen kan het huishoudelijk reglement te allen tijde wijzigen.

Artikel 57

Het college van burgemeester en schepenen neemt een deontologische code aan op de eerste zitting.

AFDELING III

De bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen

Artikel 58

§1. Het college van burgemeester en schepenen bereidt de beraadslagingen en de besluiten van de gemeenteraad voor en voert de besluiten van de gemeenteraad uit.

§2. Het college oefent de bevoegdheden uit die eraan zijn toevertrouwd overeenkomstig artikel 43, §2, of overeenkomstig andere wettelijke en decreetale bepalingen.

§3. Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd voor:

1° de daden van beheer over de gemeentelijke in-

richtingen en eigendommen, binnen de grenzen van de door de gemeenteraad vastgestelde algemene regels;

2° het vrijwaren van de rechten van de gemeente;

3° de gunning en de uitvoering van overheidsopdrachten, met inbegrip van de vaststelling van de wijze van gunning en de voorwaarden, voorzover de opdracht nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen en de gemeenteraad de wijze van gunning en de voorwaarden niet zelf heeft vastgesteld, onder voorbehoud van de toepassing van de bevoegdheden van de gemeentesecretaris;

4° het aangaan van leningen voorzover die in het vastgestelde budget zijn opgenomen;

5° het stellen van daden van beschikking met betrekking tot roerende en onroerende goederen voorzover de verrichting nominatief in het vastgestelde budget is opgenomen;

6° de burgerlijke stand en de politie van vertoningen overeenkomstig artikelen 125, 126, 127, 130 en 132 van de Nieuwe Gemeentewet.

§4. Dit artikel doet geen afbreuk aan de aan de burgemeester toegekende bevoegdheden overeenkomstig hoofdstuk IV, afdeling II.

Artikel 59

Het college van burgemeester en schepenen kan bij reglement de uitoefening van bepaalde bevoegdheden aan de gemeentesecretaris toevertrouwen.

De volgende bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen kunnen evenwel niet aan de gemeentesecretaris worden toevertrouwd:

1° de bevoegdheid bedoeld in artikel 176;

2° de bevoegdheid bedoeld in artikel 259;

3° de bevoegdheid tot het vaststellen van ontwerpen van gemeenteraadsbesluit en het voorleggen van deze ontwerpen aan de gemeenteraad.

De gemeentesecretaris oefent de hem overeenkomstig het eerste lid toevertrouwde bevoegdheden

persoonlijk uit. Het college van burgemeester en schepenen kan bij de delegatie van een bepaalde bevoegdheid evenwel bepalen dat de gemeentesecretaris de uitoefening van die gedelegeerde bevoegdheid kan toevertrouwen aan andere personeelsleden van de gemeente.

HOOFDSTUK IV

De burgemeester

AFDELING I

De rechtstreeks verkozen burgemeester

Artikel 60

De burgemeester wordt rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers overeenkomstig de bepalingen van het Gemeentekiesdecreet.

De verkiezingen voor de burgemeester vinden gelijktijdig plaats met de gemeenteraadsverkiezingen en met afzonderlijke stembiljetten.

Artikel 61

§1. De burgemeester wordt om de zes jaar verkozen, op voordracht van een lijst die aan de gemeenteraadsverkiezingen deelneemt.

De kandidaat-burgemeester is tevens kandidaat-gemeenteraadslid op de lijst waardoor hij werd voorgedragen.

§2. Elke voordracht van kandidaat-burgemeester is vergezeld van een voordracht van een kandidaat-opvolger die gezamenlijk met de kandidaat-burgemeester wordt verkozen. De opvolger is tevens kandidaat-gemeenteraadslid op de lijst waardoor hij werd voorgedragen en behoort tot dezelfde lijst als de kandidaat-burgemeester.

Artikel 62

De rechtstreeks verkozen burgemeester is herverkiesbaar.

Na de verkiezingen blijft de aftredende burgemeester in functie tot de installatie van de nieuwe burgemeester heeft plaatsgehad.

Artikel 63

Voor hij zijn ambt aanvaardt, leggen de burgemeester en zijn opvolger de volgende eed af in handen van de Vlaamse Regering: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen.”

Artikel 64

§1. De onverenigbaarheden die gelden voor gemeenteraadsliden, zoals bepaald in artikel 11, zijn van overeenkomstige toepassing op de burgemeester en zijn opvolger.

§2. De verkozen burgemeester die zich in een situatie bevindt die ingevolge artikel 11 onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, wordt niet tot de beëdiging toegelaten, zolang de oorzaak van de onverenigbaarheid bestaat.

De verkozen burgemeester die binnen één maand na een tot hem gericht verzoek van de Vlaamse Regering geen einde maakt aan de met zijn mandaat onverenigbare situatie, wordt geacht afstand te doen van zijn mandaat.

§3. De Vlaamse Regering doet uitspraak over de geschillen die hierover rijzen overeenkomstig de bepalingen van het Gemeentekiesdecreet.

Artikel 65

§1. De verkozen burgemeester die voor zijn installatie afstand wil doen van zijn mandaat, brengt dat schriftelijk ter kennis van de Vlaamse Regering. De afstand wordt definitief zodra de Vlaamse Regering er kennis van heeft genomen.

§2. De burgemeester die de eed na twee oproepingen niet aflegt, wordt geacht het burgemeestersambt niet te aanvaarden.

De Vlaamse Regering doet uitspraak over de geschillen die hierover rijzen overeenkomstig de be-

palingen van het Gemeentekiesdecreet.

Artikel 66

Artikelen 10, 12, §2, 13 en 31 zijn van overeenkomstige toepassing op de burgemeester.

Artikel 67

§1. De volgende personen worden als verhinderd beschouwd:

1° de burgemeester die om medische redenen vervangen wil worden gedurende een minimale termijn van twaalf weken. Hij richt een schriftelijk verzoek tot vervanging aan de voorzitter van de gemeenteraad. Bij het verzoek wordt een geneeskundig getuigschrift van maximaal vijftien dagen oud gevoegd dat tevens de minimale termijn van afwezigheid om medische redenen aangeeft. Wanneer de burgemeester die om medische redenen afwezig blijft op de vergaderingen van het college, niet in staat is die wens uit te drukken, wordt hij van rechtswege als verhinderd beschouwd vanaf de derde opeenvolgende vergadering waarop hij afwezig is en zolang hij afwezig blijft;

2° de burgemeester die ouderschapsverlof wil nemen wegens de geboorte of de adoptie van een kind. Die burgemeester wordt vervangen op zijn schriftelijk verzoek, gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad, ten vroegste vanaf de zevende week voor de vermoedelijke datum van de geboorte of van de adoptie, tot het einde van de achtste week na de adoptie of geboorte. Op schriftelijk verzoek wordt de onderbreking van de uitoefening van het ambt na de achtste week verlengd met een duur gelijk aan die gedurende dewelke hij zijn ambt heeft uitgeoefend tijdens de periode van zeven weken die aan de dag van de geboorte of de adoptie voorafgaan.

§2. De volgende personen kunnen geen burgemeester zijn:

1° hij of zij die een mandaat uitoefent van federaal, Vlaams of Europees parlementslid;

2° hij of zij die lid is van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie.

Artikel 68

De burgemeester kan schriftelijk zijn ontslag indienen bij de Vlaamse Regering. Het ontslag wordt definitief zodra de Vlaamse Regering er kennis van heeft genomen.

Behoudens in het geval van een onverenigbaarheid, oefent de burgemeester zijn ambt uit tot hij als burgemeester vervangen is.

Artikel 69

§1. De burgemeester die zijn burgemeestersambt niet aanvaardt, die van zijn mandaat vervallen wordt verklaard, die als verhinderd wordt beschouwd, die geschorst of afgezet is, die ontslag genomen heeft, of die overleden is, wordt onmiddellijk vervangen door zijn opvolger.

§2. De burgemeester die als verhinderd wordt beschouwd of die geschorst is, wordt voor de duur van zijn schorsing of verhindering vervangen door zijn opvolger.

§3. Als de opvolger zich eveneens in een situatie bevindt die overeenkomstig §1 tot vervanging leidt, wordt hij vervangen door de eerste schepen.

AFDELING II

De bevoegdheden van de burgemeester

Artikel 70

§1. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente en is het hoofd van de gemeentelijke administratie.

§2. De burgemeester is belast met de uitvoering van alle door hogere overheden opgelegde regelgeving behoudens wanneer deze bevoegdheid aan een ander gemeentelijk orgaan is opgedragen.

§3. De burgemeester is belast met de uitvoering van de gemeentelijke reglementen behoudens wanneer deze bevoegdheid aan een ander gemeentelijk orgaan is opgedragen.

§4. De burgemeester staat in voor de orde, de rust en de veiligheid in de gemeente en kan hiertoe alle nodige politiematregelen nemen. Hij is belast met de uitvoering van de politiewetten, hij beschikt over verordenende bevoegdheid inzake ordehandhaving en de bevoegdheid de gewapende macht te vorderen.

§5. De burgemeester informeert de gemeenteraad, wanneer die daarom verzoekt, over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Artikel 71

De burgemeester beschikt over een opeisingsrecht. De Vlaamse Regering bepaalt de grenzen, de voorwaarden en de regels, volgens dewelke het opeisingsrecht uitgeoefend kan worden en tevens de procedure, de gebruiksduur, de regeling inzake het op de hoogte brengen van de eigenaar en de mogelijkheden van de laatstgenoemde tot verzet tegen de opeising, alsook de berekeningswijzen van de vergoedingen.

Artikel 72

§1. Als de uitbatings- of vergunningsvoorwaarden van een instelling niet kunnen worden nageleefd, kan de burgemeester indien elke verdere vertraging een nadeel zou kunnen berokkenen, maatregelen treffen met inbegrip van sluiting van de instelling of tijdelijke schorsing van de vergunning behoudens als de bevoegdheid om in spoedeisende gevallen voorlopige maatregelen uit te spreken, door een bijzondere regelgeving is toevertrouwd aan een andere overheid.

§2. Indien de door de maatregelen getroffen kan aantonen dat er geen schending is van de uitbatings- of vergunningsvoorwaarden, wordt de maatregel onmiddellijk opgeheven.

§3. De opgelegde maatregelen vervallen van rechtswege als ze door het college van burgemeester en

schepenen in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd.

§4. De opgelegde maatregelen mogen een termijn van drie maanden niet overschrijden. Bij het verstrijken van die termijn worden de opgelegde maatregelen van rechtswege opgeheven.

Artikel 73

§1. Als de openbare orde rond een voor het publiek toegankelijke inrichting wordt verstoord naar aanleiding van feiten binnen deze inrichting, kan de burgemeester maatregelen treffen met inbegrip van sluiting voor een door hem te bepalen duur.

§2. Indien de door maatregelen getroffen kan aantonen dat er geen verdere aanleiding zal zijn tot verstoring van de openbare orde, wordt de maatregel onmiddellijk opgeheven.

§3. De opgelegde maatregelen vervallen van rechtswege als ze door het college van burgemeester en schepenen in de eerstvolgende vergadering niet worden bekrachtigd.

§4. De maatregelen mogen een termijn van drie maanden niet overschrijden. Bij het verstrijken van deze termijn worden de opgelegde maatregelen van rechtswege opgeheven.

HOOFDSTUK V

Rechtspositie, taalgebruik, tucht en aansprakelijkheid

AFDELING I

Rechtspositie

Artikel 74

De Vlaamse Regering bepaalt de ambtskledij en de onderscheidingstekens van de burgemeester en de schepenen en kent de eretitels toe onder de voorwaarden die zij bepaalt.

Artikel 75

§1. De burgemeester en de schepenen genieten ten laste van de gemeente een salaris, inclusief vakantiegeld en eindejaarspremie. De Vlaamse Regering stelt dit salaris vast, rekening houdend met de verantwoordelijkheden die aan het ambt verbonden zijn en de tijd die aan het mandaat moet worden besteed, afhankelijk van het inwonersaantal van de gemeente. Het salaris van de burgemeester wordt uitgedrukt als een percentage van de vergoeding van de leden van het Vlaams Parlement. Het salaris van de schepenen wordt vastgesteld op basis van het salaris van de burgemeester. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van betaling van die salarissen, de gevallen waarin het salaris van de burgemeester of schepenen kan worden vermindert op verzoek van de betrokkene en de gevallen waarin op verzoek van de betrokkene het salaris wordt aangevuld met een bedrag ter compensatie van inkomensverlies dat de betrokkene zou leiden.

In geval van verhindering of schorsing overeenkomstig artikel 48, 67 of 76 van dit decreet, wordt het aan het ambt verbonden salaris toegekend aan diegene die de verhinderde of geschorste burgemeester of schepenen vervangt. De verhinderde of geschorste burgemeester of schepenen ontvangt geen salaris voor de periode van verhindering of schorsing.

§2. De gemeenteraad kan bepalen dat de burgemeester en schepenen een vergoeding ontvangen voor specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het ambt van burgemeester en schepenen. De Vlaamse Regering bepaalt welke kostenvergoedingen kunnen worden vastgesteld.

§3. De burgemeester en schepenen mogen, buiten de in dit artikel bepaalde vergoedingen, geen supplementaire vergoedingen genieten ten laste van de gemeente, om welke reden of onder welke benaming ook.

§4. De som van het salaris van burgemeester of schepenen en van de vergoedingen, salarissen en presentiegelden, ontvangen als bezoldiging voor de door de burgemeester of schepenen naast zijn mandaat uitgeoefende activiteiten, is gelijk aan of lager dan anderhalve maal het bedrag van de vergoeding van de leden van het Vlaams Parlement. Voor de berekening van dat bedrag komen in aanmerking de vergoedingen, de salarissen of de presentiegel-

den voortvloeiend uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard.

Als het in het eerste lid vastgestelde plafond wordt overschreden, wordt de som van de in het voorgaande lid bedoelde vergoedingen, salarissen of presentiegelden die voortvloeien uit de uitoefening van een openbaar mandaat, een openbare functie of een openbaar ambt van politieke aard, vermindert tot het passende beloop.

Nemen de activiteiten, uitgeoefend naast het mandaat van burgemeester of schepenen een aanvang of een einde tijdens de duur van het voornoemde mandaat, dan brengt de betrokken burgemeester of schepenen de gemeenteraad daarvan op de hoogte.

§5. Deze bepaling doet geen afbreuk aan artikel 19, §4, van de Nieuwe Gemeentewet.

AFDELING II

Taalgebruik

Artikel 75bis

§1. Burgemeester en voorzitter van de gemeenteraad zien er binnen hun respectieve bevoegdheden op toe dat de taalwetten binnen de gemeentelijke administratie en de gemeentelijke organen strikt worden nageleefd.

§2. De burgemeester die in kennis wordt gesteld van inbreuken op de taalwetgeving binnen de gemeentelijke administratie of binnen het schepencollege of die zelf vaststelt en die nalaat onmiddellijk stappen te ondernemen om er een eind aan te maken, wordt, ongeacht eventuele vervolging voor de bevoegde rechtbanken, van rechtswege geacht zich in een staat van manifest wangedrag in de zin van artikel 76 van dit decreet te bevinden.

§3. De voorzitter van de gemeenteraad die in kennis wordt gesteld van inbreuken op de taalwetgeving binnen de gemeenteraad of die zelf vaststelt en die nalaat onmiddellijk de nodige stappen te ondernemen om er een einde aan te maken, wordt, ongeacht eventuele vervolging voor de bevoegde rechtbanken, van rechtswege geacht zich in een

staat van manifest wangedrag in de zin van artikel 76 van dit decreet te bevinden.

AFDELING III

Tucht

Artikel 76

De Vlaamse Regering kan de burgemeester, schepen of voorzitter van de gemeenteraad schorsen of afzetten wegens kennelijk wangedrag of grove nalatigheid. Hij wordt vooraf gehoord. De Vlaamse Regering stelt hiervoor de nadere procedureregels vast.

De afgezette burgemeester, schepen of voorzitter van de gemeenteraad kan pas na verloop van twee jaar worden herkozen of herbenoemd in die functie.

AFDELING IV

Aansprakelijkheid

Artikel 77

De burgemeester of de schepen waartegen een vordering tot schadevergoeding is ingesteld voor de burgerlijke rechter of de strafrechter, kan het Vlaamse Gewest of de gemeente in het geding betrekken. Het Vlaamse Gewest of de gemeente kan vrijwillig tussenbeide komen.

Artikel 78

Behalve in geval van herhaling, is de gemeente burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe de burgemeester of een schepen wordt veroordeeld wegens een misdrijf begaan bij de normale uitoefening van hun ambt.

De regresvordering van de gemeente ten aanzien van de veroordeelde burgemeester of schepen is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomt.

Artikel 79

De gemeente sluit een verzekering af om de burgerlijke aansprakelijkheid, met inbegrip van de rechtsbijstand, te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester en de schepenen bij de normale uitoefening van hun ambt.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van deze bepaling.

HOOFDSTUK VI

De gemeentelijke diensten

AFDELING I

Algemene bepalingen

Artikel 80

De gemeenteraad stelt het organogram van de gemeentelijke diensten vast.

Het organogram geeft de organisatiestructuur van de gemeentelijke diensten weer en geeft de gezagsverhoudingen aan. Het bevat aanwijzingen voor de samenwerking tussen de gemeentelijke diensten.

Artikel 81

§1. Er is in elke gemeente een gemeentesecretaris, een financieel beheerder en een gemeentelijke auditor.

Zij worden aangesteld door de gemeenteraad.

Wanneer in een gemeente van 1000 inwoners of minder de functie van gemeentesecretaris openvalt, kan de Vlaamse Regering aan de gemeenteraad voorschrijven de titularis van de functie te kiezen uit de gemeentesecretarissen uit de streek.

§2. Indien het organogram daarin voorziet, zijn er in de gemeente diensthoofden.

Zij worden aangesteld door de gemeenteraad na voorafgaand advies van de gemeentesecretaris.

§3. In gemeenten met meer dan 60.000 inwoners kan de gemeenteraad een adjunct-gemeentesecretaris aanstellen.

Artikel 82

Vooraleer het ambt op te nemen, leggen de in het vorige artikel bedoelde personeelsleden, tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad, de volgende eed af in handen van de voorzitter: “Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen.”

Een personeelslid bedoeld in artikel 81 dat zonder wettige reden de eed niet aflegt, na daartoe bij een ter post aangetekende brief uitgenodigd te zijn voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, wordt geacht te verzaken aan zijn aanstelling. De weigering tot eedaflegging staat gelijk met verzaking aan de aanstelling.

Artikel 83

§1. In dezelfde gemeente zijn de ambten van gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris, financieel beheerder en gemeentelijke auditor onderling onverenigbaar.

De Vlaamse Regering kan in gemeenten van minder dan 20.000 inwoners onder de door haar bepaalde voorwaarden de gemeenteraad machtigen het ambt van financieel beheerder door de gemeentesecretaris te laten uitoefenen.

§2. Het ambt van gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris, financieel beheerder en gemeentelijke auditor is onverenigbaar met een dienstbetrekking of mandaat bij een toezichthoudende overheid.

Artikel 84

Het is de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor verboden zelf of door een tussenpersoon handel te drijven.

Artikel 85

§1. Onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden kan de gemeenteraad beslissen dat de ambten van gemeentesecretaris, financieel beheerder en gemeentelijke auditor deeltijds worden uitgeoefend.

§2. De gemeenteraad kan een deeltijds ambt van gemeentesecretaris of financieel beheerder laten invullen door de deeltijdse secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente of de deeltijdse gemeentesecretaris van een andere gemeente.

§3. De gemeenteraad kan een deeltijds ambt van gemeentelijke auditor laten invullen door de deeltijdse ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente of de deeltijdse gemeentelijke auditor van een andere gemeente.

Artikel 86

§1. Onverminderd de toepassing van artikel 96, regelt de gemeenteraad de vervanging van de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor.

§2. De gemeenteraad kan een waarnemend gemeentesecretaris, waarnemend financieel beheerder of waarnemend gemeentelijke auditor aanstellen om de gemeentesecretaris, de financieel beheerder of de gemeentelijke auditor te vervangen bij diens afwezigheid of verhindering.

In spoedeisende gevallen kan de aanstelling van een waarnemend gemeentesecretaris, waarnemend financieel beheerder of waarnemend gemeentelijke auditor door het college van burgemeester en schepenen gebeuren. De aanstelling vervalt indien zij door de gemeenteraad in zijn eerstvolgende vergadering niet wordt bekrachtigd.

§3. De tweede paragraaf is in ieder geval van toepassing wanneer de afwezigheid of verhindering van de gemeentesecretaris, de financieel beheerder of de gemeentelijke auditor langer dan drie maanden duurt, of bij vacature van het ambt.

Artikel 87

De waarnemend gemeentesecretaris, financieel beheerder en gemeentelijke auditor voldoen aan de voorwaarden voor de uitoefening van het ambt dat zij waarnemen, onverminderd artikel 114, §2, laatste lid. Zij oefenen alle bevoegdheden uit, verbonden aan dat ambt.

Artikel 88

De gemeenteraad stelt de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor aan binnen zes maanden na het openvallen van het ambt.

Artikel 89

De gemeenteraad kan een nieuwe gemeentesecretaris aanstellen alvorens de uittredende gemeentesecretaris zijn ambt neerlegt. De nieuwe gemeentesecretaris kan ten vroegste zes maanden voor de ambtsneerlegging van de uittredende gemeentesecretaris in dienst treden.

De nieuwe gemeentesecretaris staat de uittredende gemeentesecretaris bij in de vervulling van zijn taken en uitoefening van zijn bevoegdheden. Bij de ambtsneerlegging van de uittredende gemeentesecretaris neemt de nieuwe gemeentesecretaris het ambt van gemeentesecretaris op.

Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de gemeentelijke auditor en de financieel beheerder.

Artikel 90

Artikel 28, §2, is van overeenkomstige toepassing op de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor.

AFDELING II

De gemeentesecretaris en de adjunct-gemeentesecretaris

Artikel 91

De gemeentesecretaris is onder leiding en toezicht van de burgemeester belast met het algemene bestuur van de gemeentelijke diensten.

Hij staat aan het hoofd van het gemeentepersoneel en is bevoegd voor het dagelijks personeelsbeleid.

Hij rapporteert maandelijks aan het college van burgemeester en schepenen en aan de gemeenteraad en beantwoordt de vragen van de schepenen en gemeenteraadsleden aangaande het algemene bestuur van de gemeentelijke diensten.

Artikel 92

§1. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de werking van de gemeentelijke diensten inzake de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie van het beleid.

Hij sluit mede namens het managementteam een afsprakennota af met het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester over de wijze waarop de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en het managementteam met het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester samenwerkt om de beleidsdoelstellingen te realiseren en over de omgangsvormen tussen bestuur en administratie.

§2. De gemeentesecretaris is, in overleg met het managementteam, belast met het opzetten van de interne controleprocedures.

§3. In overleg met de diensthoofden bereidt de gemeentesecretaris de zaken voor die aan de gemeenteraad, aan de gemeenteraadsc commissies, aan het college van burgemeester en schepenen en aan de burgemeester worden voorgelegd.

§4. De gemeentesecretaris is in overleg met het managementteam belast met het opstellen van het voorontwerp van:

- 1° het organogram;
- 2° het personeelsbehoefteplan;
- 3° de personeelsformatie;
- 4° de rechtspositieregeling van het personeel;
- 5° de strategische nota van de meerjarenplanning;
- 6° de jaarlijkse beleidsnota;
- 7° de verklarende nota bij een budgetwijziging.

Artikel 93

§1. De gemeentesecretaris woont de vergaderingen bij van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen. Hij kan de vergaderingen van de gemeenteraadscommissies bijwonen.

§2. De gemeentesecretaris adviseert de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en de burgemeester op bestuurskundig en juridisch vlak. Hij herinnert in voorkomend geval aan de geldende rechtsregels, vermeldt de feitelijke gegevens waarvan hij kennis heeft en zorgt ervoor dat de door de wet voorgeschreven vermeldingen in de beslissingen worden opgenomen.

§3. Artikel 28 is van overeenkomstige toepassing op de gemeentesecretaris.

Artikel 94

De gemeentesecretaris organiseert de behandeling van de briefwisseling. Hij organiseert de bewaring van het gemeentelijke archief.

Artikel 95

De gemeentesecretaris oefent de bevoegdheden uit die hem, overeenkomstig artikel 59 of overeenkomstig andere wettelijke of decretale bepalingen, zijn toevertrouwd.

Artikel 96

De adjunct-gemeentesecretaris staat de gemeentesecretaris bij in de vervulling van zijn ambt. Hij vervangt de gemeentesecretaris bij diens afwezigheid of verhindering.

Artikel 97

De gemeentesecretaris kan de uitoefening van bepaalde bevoegdheden toevertrouwen aan de diensthoofden.

AFDELING III

De financieel beheerder

Artikel 98

De financieel beheerder is belast met:

- 1° het opstellen, in overleg met het managementteam, van het voorontwerp van de financiële nota van het meerjarenplan en van de jaarlijkse herziening ervan, het jaarlijkse budget en de budgetwijzigingen;
- 2° het voeren en het afsluiten van de boekhouding en het opmaken van de jaarrekening;
- 3° het thesauriebeheer, het schuld- en kasbeheer, het debiteuren- en crediteurenbeheer van de gemeente;
- 4° het verrichten van de uitgaven die zijn goedgekeurd of bevolen overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

Hij rapporteert aan de gemeentesecretaris.

Artikel 99

De financieel beheerder heeft in volle onafhankelijkheid tot taak de fiscale en niet-fiscale ontvangsten van de gemeente te innen.

Artikel 100

De financieel beheerder oefent de taken van rekenplichtige uit die door of krachtens de wet of het decreet aan de gemeenteontvanger werden toevertrouwd.

AFDELING IV

De diensthoofden

Artikel 101

§1. De diensthoofden zijn belast met de dagelijkse leiding en coördinatie van de aan hun dienst toevertrouwde taken.

§2. De financieel beheerder vervult de functie van diensthoofd ten aanzien van zijn dienst.

AFDELING V

Het managementteam

Artikel 102

Het managementteam van de gemeente bestaat uit de burgemeester, de gemeentesecretaris, de financieel beheerder en, in voorkomend geval, de adjunct-gemeentesecretaris en de diensthoofden.

Artikel 103

Het managementteam vergadert regelmatig onder het voorzitterschap van de burgemeester. Bij afwezigheid wordt de burgemeester als voorzitter van het managementteam vervangen door de gemeentesecretaris.

Artikel 104

Het managementteam ondersteunt de coördinatie van de gemeentelijke diensten bij de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie. Het managementteam bewaakt de eenheid in

de werking, de kwaliteit van de organisatie en de werking van de gemeentelijke diensten, evenals de interne communicatie.

AFDELING VI

De gemeentelijke auditor

Artikel 105

§1. De gemeentelijke auditor staat in volle onafhankelijkheid in voor de interne audit in de gemeente.

Hij rapporteert aan de gemeenteraad.

§2. Onder interne audit wordt verstaan:

- 1° de controle op de wettigheid en regelmatigheid van de verbintenissen, rechten en besluiten van de gemeente met financiële impact;
- 2° de controle op de correctheid en volledigheid van de financiële bescheiden van de gemeente;
- 3° de controle van de inventarislijsten van de activa;
- 4° de controle op het waar en getrouw beeld van de boekhouding en de jaarrekening;
- 5° de controle op de procedures van interne controle;
- 6° het beoordelen van de mate waarin de uitoefening van de activiteiten van de gemeente in overeenstemming is met de vastgestelde doelstellingen of met andere vastgestelde criteria;
- 7° het identificeren van mogelijkheden tot verbetering van de effectiviteit en de efficiëntie van de werking van de gemeente.

Artikel 106

De gemeentelijke auditor oefent de opdrachten bedoeld in artikel 105, §2, 1°-4°, uit overeenkomstig de bepalingen van titel IV.

Artikel 107

De gemeentelijke auditor brengt over zijn audit, bedoeld in artikel 105, §2, 5°-7°, minstens éénmaal per jaar verslag uit aan de gemeenteraad. De gemeentelijke auditor verzendt tegelijkertijd een afschrift van dit verslag aan het college van burgemeester en schepenen, de gemeentesecretaris en de financieel beheerder.

Artikel 108

De gemeenteraad kan de gemeentelijke auditor horen in verband met de aangelegenheden die vallen onder zijn opdrachten bedoeld in artikel 105.

De gemeentelijke auditor wordt op zijn verzoek gehoord door de gemeenteraad in verband met deze aangelegenheden.

Artikel 109

De gemeentelijke auditor brengt vanuit het oogpunt van zijn opdracht, bedoeld in artikel 105, §2, 1°, advies uit aan het college van burgemeester en schepenen over het ontwerp van:

- 1° personeelsbehoefstenplan en het ontwerp tot wijziging ervan;
- 2° personeelsformatie en het ontwerp tot wijziging ervan;
- 3° rechtspositieregeling van het personeel en het ontwerp tot wijziging ervan;
- 4° de financiële nota van het meerjarenplan en het ontwerp tot aanpassing ervan;
- 5° het jaarlijkse budget en het ontwerp tot wijziging van het budget.

Indien de in het vorige lid vermelde ontwerpen na kennisname van het advies gewijzigd worden, brengt de gemeentelijke auditor advies uit over het gewijzigde ontwerp, tenzij de wijzigingen enkel tegemoet komen aan de door de gemeentelijke auditor in een eerder advies gemaakte opmerkingen.

De gemeentelijke auditor brengt zijn advies uit binnen veertien dagen nadat hij om advies is verzocht.

Artikel 110

De gemeentelijke auditor kan te allen tijde inzage nemen van alle documenten van de gemeente die hij nodig acht voor de uitoefening van zijn opdrachten en daarover inlichtingen vragen.

Aan de gemeentelijke auditor wordt op dezelfde wijze als aan de gemeenteraadsleden kennis gegeven van de agenda van de gemeenteraad en de nota's van toelichting, de voorstellen van beslissing en de stukken die op de agendapunten betrekking hebben.

Artikel 111

De gemeenteraad stelt de gemeentelijke auditor de vereiste middelen en het vereiste personeel ter beschikking om zijn taken naar behoren te kunnen vervullen.

TITEL III

Personeel

HOOFDSTUK I

Toepassingsgebied

Artikel 112

De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op de leden van het gemeentepersoneel, onverminderd de bijzondere regelingen die in hoofdstuk V van titel III of door of krachtens andere wettelijke of decretale bepalingen zijn vastgesteld.

HOOFDSTUK II

Het personeelsbehoefstenplan en de personeelsformatie

Artikel 113

§1. De gemeenteraad stelt een personeelsbehoefstenplan vast.

Het personeelsbehoefteplan geeft het aantal en soort betrekkingen weer dat noodzakelijk is voor de werking van de gemeentelijke diensten en voor de dienstverlening. Het personeelsbehoefteplan omvat prestatiegegevens in de vorm van kwantitatieve en kwalitatieve informatie die betekenisvol is voor de personeelsbehoefte en die betrekking heeft op het dienstverleningspakket en het taakvolume.

§2. De gemeenteraad stelt op basis van het personeelsbehoefteplan de personeelsformatie vast.

De personeelsformatie bevat de opsomming van het aantal en de soorten betrekkingen, zowel in statutair als in contractueel dienstverband.

De personeelsformatie geeft de verdeling aan van de betrekkingen over de gemeentelijke diensten.

Zij maakt, in voorkomend geval, een duidelijk onderscheid tussen, enerzijds, het personeel tewerkgesteld in de gemeentelijke diensten en, anderzijds, het kabinets- en fractiepersoneel, bedoeld in artikel 114, §2, tweede lid.

HOOFDSTUK III

De rechtspositie van het personeel

AFDELING I

Algemene zaken

Artikel 114

§1. Het personeel van de gemeente bestaat uit personeelsleden in statutair dienstverband.

§2. In afwijking van §1 kunnen personeelsleden in contractueel verband in dienst worden genomen om:

- 1° aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoefte te voldoen, hetzij voor in de tijd beperkte acties, hetzij voor een buitengewone toename van werk;
- 2° personeelsleden te vervangen die hun betrekking niet of slechts deeltijds bekleeden of die

tijdens een zodanige periode afwezig zijn dat de vervanging noodzakelijk is;

- 3° supplementaire en specifieke opdrachten te vervullen;
- 4° te voorzien in de uitvoering van taken, die een kennis of ervaring op hoog niveau vereisen;
- 5° te voorzien in de personeelsbehoefte voor activiteiten die hoofdzakelijk verricht worden in mededinging met andere marktdeelnemers;
- 6° te voorzien in de personeelsbehoefte voor activiteiten die door een andere overheid gesubsidieerd worden.

Binnen de grenzen bepaald door de Vlaamse Regering kan de gemeente personeel in contractueel verband in dienst nemen om te voorzien in de personeelsbehoefte van het kabinet van de burgemeester of van de schepenen of van de fracties in de gemeenteraad. Deze personeelsleden worden, naar gelang van het geval, kabinets- of fractiepersoneel genoemd.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast voor de aanwerving of terbeschikkingstelling van het kabinets- en fractiepersoneel.

De mogelijkheid tot contractuele indienstneming geldt niet voor de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor. De personen aangesteld om deze ambten waar te nemen, kunnen evenwel contractueel in dienst worden genomen.

AFDELING II

De rechtspositieregeling

Artikel 115

§1. De gemeenteraad stelt de rechtspositieregeling van het personeel vast.

§2. De rechtspositieregeling regelt minstens:

- 1° de bezoldiging van de personeelsleden en de van toepassing zijnde salarisschalen, rekening houdend met de te vervullen taken en opdrachten, de gestelde bekwaamheidsvereisten en

functievereisten, de vorming, de evaluatie en de anciënniteit;

- 2° de toekenning van toelagen en vergoedingen;
- 3° de voorwaarden en procedures voor aanwerving en bevordering. Deze procedures waarborgen de objectiviteit van de aanwervingen en bevorderingen en de gelijke behandeling van de kandidaten. Alle personeelsleden in statutair dienstverband worden steeds voor één jaar op proef aangesteld;
- 4° de bekendmaking van de vacatures en, telkens als dit een vereiste is, de stage. Voor leidende ambten, behalve dat van gemeentesecretaris, financieel beheerder en gemeentelijke auditor, kan de rechtspositieregeling in een mandaatsstelsel voorzien;
- 5° de evaluatie, de evaluatoren, de daarbij horende procedures, de periodiciteit en de rechtsgevolgen ervan, rekening houdend met de aard van de functie;
- 6° de organisatie van de loopbaan van de personeelsleden en van de interne mobiliteit;
- 7° wat het personeel in statutair dienstverband betreft, de administratieve standen en de anciënniteit van de ambtenaren evenals de dienstbeëindiging;
- 8° de arbeidsduur, het verlof en de afwezigheden;
- 9° de onverenigbaarheden en de beperkingen en voorwaarden voor cumulatie van activiteiten in overheids- of in privé-dienst;
- 10° de toepasselijkheid van de nieuwe regels ten aanzien van het personeel dat op dat ogenblik al in dienst is.

AFDELING III

De aanstelling van het personeel

Artikel 116

De burgemeester stelt de personeelsleden aan na voorafgaand advies van de gemeentesecretaris,

behoudens in de gevallen waarin door of krachtens de wet of het decreet de aanstelling aan de gemeenteraad is opgedragen.

De aanstelling van personeelsleden door de burgemeester is onderworpen aan het voorafgaande visum van de gemeentelijke auditor, overeenkomstig de bepalingen van titel IV.

AFDELING IV

Deontologische rechten en plichten

Artikel 117

§1. De personeelsleden oefenen hun ambt op een loyale en correcte wijze uit.

De personeelsleden zetten zich in op een actieve en constructieve wijze voor de realisatie van de opdracht en de doelstellingen van de gemeente.

§2. De personeelsleden respecteren de persoonlijke waardigheid van elkeen.

Artikel 118

§1. De personeelsleden hebben spreekrecht ten aanzien van derden met betrekking tot de feiten waarvan zij kennis hebben uit hoofde van hun ambt.

Onverminderd de regelgeving inzake openbaarheid van bestuur, is het hen verboden feiten bekend te maken die betrekking hebben op:

- 1° de veiligheid van het land;
- 2° de bescherming van de openbare orde;
- 3° de financiële belangen van de overheid;
- 4° het voorkomen en het bestraffen van strafbare feiten;
- 5° het medisch geheim;
- 6° het vertrouwelijke karakter van commerciële, intellectuele en industriële gegevens;

7° het vertrouwelijke karakter van de beraadslagingen.

Het is hen verboden feiten bekend te maken indien de bekendmaking ervan een inbreuk vormt op de rechten en de vrijheden van de burger, in het bijzonder op het privé-leven, tenzij de betrokkene toestemming heeft verleend om de op haar of hem betrekking hebbende gegevens openbaar te maken.

Deze paragraaf is eveneens van toepassing op personeelsleden die hun ambt hebben neergelegd.

§2. De personeelsleden die in de uitoefening van hun ambt nalatigheden, misbruiken of misdrijven vaststellen, brengen een hiërarchische meerdere hiervan onmiddellijk op de hoogte.

Artikel 119

§1. De personeelsleden behandelen de gebruikers van hun dienst welwillend en zonder onderscheid des persoons.

§2. De personeelsleden mogen, zelfs buiten hun ambt, rechtstreeks noch via een tussenpersoon, giften, beloningen of enig ander voordeel die verband houden met het ambt, vragen, eisen of aannemen.

Artikel 120

De hoedanigheid van personeelslid is onverenigbaar met elke activiteit die het personeelslid zelf of via een tussenpersoon verricht en waardoor ofwel:

- 1° de ambtsplichten niet kunnen worden vervuld;
- 2° de waardigheid van het ambt in het gedrang komt;
- 3° de eigen onafhankelijkheid wordt aangetast;
- 4° een belangenconflict ontstaat.

Artikel 121

§1. De personeelsleden hebben recht op informatie

en vorming zowel wat alle aspecten betreft die nuttig zijn voor de uitoefening van de functie als om te kunnen voldoen aan de bevorderingsvereisten.

§2. De personeelsleden houden zich op de hoogte van de evoluties en de nieuwe inzichten in de materies waarmee zij beroepshalve belast zijn.

§3. De vorming is een plicht wanneer zij noodzakelijk blijkt voor een betere uitoefening van de functie of het functioneren van een dienst, of wanneer zij een onderdeel uitmaakt van een herstructurering of reorganisatie van een afdeling of een implementatie van nieuwe werkmethodes en infrastructuur.

De onkosten die verbonden zijn aan de deelname aan deze vormingsactiviteiten worden gedragen door de gemeente.

AFDELING V

De evaluatie van het personeel

Artikel 122

De evaluatie is de procedure waarbij een oordeel wordt geformuleerd over de manier waarop een personeelslid functioneert.

Artikel 123

Twee opeenvolgende evaluaties ‘onvoldoende’ kunnen aanleiding geven tot een beslissing tot ontslag van het betrokken personeelslid.

Artikel 124

De personeelsleden van de gemeente worden geëvalueerd door hiërarchische meerderen.

De gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor worden echter geëvalueerd door een bijzondere gemeenteraadscommissie. Deze commissie is proportioneel samengesteld volgens de resultaten van de verkiezingen. Deze evaluatie vindt jaarlijks plaats op basis van een voorbereidend rapport, opgesteld door externe deskundigen in personeelsbeleid.

HOOFDSTUK IV

Verdere uitvoeringsmaatregelen

Artikel 125

§1. De Vlaamse Regering stelt de minimale voorwaarden vast betreffende:

- 1° het personeelsbehoeftenplan;
- 2° de personeelsformatie;
- 3° de rechtspositieregeling van het personeel;
- 4° de toepassing van een mandaatstelsel;
- 5° het kabinet- en fractiepersoneel.

§2. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen betreffende de interne en externe mobiliteit van het gemeentepersoneel.

HOOFDSTUK V

Bijzondere bepalingen betreffende het bestuurlijke toezicht

Artikel 126

§1. De Vlaamse Regering schorst de uitvoering van de besluiten tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie wanneer:

- 1° ze niet gebaseerd zijn op een personeelsbehoeftenplan in de zin van artikel 113, §1;
- 2° ze niet gebaseerd zijn op een organogram;
- 3° ze worden aangenomen zonder dat de financiële haalbaarheid wordt aangetoond ten aanzien van de financiële nota van het meerjarenplan en het jaarlijkse budget.

De Vlaamse Regering kan de schorsing beperken tot één of meer delen van het besluit, op voorwaarde dat het niet-geschorste deel nog op samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

§2. In geval van schorsing is artikel 278 van toepassing, met dien verstande dat de Vlaamse Regering besluit tot vernietiging van het aangepaste of gerechtvaardigde besluit tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie in de in §1 vermelde gevallen.

De Vlaamse Regering kan de vernietiging beperken tot één of meer delen van het besluit, op voorwaarde dat het niet-vernietigde deel nog op samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

Artikel 127

§1. Een gemeentelijke overheid die een statutair personeelslid ontslaat ten gevolge van twee opeenvolgende evaluaties ‘onvoldoende’ is, op straffe van nietigheid van de ontslagbeslissing, verplicht die beslissing, samen met het volledige evaluatiedossier, aan de Vlaamse Regering te verzenden.

De gemeentelijke overheid verzendt de beslissing en het dossier naar de Vlaamse Regering op dezelfde dag waarop ze de beslissing met een aangetekende brief aan het betrokken personeelslid verzendt of ze hem tegen ontvangstbewijs overhandigt.

§2. De eerste paragraaf is van overeenkomstige toepassing op de gemeentelijke overheid die ten aanzien van de gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder of de gemeentelijke auditor een beslissing neemt houdende een evaluatiebeoordeling ‘onvoldoende’.

Artikel 128

§1. Een personeelslid kan bij de Vlaamse Regering beroep instellen tegen de beslissing waarbij een gemeentelijke overheid dat personeelslid ontslaat als gevolg van twee opeenvolgende evaluaties ‘onvoldoende’.

De gemeentesecretaris, de adjunct-gemeentesecretaris, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor kunnen bij de Vlaamse Regering beroep instellen tegen iedere beslissing houdende een evaluatiebeoordeling ‘onvoldoende’.

§2. De beroepen bedoeld in de eerste paragraaf, worden op straffe van verval ingesteld binnen dertig dagen vanaf de ontvangst van de beslissing bedoeld in artikel 127, §1, tweede lid.

De beroepen schorsen de uitvoering van de beslissing.

Artikel 129

De Vlaamse Regering keurt de ontslagbeslissing of de beslissing houdende een evaluatiebeoordeling 'onvoldoende' goed of keurt ze niet goed. Ze verstuurt haar beslissing naar de betrokken partijen binnen zestig dagen vanaf de dag dat de regering het beroep heeft ontvangen. Als binnen die termijn geen beslissing is verstuurd, wordt de beslissing van de gemeentelijke overheid als goedgekeurd beschouwd.

Artikel 130

De Vlaamse Regering stelt de procedure vast voor de behandeling van de beroepen bedoeld in artikel 128. Zij kan geen uitspraak in beroep doen, zonder aan het personeelslid en de gemeentelijke overheid de kans te bieden om gehoord te worden.

HOOFDSTUK VI

Tucht

AFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 131

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de leden van het gemeentepersoneel in contractueel dienstverband.

AFDELING II

De tuchtvergrijpen

Artikel 132

Elke handeling of gedraging die een tekortkoming aan de beroepspllichten uitmaakt of die van die aard is dat ze de waardigheid van het ambt in het gedrang brengt, alsook een inbreuk op de rechtspositieregeling, is een tuchtvergrijp en kan aanleiding geven tot het opleggen van een tuchtstraf.

AFDELING III

De tuchtstraffen

Artikel 133

De volgende tuchtstraffen kunnen worden opgelegd:

- 1° de waarschuwing;
- 2° de blaam;
- 3° de inhouding van salaris;
- 4° de schorsing;
- 5° het ontslag van ambtswege.

Artikel 134

§1. De tuchtstraf inhouding van salaris mag een termijn van zes maanden niet overschrijden. Zij mag niet meer dan twintig procent van het jaarlijkse brutosalaris bedragen.

§2. De gemeente garandeert aan de betrokkenen een nettosalarij gelijk aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld.

Bij deeltijdse prestaties wordt dit bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

Artikel 135

§1. De schorsing wordt uitgesproken voor ten hoogste zes maanden. De schorsing heeft, zolang zij duurt, verlies van salaris tot gevolg.

§2. De gemeente garandeert aan de betrokkenen een nettosalaris gelijk aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld.

Bij deeltijdse prestaties wordt dit bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

AFDELING IV

De tuchtoverheid

Artikel 136

De aanstellende overheid treedt op als tuchtoverheid.

AFDELING V

De tuchtprocedure

Artikel 137

§1. Het tuchtonderzoek wordt gevoerd door de tuchtoverheid. Wanneer het tuchtonderzoek is afgerond, stelt de tuchtoverheid een verslag op dat minstens de ten laste gelegde feiten bevat. De tuchtoverheid stelt een tuchtdossier samen, dat alle stukken bevat die betrekking hebben op de ten laste gelegde feiten.

§2. Wanneer de gemeenteraad de tuchtoverheid is, belast hij de voorzitter van de gemeenteraad of de gemeentesecretaris met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier.

§3. Wanneer de burgemeester de tuchtoverheid is, belast hij de gemeentesecretaris met het tuchtonderzoek, het opstellen van het tuchtverslag en de samenstelling van het tuchtdossier.

Artikel 138

Een tuchtstraf kan enkel worden opgelegd nadat het personeelslid de gelegenheid heeft gekregen om door de tuchtoverheid te worden gehoord in zijn middelen van verdediging, over alle feiten die hem ten laste worden gelegd.

Artikel 139

De betrokkene mag zich te allen tijde laten bijstaan en vertegenwoordigen door een raadsman, van zijn keuze.

Artikel 140

§1. Voorafgaand aan de hoorzitting wordt het personeelslid in kennis gesteld van het tuchtverslag en kunnen hij en/of zijn raadsman het tuchtdossier raadplegen.

§2. De tuchtoverheid kan ambtshalve, op verzoek van het personeelslid of zijn raadsman, getuigen horen. In dat geval heeft het verhoor van de getuigen plaats in aanwezigheid van de betrokkene en/of van zijn raadsman.

§3. De hoorzitting, alsook de zittingen waarop de getuigen worden gehoord, zijn niet openbaar.

§4. De tuchtoverheid mag zich te allen tijde laten bijstaan door een raadsman, behalve bij de be- raadslaging en de stemming.

Artikel 141

De beslissing van de tuchtoverheid wordt aan de betrokkene ter kennis gebracht per aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs. In de kennisgeving van de beslissing wordt melding gemaakt van de beroepsmogelijkheid voorzien in afdeling IX en van de termijn waarbinnen die kan worden uitgeoefend.

Artikel 142

De Vlaamse Regering stelt de termijnen en de nadere procedureregels van de tuchtprocedure vast, met inbegrip van de wijze van de oproeping, het getuigenverhoor, de raadpleging van het tuchtdossier, de beraadslaging en de uitspraak.

AFDELING VI

De doorhaling van de tuchtstraf

Artikel 143

De tuchtstraffen waarschuwing, blaam, inhouding van salaris en schorsing worden in het persoonlijk dossier van de personeelsleden doorgehaald na verloop van een termijn van zes maanden voor de waarschuwing, één jaar voor de blaam, drie jaar voor de inhouding van salaris en vier jaar voor de schorsing. Deze termijnen lopen vanaf de datum waarop de tuchtstraf werd uitgesproken. De doorhaling heeft enkel uitwerking voor de toekomst.

AFDELING VII

De verjaring van de tuchtvordering

Artikel 144

§1. De tuchtoverheid kan geen tuchtrechtelijke vervolging meer instellen, na verloop van een termijn van zes maanden na de vaststelling of de kennisname door de tuchtoverheid van de daarvoor in aanmerking komende feiten.

§2. Wanneer in verband met dezelfde feiten een strafrechtelijk onderzoek loopt, wordt de termijn van §1 gestuit tot op de dag dat de tuchtoverheid door de gerechtelijke overheid ervan in kennis wordt gesteld dat er een beslissing werd uitgesproken die in kracht van gewijsde is gegaan of dat het strafrechtelijke onderzoek niet wordt voortgezet.

§3. Het strafrechtelijke onderzoek doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de tuchtoverheid om een tuchtstraf uit te spreken.

§4. Wanneer de tuchtstraf wordt ingetrokken of vernietigd, kan de tuchtoverheid vanaf de datum van intrekking of de kennisgeving van de vernietiging, de tuchtrechtelijke vervolging hernemen gedurende het resterend gedeelte van de in de eerste paragraaf bedoelde termijn.

AFDELING VIII

De preventieve schorsing

Artikel 145

Wanneer tegen een personeelslid een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek loopt en zijn aanwezigheid onverenigbaar is met het belang van de dienst, kan de tuchtoverheid het personeelslid preventief schorsen bij wijze van ordemaatregel, al dan niet met inhouding van salaris.

Artikel 146

§1. De preventieve schorsing wordt uitgesproken voor een termijn van ten hoogste vier maanden. Wanneer er een strafrechtelijk onderzoek loopt, kan de overheid deze termijn voor perioden van ten hoogste vier maanden verlengen zolang de strafrechtelijke procedure duurt, mits het personeelslid daaromtrent vooraf wordt gehoord.

§2. Indien binnen de voormelde termijnen geen tuchtstraf wordt opgelegd, vervallen de gevolgen van de preventieve schorsing.

Artikel 147

§1. Wanneer tegen een personeelslid een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek loopt, kan de tuchtoverheid die de preventieve schorsing uitspreekt, beslissen tot een inhouding van salaris, mits het personeelslid daaromtrent vooraf wordt gehoord.

§2. De inhouding van salaris mag niet meer dan de helft ervan bedragen.

De gemeente waarborgt aan het personeelslid een nettosalaris gelijk aan het bedrag van het leefloon zoals dat bij wet wordt vastgesteld.

In geval van deeltijdse prestaties wordt dit bedrag berekend evenredig met de omvang van de prestaties.

Artikel 148

§1. Als de tuchtoverheid, in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris, geen tuchtstaf of de tuchtstraf blaam oplegt, wordt de preventieve schorsing ingetrokken en betaalt de gemeente het ingehouden salaris terug.

§2. Als de tuchtoverheid, in aansluiting op een preventieve schorsing met inhouding van salaris, de tuchtstraf inhouding van salaris, schorsing of ontslag van ambtswege oplegt, heeft de tuchtstraf uitwerking met ingang van de dag waarop de preventieve schorsing is ingegaan. In dat geval wordt het bedrag van het tijdens de schorsing ingehouden salaris, in mindering gebracht op het bedrag van het salarisverlies verbonden aan de tuchtstraf. Wanneer het bedrag van het ingehouden salaris groter is dan het bedrag van het salarisverlies verbonden aan de tuchtstraf, betaalt de gemeente het verschil terug.

Artikel 149

§1. Vooraleer de tuchtoverheid beslist tot een preventieve schorsing; al dan niet met inhouding van salaris, hoort zij de betrokkene.

§2. In spoedeisende gevallen kan de tuchtoverheid de preventieve schorsing al dan niet met inhouding van salaris onmiddellijk uitspreken, onder de verplichting het personeelslid binnen acht dagen na de uitspraak te horen over de preventieve schorsing, en, in voorkomend geval, over de inhouding van salaris. De preventieve schorsing vervalt indien zij niet wordt bevestigd binnen vijftien dagen nadat de betrokkene is gehoord.

Artikel 150

De Vlaamse Regering stelt de termijnen en de nadere procedureregels vast.

AFDELING IX

Beroep

Artikel 151

De Vlaamse Regering richt een Commissie voor tuchtsancties van de lokale besturen op, hierna 'de Commissie' te noemen.

Artikel 152

De Commissie is een orgaan van het actief bestuur. De Vlaamse Regering regelt de samenstelling ervan.

Artikel 153

Binnen dertig dagen na ontvangst van de beslissing houdende het opleggen van een tuchtstraf of een preventieve schorsing, kan het personeelslid tegen die beslissing beroep instellen bij de Commissie.

Behalve in geval van preventieve schorsing, schorst het beroep de beslissing.

Artikel 154

De Commissie mag geen uitspraak doen dan nadat aan het personeelslid en aan de tuchtoverheid en/of hun raadsman de gelegenheid werd geboden om te worden gehoord. Deze hoorzittingen zijn niet openbaar.

Artikel 155

De Commissie beschikt over een hervormingsrecht.

Artikel 156

Binnen zestig dagen na de dag van het inkomen

van het tuchtdossier, spreekt de Commissie zich uit over het beroep.

Artikel 157

De Vlaamse Regering stelt de nadere procedure-regels vast.

TITEL IV

Planning en financieel beheer

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 158

Het financiële boekjaar van de gemeente begint op 1 januari en eindigt op 31 december van hetzelfde jaar.

HOOFDSTUK II

Strategische meerjarenplanning

Artikel 159

§1. Vóór het einde van het jaar dat volgt op de gemeenteraadsverkiezingen en voor hij beraadslaagt over het jaarlijkse budget voor het volgende boekjaar, stelt de gemeenteraad een meerjarenplan vast. Dat meerjarenplan bestaat uit een strategische nota en een financiële nota. Het heeft betrekking op de gehele periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, te rekenen vanaf de datum van vaststelling ervan.

§2. In de strategische nota worden de beleidsopties voor het extern en intern te voeren gemeentebestuur op elkaar afgestemd en geïntegreerd weergegeven.

§3. In de financiële nota wordt verduidelijkt hoe het financiële evenwicht wordt gehandhaafd en worden de consequenties van de beleidsopties van de strategische nota weergegeven.

De financiële nota omvat:

1° een planning van de exploitatiekosten en -opbrengsten;

2° een planning van de geldstromen;

3° een planning van uitgaven en ontvangsten, en kosten en opbrengsten, verbonden aan de aanschaf en vervreemding van duurzame middelen;

4° een schema van het financiële evenwicht en de gebudgetteerde balansen.

Artikel 160

De gemeenteraad past jaarlijks en waar nodig het meerjarenplan aan in de loop van het vierde kwartaal en voor hij beraadslaagt over het budget voor het volgende boekjaar.

De gemeenteraad houdt bij de aanpassing rekening met de termijn waarop het meerjarenplan betrekking heeft. Vanaf het voorlaatste jaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad werd verkozen, beschrijft de financiële nota de financiële consequenties voor ten minste drie boekjaren na het lopende boekjaar.

Artikel 161

De gemeenteraad neemt de nodige maatregelen om de gemeentelijke reglementen, het meerjarenplan, het jaarlijkse budget en de jaarlijkse beleidsnota ter inzage te leggen op een plaats en een tijdsbestek waar iedereen er altijd ter plaatse kennis van kan nemen.

Op die mogelijkheid van inzage wordt gewezen door middel van aanplakbiljetten die het college van burgemeester en schepenen aanbrengt, binnen een maand nadat het meerjarenplan door de gemeenteraad is vastgesteld. Dat bericht blijft ten minste tien dagen aangeplakt.

HOOFDSTUK III

De jaarlijkse beleidsnota en het jaarlijkse budget

Artikel 162

§1. Vóór het begin van ieder boekjaar stelt de gemeenteraad op basis van het meerjarenplan een jaarlijkse beleidsnota en een jaarlijks budget vast.

§2. In afwijking van de eerste paragraaf worden de jaarlijkse beleidsnota en het jaarlijkse budget voor het eerste boekjaar van de zesjaarlijkse periode waarvoor de gemeenteraad is verkozen, door de gemeenteraad vastgesteld in de loop van het eerste kwartaal van dat boekjaar.

§3. Artikel 161 is van overeenkomstige toepassing op de jaarlijkse beleidsnota en het jaarlijkse budget.

§4. De gemeenteraad stemt over het jaarlijkse budget en de jaarlijkse beleidsnota in zijn geheel.

Elk gemeenteraadslid kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meer artikelen of posten van het jaarlijkse budget die hij aanwijst.

In dat geval mag over het geheel pas gestemd worden na de stemming over een of meer artikelen of posten die aldus zijn aangewezen. De stemming over het geheel heeft dan betrekking op de artikelen of posten waarover geen enkel gemeenteraadslid afzonderlijk wil stemmen, en op de artikelen die al bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen.

Artikel 163

De jaarlijkse beleidsnota verwoordt het beleid dat de gemeente gedurende het boekjaar zal voeren en concretiseert de beleidsdoelstellingen evenals het budget en de deelbudgetten voor de onderscheiden verantwoordelijkheidsgebieden, taakgebieden, diensten of projecten. Ze bevat tevens een toelichting bij de financiële toestand van de gemeente.

Artikel 164

Het jaarlijkse budget is een financieel plan dat betrekking heeft op een boekjaar. Het omvat:

- 1° een budget van de kosten en opbrengsten, exploitatiebudget genoemd;
- 2° een budget van de geldstromen, liquiditeitsbudget genoemd;
- 3° een budget van uitgaven en ontvangsten, en kosten en opbrengsten, verbonden aan de aan-

schaf en vervreemding van duurzame middelen, investeringsbudget genoemd;

- 4° een schema van het financiële evenwicht en een gebudgetteerde balans.

Artikel 165

De gemeenteraad neemt in het exploitatiebudget alle verwachte kosten op, met inbegrip van diegene die het gevolg zijn van uitgaven die door de wetten en de decreten aan de gemeente zijn opgelegd, de kosten die het gevolg zijn van rechterlijke beslissingen en de kosten die vereist zijn voor de werking van het gemeentebestuur, inclusief voorzieningen.

De volgende kosten worden in ieder geval in het exploitatiebudget opgenomen:

- 1° het aankopen en onderhouden van de registers van de burgerlijke stand;
- 2° het abonnement op het Belgisch Staatsblad en op het Bestuursmemoriaal;
- 3° de belastingen op de goederen van de gemeente;
- 4° de vaststaande en opeisbare schulden van de gemeente, alsmede de schulden die ze moet voldoen ten gevolge van tegen haar uitgesproken rechterlijke veroordelingen;
- 5° de salarissen van de burgemeester, de schepenen, de gemeentesecretaris, de financieel beheerder, de gemeentelijke auditor, de overige personeelsleden van de gemeente en de boswachters van de gemeente;
- 6° de kantoorkosten van het gemeentebestuur;
- 7° het onderhoud van de gemeentegebouwen of de huur van de huizen die als gemeentegebouw dienen;
- 8° de huurgelden en de kosten, behalve die voor geringe herstellingen, betreffende de lokalen van vrederechten, politierechtbanken, politieafdelingen van de parketten van de procureur des Konings en arbeidsrechtbanken in de gemeenten waar die rechtscolleges gevestigd zijn, wanneer de Staat of de Regie der Gebouwen geen eigenaar of huurder van de lokalen is;

- 9° de hulpelden aan de kerkfabrieken en consistories, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, te verlenen als de middelen van die instellingen ontoereikend blijken;
- 10° de kosten die door de wetten op het onderwijs ten laste worden gebracht van de gemeente;
- 11° de uitgaven betreffende de plaatselijke veiligheids- en gezondheidspolitie;
- 12° de vergoeding voor huisvesting van de bedienden van de erediensten, overeenkomstig de geldende bepalingen, als geen woning wordt verschaft;
- 13° de uitgaven, bepaald in artikel 130 van het Kieswetboek, en de uitgaven, vereist voor de verkiezingen van de gemeenteraad;
- 14° de kosten van het drukwerk, benodigd voor de boekhouding van de gemeente;
- 15° de pensioenen ten laste van de gemeente;
- 16° de dotaties, bepaald in artikel 106, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 17° de uitgaven voor de gemeentewegen en de buurtwegen, de sloten, de waterleidingen en de bruggen, die krachtens de wet ten laste van de gemeente zijn;
- 18° de kosten die ten laste worden gelegd van de gemeente door of krachtens de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, met inbegrip van, in de meergemeentezones, de dotatie van de gemeente aan de politiezone.

De gemeenteraad neemt in het exploitatiebudget tevens alle verwachte opbrengsten op, met inbegrip van diegene die door de wetten en de decreten aan de gemeente zijn toegekend.

Artikel 166

Tot het jaarlijkse budget en de jaarlijkse beleidsnota zijn vastgesteld, kan de gemeente slechts be-

schikken over voorlopige kredieten onder de voorwaarden en binnen de grenzen, bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 167

Als verscheidene gemeenten betrokken zijn bij een uitgave die door of krachtens wettelijke of decretale bepalingen aan de gemeente is opgelegd, dragen ze allemaal daarin bij naar evenredigheid van het belang dat ze erbij kunnen hebben. In geval van weigering of van onenigheid over de verhouding van dat belang en van de te dragen lasten, beslist de Vlaamse Regering.

Artikel 168

§1. Een budgetwijziging is een wijziging van het budget dat betrekking heeft op een verantwoordelijkheidsgebied, taakgebied, dienst of project.

§2. De gemeenteraad stelt de budgetwijzigingen vast op basis van de voorgestelde cijfers en een verklarende nota.

Artikel 169

§1. Interne kredietwijzigingen zijn wijzigingen in de kredieten binnen de grenzen van het budget dat betrekking heeft op een taakgebied, dienst of project.

§2. Het college van burgemeester en schepenen beslist over de interne kredietwijzigingen. Het college geeft daarvan zonder verwijl kennis aan de gemeenteraad, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor.

Artikel 170

Een verbintenis mag alleen worden aangegaan op grond van een goedgekeurde, op het budget voorkomende post of een voorlopig krediet. Degenen die in strijd hiermee bestedingen hebben gedaan of bevolen, zijn hiervoor persoonlijk aansprakelijk.

Artikel 171

De gemeenteraad kan zonder voorafgaande budgetwijziging voorzien in uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist, mits hij daartoe een met redenen omkleed besluit neemt.

In dezelfde omstandigheden en als het geringste uitstel onbetwistbare schade zou veroorzaken, kan het college van burgemeester en schepenen op eigen verantwoordelijkheid in de uitgave voorzien. Het college van burgemeester en schepenen geeft daarvan onverwijld kennis aan de gemeenteraad, die beslist of hij met die uitgave al dan niet instemt.

In de gevallen, bedoeld in het eerste en het tweede lid, worden onverwijld de nodige kredieten ingeschreven door een budgetwijziging. De financieel beheerder zal evenwel onverwijld de betaling doen zonder de budgetwijziging af te wachten.

HOOFDSTUK IV

Uitvoering van het budget, budgethouderschap en beheer van de middelen

Afdeling I

Budgethouderschap

Artikel 172

Het budgethouderschap is de bevoegdheid tot beheer van een budget dat taakstellend is in die zin dat het een norm inhoudt waarvan de budgethouder de realisatie nastreeft.

Artikel 173

§1. Het college van burgemeester en schepenen is budgethouder voor alles wat het dagelijkse bestuur te boven gaat. Het kan deze bevoegdheid niet delegeren.

§2. De gemeentesecretaris is budgethouder voor het dagelijkse bestuur.

Hij kan deze bevoegdheid met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende verantwoordelijkheidsgebieden, taakgebieden, diensten of projecten delegeren aan andere personeelsleden. Hij houdt daarbij rekening met het organogram van de gemeentelijke diensten. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen gedelegeerde bevoegdheid niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet.

§3. Het begrip dagelijks bestuur wordt door het college van burgemeester en schepenen vastgesteld, binnen de grenzen, bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 174

§1. De budgethouder gaat de verbintenissen aan en keurt de inkomende facturen goed overeenkomstig het aan hem toevertrouwde budget.

De budgethouder stelt de ontvangsten vast en keurt de uitgaande facturen goed overeenkomstig het aan hem toevertrouwde budget.

§2. De uitgaven die niet vallen binnen het dagelijkse bestuur en de beslissingen houdende aanstelling van personeelsleden, zijn onderworpen aan een voorafgaandelijk visum, vooraleer enige verbintenis wordt aangegaan. De gemeentelijke auditor onderzoekt de wettigheid en regelmatigheid van deze voorgenomen verbintenissen in het kader van zijn opdracht, bedoeld in artikel 105, §2, 1°. Hij verleent zijn visum, indien uit dit onderzoek de wettigheid en regelmatigheid van de voorgenomen verbintenis blijkt.

De gemeenteraad kan het voorgaande lid van toepassing verklaren op andere verbintenissen.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt voor welke verbintenissen er noch een goedkeuring van een budgethouder noch het visum van de gemeentelijke auditor nodig is.

Artikel 175

§1. Om de contante betaling mogelijk te maken van uitgaven van het dagelijkse bestuur, die zonder uitstel moeten gebeuren of die onmiddellijk moeten worden gedaan voor de goede werking van de dienst, kan de gemeentesecretaris of een door hem aangestelde budgethouder beslissen aan bepaalde personeelsleden een kasgeldprovisie ter beschikking te stellen. De gemeentesecretaris of de budgethouder geeft van die beslissing onverwijld kennis aan de financieel beheerder.

De financieel beheerder overhandigt de voorgescreven som tegen ontvangstbewijs aan de betrokken personeelsleden. Die zijn persoonlijk verantwoordelijk voor het beheer ervan. Het ontvangstbewijs geldt als bewijsstuk voor het incasso van de financieel beheerder. De bewijsstukken van de betaling worden periodiek betaalbaar gesteld. De financieel beheerder zal de kasgeldprovisie opnieuw samenstellen binnen de perken van de geldende beslissingen. Als de titularis van de provisie ervan wordt ontlast, geeft hij ze terug aan de financieel beheerder die ze weer in de gemeentekas opneemt.

§2. Een budgethouder kan op eigen verantwoordelijkheid bepaalde personeelsleden van de gemeente die onder zijn gezag staan, belasten met de inning van ontvangsten in geld op het ogenblik waarop het recht op ontvangst vastgesteld wordt.

Deze personeelsleden storten op geregelde tijdstippen het totale bedrag van hun inningen aan de financieel beheerder, en verantwoorden die bedragen door een nauwkeurige invorderingsstaat volgens diens onderrichtingen.

§3. De gemeenteraad bepaalt de voorwaarden voor de terbeschikkingstelling van kasgeldprovisies en de voorwaarden waaronder personeelsleden van de gemeente kunnen worden belast met de inning van ontvangsten in geld op het ogenblik waarop het recht op ontvangst vastgesteld wordt, binnen de grenzen, bepaald door de Vlaamse Regering, en na advies van de gemeentelijke auditor.

Artikel 176

Als de gemeentelijke auditor, bij gemotiveerde beslissing, een door een budgethouder voorgenomen

financiële verbintenis waarvoor nog voldoende kredieten zijn of een door de burgemeester voorgenomen aanstelling van een personeelslid, weigert visum te verlenen, kan het college van burgemeester en schepenen op eigen verantwoordelijkheid viseren. In dat geval verzendt het college van burgemeester en schepenen de gemotiveerde beslissing van de gemeentelijke auditor aan de Vlaamse Regering, tegelijkertijd met het eensluidend verklaarde afschrift van zijn beslissing.

De uitvoerbaarheid van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen is geschorst totdat de in artikel 277 bedoelde toezichtstermijn is verstreken.

Het college van burgemeester en schepenen kan de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in dit artikel, niet toevertrouwen aan de gemeentesecretaris.

AFDELING II

Uitvoering van de betalingen, inning van de ontvangsten en beheer van de kasmiddelen

Artikel 177

De financieel beheerder kan de kasverrichtingen opdragen aan een of meer personeelsleden die onder zijn gezag staan. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen gedelegeerde bevoegdheid niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet. Zij zijn binnen de grenzen van de aan hen toegewezen opdracht rekenplichtig voor het beheer van de gemeentekas.

HOOFDSTUK V

Boekhouding, financiële rapportering en audit

Artikel 178

Elke gemeente voert een voor de aard en de omvang van haar activiteiten passende boekhouding. Ze voert een financiële boekhouding volgens de methode van het dubbel boekhouden. De boek-

houding omvat alle transacties, bezittingen, vorderingen, huidige en toekomstige schulden en verplichtingen van welke aard ook. De boekhouding maakt te allen tijde de voortgangsbewaking van de aangegane verbintenissen en verplichtingen mogelijk.

Artikel 179

De financieel beheerder rapporteert minstens eenmaal per kwartaal aan het college van burgemeester en schepenen. Dat rapport omvat minstens een overzicht van de thesaurietoestand, de liquiditeitsprognose alsook de evolutie van de budgetten. De financieel beheerder zendt tegelijkertijd een afschrift aan de gemeentelijke auditor.

Artikel 180

De met het budgethouderschap belaste personeelsleden rapporteren minstens eenmaal per semester aan de gemeentesecretaris over de uitvoering van hun budgethouderschap.

Artikel 181

Het college van burgemeester en schepenen en de gemeentesecretaris rapporteren minstens eenmaal per semester aan de gemeentelijke auditor over de uitvoering van hun budgethouderschap en, de gemeentesecretaris rapporteert ook over de uitvoering van het budgethouderschap door de door hem met het budgethouderschap belaste personeelsleden. Dat rapport omvat minstens een overzicht van de uitgaven die vrijgesteld zijn van het visum van de gemeentelijke auditor. Het college van burgemeester en schepenen en de gemeentesecretaris zenden elkaar onverwijld een afschrift van hun rapport.

Artikel 182

De gemeentelijke auditor rapporteert minstens eenmaal per semester aan de gemeenteraad over de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven en de ontvangsten en de correctheid en volledigheid

van de uitgaande facturen en de boekhouding. De gemeentelijke auditor verzendt tegelijkertijd een afschrift van dat rapport aan het college van burgemeester en schepenen, de gemeentesecretaris en de financieel beheerder.

Artikel 183

§1. Minstens eenmaal per semester verifieert de gemeentelijke auditor de kas en de boekhouding van de financieel beheerder en van de door hem aangestelde rekenplichtigen.

Hij maakt van de verificatie een proces-verbaal op waarin zijn opmerkingen, alsmede die van de financieel beheerder en de door hem aangestelde rekenplichtigen, worden vermeld. Het proces-verbaal wordt, naar gelang van het geval, ondertekend door de financieel beheerder of door de door hem aangestelde rekenplichtige en door de gemeentelijke auditor.

De gemeentelijke auditor bezorgt het proces-verbaal aan de gemeenteraad.

§2. De financieel beheerder brengt de gemeentelijke auditor onverwijld op de hoogte van elk kasverschil dat toe te schrijven is aan diefstal, verlies of foute boeking.

In voorkomend geval wordt er onverwijld overgegaan tot verificatie van de kas, overeenkomstig §1, om het bedrag van het verschil vast te stellen.

Aan het proces-verbaal van verificatie wordt een toelichting toegevoegd omtrent de omstandigheden en de bewarende maatregelen die de financieel beheerder of de door hem aangestelde rekenplichtigen hebben genomen.

§3. Als verificatie uitwijst dat er een kastekort is, dan beslist de gemeenteraad in hoeverre de financieel beheerder of de door hem aangestelde rekenplichtige voor het tekort aansprakelijk gesteld moet worden. De gemeenteraad beslist eventueel hoeveel het tekort bedraagt dat hij moet vereffenen. De betrokkene wordt onverwijld met een aangetekende brief in kennis gesteld van de beslissing van de gemeenteraad. In voorkomend geval wordt daarbij een verzoek gevoegd om het vastgestelde bedrag in de gemeentekas te storten.

§4. Binnen zestig dagen na die kennisgeving kan de betrokkene beroep instellen bij de Vlaamse Regering. Het beroep schorst de tenuitvoerlegging.

De beslissing van de Vlaamse Regering wordt pas ten uitvoer gelegd na het verstrijken van de termijn voor het instellen van beroep bij de Raad van State.

Artikel 184

Als het ambt van de financieel beheerder een einde neemt, controleert de gemeentelijke auditor de juistheid en volledigheid van de boekhouding en wijst op ieder verschil. Hij brengt hierover verslag uit.

Het college van burgemeester en schepenen legt het verslag van de gemeentelijke auditor voor aan de gemeenteraad die aan de financieel beheerder kwijting verleent of een verschil vaststelt. Stelt de gemeenteraad een tekort vast, dan beslist hij in hoeverre de financieel beheerder voor dat tekort aansprakelijk moet worden gesteld.

De beslissing van de gemeenteraad wordt door de voorzitter van de gemeenteraad met een aangetekende brief ter kennis gebracht van de financieel beheerder. In voorkomend geval wordt daarbij een verzoek gevoegd om het vastgestelde bedrag in de gemeentekas te storten.

Artikel 183, §4, is mede van toepassing als de uitredende financieel beheerder of zijn rechtverkrijgenden verzocht wordt een tekort te vereffenen.

HOOFDSTUK VI

Inventaris jaarrekening en kwijting

Artikel 185

§1. Onder de leiding van de gemeentesecretaris en in overleg met het managementteam worden uiterlijk op 31 december van ieder jaar de nodige opnemingen, verificaties, opzoekingen en waarderingen gedaan om de inventaris op te maken van al de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van de gemeente van welke aard ook.

§2. De inventaris wordt verzonden aan de gemeentelijke auditor die de juistheid en volledigheid ervan nagaat.

Onder de leiding van de gemeentesecretaris wordt de inventaris in overeenstemming gebracht met de bevindingen van de gemeentelijke auditor.

Artikel 186

§1. Nadat de rekeningen in overeenstemming zijn gebracht met de gegevens van de inventaris, worden ze door de financieel beheerder samengevat en beschreven in een staat, namelijk de jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit:

- 1° de resultatenrekening;
- 2° de balans;
- 3° het schema van de financiële stromen;
- 4° de toelichting.

§2. De gemeentelijke auditor controleert of de jaarrekening juist en volledig is, of ze een waar en getrouw beeld geeft van de financiële toestand van de gemeente en of de erin opgenomen opbrengsten en kosten, en ontvangsten en uitgaven wettelijk en regelmatig zijn. De gemeentelijke auditor maakt voor de gemeenteraad een verslag op van zijn controle.

De gemeentelijke auditor beschikt over minstens één maand voor de audit en rapportering bedoeld in het eerste lid.

Artikel 187

De gemeenteraad stelt de jaarrekening vast in de loop van het eerste semester van het boekjaar dat volgt op datgene waarop de rekeningen betrekking hebben.

Tijdens de vergadering waarop de gemeenteraad de jaarrekening vaststelt, brengt het college van burgemeester en schepenen verslag uit over de financiële toestand, over het gevoerde beheer tijdens het voorafgaande jaar en over de uitvoering van het budget.

Artikel 162, §4, is van overeenkomstige toepassing bij de stemming over de jaarrekening.

Artikel 188

Artikel 161 is van overeenkomstige toepassing op de jaarrekening.

Artikel 189

§1. De goedkeuring door de Vlaamse Regering van de jaarrekening, overeenkomstig artikel 192, of de vaststelling ervan door de Vlaamse Regering ingevolge een ingesteld beroep, overeenkomstig artikel 193, houdt van rechtswege kwijting in van het beheer van de financieel beheerder en van de door hem aangestelde rekenplichtigen, de budgethouders, en de gemeentelijke auditor, voorzover de ware toestand niet werd verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de jaarrekening.

§2. Als de Vlaamse Regering bepaalde verrichtingen verworpen heeft, beraadslaagt de gemeenteraad over de aansprakelijkheid van de bij die verrichtingen betrokken actoren en beslist hij over de kwijting. De betrokkenen en de toezichthoudende overheid worden onverwijld en gelijktijdig van de beslissing van de gemeenteraad in kennis gesteld. In voorkomend geval wordt bij de kennisgeving van de beslissing aan de betrokkene een verzoek gevoegd om het vastgestelde bedrag in de gemeentekas te storten.

§3. De budgethouders, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor aan wie kwijting is geweigerd en de Vlaamse Regering, kunnen binnen zestig dagen na deze kennisgeving beroep instellen bij de bestendige deputatie tegen de beslissingen van de gemeenteraad, bedoeld in §2. Dat beroep heeft schorsende werking. De bestendige deputatie doet uitspraak als administratief rechtscollege over de aansprakelijkheid van de betrokkene en bepaalt het bedrag dat te zijnen laste wordt gelegd of verleent definitief kwijting.

Als de verwerping van bepaalde verrichtingen door de Vlaamse Regering aanleiding gaf tot het definitief afwijzen van bepaalde uitgaven, kan de gene die beroep heeft ingesteld de personen die op onregelmatige wijze deze uitgaven goedgekeurd of

bevolen hebben, ter verantwoording roepen in het geding voor de bestendige deputatie om de beslissing van de bestendige deputatie voor hen bindend en tegenstelbaar te horen verklaren. In dat geval doet de bestendige deputatie uitspraak over de aansprakelijkheid van de ter verantwoording geroepen personen.

De financieel beheerder en de door hem aangestelde rekenplichtigen worden van elke aansprakelijkheid ontheven als het tekort ontstaan is door het afwijzen van uitgaven bij het definitief goedkeuren van de rekeningen, als ze die hebben vereffend overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

De beslissing van de bestendige deputatie wordt in ieder geval pas ten uitvoer gelegd na het verstrijken van de termijn voor het instellen van beroep bij de Raad van State.

HOOFDSTUK VII

Bijzondere bepalingen betreffende het bestuurlijke toezicht

Artikel 190

§1. De Vlaamse Regering schorst de uitvoering van het jaarlijkse budget en de beslissingen tot budgetwijziging:

- 1° als niet afdoende, of slechts op basis van fictieve gegevens aangetoond wordt dat het financiële evenwicht gevrijwaard blijft in het budget of in één van de boekjaren waarop het meerjarenplan betrekking heeft;
- 2° als opbrengsten of verplichte kosten, die krachtens de wet of het decreet gedurende het jaar waarop het budget betrekking heeft, geheel of gedeeltelijk niet in het budget worden opgenomen;
- 3° als het budget in kosten of opbrengsten voorziet die strijdig zijn met het recht.

Voorzover de redenen die aanleiding geven tot de schorsing, het evenwicht van het budget niet in gevaar brengen, kan de schorsing beperkt worden tot een of meer artikelen of onderdelen van het budget.

§2. De gemeenteraad spreekt zich uit over het schorsingsbesluit en stelt het budget of de budgetwijziging opnieuw vast. Hij stuurt zijn gemotiveerde beslissing naar de Vlaamse Regering.

§3. De Vlaamse Regering neemt een gemotiveerde beslissing over het budget of de budgetwijziging die de gemeenteraad opnieuw heeft vastgesteld. Onverminderd haar bevoegdheid tot vernietiging wegens schending van de wet of strijdigheid met het algemeen belang, stelt de Vlaamse Regering het budget of de budgetwijzigingen opnieuw vast in de hierna volgende gevallen:

- 1° als niet afdoende, of slechts op basis van fictieve gegevens aangetoond wordt dat het financiële evenwicht gevrijwaard blijft in het budget of in een van de boekjaren waarop het meerjarenplan betrekking heeft, neemt de Vlaamse Regering alle vereiste maatregelen om het evenwicht te herstellen;
- 2° als ontvangsten of verplichte uitgaven die krachtens de wet gedurende het jaar waarop het budget betrekking heeft, ten gunste of ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk niet in het budget zijn opgenomen, schrijft de Vlaamse Regering ze ambtshalve in;
- 3° als bepaalde ontvangsten die de gemeenteraad op het budget heeft gebracht, geheel of gedeeltelijk niet aan de gemeente toekomen of als bepaalde kredieten strijdig zijn met de wet, schrapt de Vlaamse Regering die of schrijft die op het juiste bedrag in.

De Vlaamse Regering neemt haar beslissing binnen vijftig dagen, die ingaan op de dag na het inkomen van het besluit van de gemeenteraad en verstuurt haar beslissing naar de gemeenteoverheid uiterlijk de laatste dag van die termijn.

Als binnen de termijn, bepaald in het vorige lid, geen beslissing naar de gemeenteoverheid is verstuurd, is het budget of de budgetwijziging definitief die door de gemeenteraad opnieuw is vastgesteld.

§4. Het jaarlijkse budget en de beslissingen tot budgetwijziging van de gemeente die met het oog op de sanering van haar financiën leningen sluit, is onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering, indien aan die leningen de gewestwaarborg is verleend.

De Vlaamse Regering spreekt zich uit bij gemotiveerd besluit en stelt het budget vast overeenkomstig §3.

De uitvoering van de financiële nota van het meerjarenplan en van het jaarlijkse budget van de gemeenten bedoeld in het eerste lid, wordt doorlopend gecontroleerd door de daartoe door de regering aangewezen diensten. Die diensten stellen jaarlijks een verslag op over de stand en de vooruitzichten terzake. Dit verslag wordt samen met de opmerkingen van de Vlaamse minister bevoegd voor de Binnenlandse Aangelegenheden aan de regering meegedeeld.

Artikel 191

De toezichthoudende overheid kan de boekhouding en de gemeentekas te allen tijde onderzoeken. Van elk onderzoek wordt een proces-verbaal opgemaakt dat aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Artikel 192

De Vlaamse Regering spreekt zich uit over de goedkeuring van de jaarrekening en stelt de bedragen vast binnen driehonderd dagen die ingaan op de dag na het inkomen van het gemeenteraadsbesluit betreffende de jaarrekening. Ze maakt over haar bevindingen een rapport op. Ze verstuurt haar besluit en haar rapport binnen dezelfde termijn naar de gemeente.

Als binnen de voormelde termijn geen besluit aan de gemeente is verstuurd, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Het besluit van de Vlaamse Regering en haar rapport worden aan de gemeenteraad meegedeeld tijdens zijn eerstvolgende vergadering.

Artikel 193

Tegen het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de jaarrekening kan de gemeenteraad, de financieel beheerder, de gemeentelijke auditor of een belanghebbende budgethouder of rekenplichtige beroep instellen.

Een afschrift van het beroep wordt dezelfde dag verzonden naar de gemeente. De gemeentesecretaris bezorgt afschriften aan de voorzitter van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor.

Artikel 194

In geval van beroep wordt de rekening vastgesteld door de Vlaamse Regering binnen honderd dagen na het inkomen ervan. In geval van meerdere beroepen worden die samengevoegd.

De Vlaamse Regering verzendt haar besluit inzake het ingestelde beroep binnen eenzelfde termijn aan de gemeente. De gemeentesecretaris bezorgt een afschrift aan de voorzitter van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, de financieel beheerder, de gemeentelijke auditor en aan de budgethouders die beroep hebben ingediend.

Als binnen de voormelde termijn geen besluit naar de indiener van het beroep is verstuurd, is het beroep van de gemeenteraad ingewilligd en zijn de overige beroepen verworpen.

HOOFDSTUK VIII

Nadere uitwerking door de Vlaamse Regering

Artikel 195

De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorschriften omtrent de meerjarenplanning, de budgetten, het financiële evenwicht, de boekhouding en de rekeningen van de gemeenten, evenals aangaande de bijbehorende documenten, met inbegrip van de te hanteren modellen.

Artikel 196

De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorschriften aangaande de in deze titel vermelde aangelegenheden.

TITEL V

De gemeentelijke externe verzelfstandiging

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 197

§1. De gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen zijn diensten met een eigen rechtspersoonlijkheid die door de gemeente worden opgericht of waarin de gemeente deelneemt en die belast zijn met welbepaalde taken van gemeentelijk belang.

Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke en decretale bepalingen, mogen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen hun taken van gemeentelijk belang noch geheel, noch gedeeltelijk overdragen aan andere rechtspersonen.

§2. Het is de gemeenten verboden om, rechtstreeks of onrechtstreeks, deel te nemen of zich te laten vertegenwoordigen in rechtspersonen die belast zijn met welbepaalde taken van gemeentelijk belang of om aan die rechtspersonen personeel, financiële middelen, infrastructuur of andere activa ter beschikking te stellen, tenzij die rechtspersonen voldoen aan de voorschriften van deze titel of tenzij ze een andere decretale of wettelijke rechtsgrond hebben.

§3. Een rechtspersoon wordt vermoed door een gemeente met welbepaalde taken van gemeentelijke belang te zijn belast, als:

- 1° een of meer van zijn organen voor meer dan de helft bestaat uit gemeenteraadsleden of leden van het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeente of als de leden van de organen voor meer dan de helft worden aangewezen of voorgedragen door die personen, of;
- 2° de gemeente of haar vertegenwoordigers over de meerderheid van de stemmen in een of meer van zijn organen beschikken, of;

3° zijn financiële middelen voor meer dan de helft ten laste vallen van het gemeentebudget.

Artikel 198

Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke of decretale bepalingen, bestaan er twee vormen van gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen:

- 1° het autonome gemeentebedrijf;
- 2° het gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschap in privaatrechtelijke vorm.

Artikel 199

De gemeente kan geen extern verzelfstandigd agentschap oprichten of daarin deelnemen in de loop van een periode van twaalf maanden voor datum van de volledige vernieuwing van de gemeenteraden.

Artikel 200

§1. Elk gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap met als vorm deze van autonoom gemeentebedrijf legt in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de gemeenteraden, een evaluatieverslag voor aan de gemeenteraad over de uitvoering van de beheersovereenkomst sinds de inwerkingtreding ervan. Dat verslag omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging, waarover de gemeenteraad zich binnen drie maanden uitsprekt.

§2. Elk gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm legt in de loop van het eerste jaar na de volledige vernieuwing van de gemeenteraden, een evaluatieverslag voor aan de gemeenteraad over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst sinds de inwerkingtreding ervan. Dat verslag omvat ook een evaluatie van de verzelfstandiging, waarover de gemeenteraad zich binnen drie maanden uitsprekt.

Artikel 201

Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en hun overeenkomsten met de gemeente.

Artikel 202

De gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen zijn onderworpen aan de verplichtingen inzake formele motivering en openbaarheid van bestuur die gelden voor de gemeente.

Artikel 203

De volgende personen kunnen niet worden voorgedragen of aangewezen als vertegenwoordiger of bestuurder in een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap:

- 1° de leden van de federale of Vlaamse Regering of van de Europese Commissie;
- 2° de provinciegouverneurs, de gouverneur en de vice-gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciedirecteurs, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen;
- 3° de leden van de bestendige deputatie van de provincieraad en de leden van het college, ingesteld bij artikel 83quinquies, §2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;
- 4° de personeelsleden die belast zijn met het bestuurlijke toezicht op het agentschap, zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering;
- 5° de leden van een bestuurs- of controleorgaan in een rechtspersoon of de werknemer van een rechtspersoon die activiteiten uitoefent in dezelfde beleidsdomeinen als het agentschap;

- 6° de leden van het Vlaams en federaal Parlement;
- 7° de leden van de provincieraden;
- 8° de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Arbitragehof;
- 9° de leden van het operationeel kader van de politiediensten;
- 10° de personen die in een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een functie uitoefenen, gelijkwaardig aan een ambt of een functie, vermeld in dit artikel, en de personen die in een lokale basisoverheid van een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een mandaat uitoefenen dat gelijkwaardig is aan dat van gemeenteraadslid, schepen of burgemeester.

Artikel 204

Bij gemeenteraadsbesluit kan de gemeente aan haar gemeentelijke extern verzelfstandigde agent-schappen middelen, infrastructuur of, mits de terzake geldende rechtspositieregeling nageleefd wordt, personeel ter beschikking stellen of overdragen.

Artikel 205

Deze titel is niet van toepassing op de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens.

HOOFDSTUK II

Het autonome gemeentebedrijf

Artikel 206

§1. Een autonoom gemeentebedrijf wordt opgericht bij gemeenteraadsbeslissing, op grond van

een door het college van burgemeester en schepenen opgesteld verslag. In dat verslag worden de voor- en de nadelen van externe verzelfstandiging tegen elkaar afgewogen en wordt aangetoond dat beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente niet dezelfde voordelen kan bieden. De oprichtingsbeslissing stelt de statuten van het autonome gemeentebedrijf vast. Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen inzake het goedkeuringstoezicht, verkrijgt het autonome gemeentebedrijf rechtspersoonlijkheid op de datum van voormelde oprichtingsbeslissing.

§2. De oprichtingsbeslissing wordt samen met het in het vorige lid bedoelde verslag en met de statuten van het autonome gemeentebedrijf binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de oprichtingsbeslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing genomen en verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

§3. De goedgekeurde oprichtingsbeslissing en de statuten worden integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en worden samen met het in het eerste lid bedoelde verslag ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente en van het autonome gemeentebedrijf.

Artikel 207

De statuten van het autonome gemeentebedrijf vermelden ten minste:

- 1° de naam en eventueel de afkorting;
- 2° het maatschappelijke doel;
- 3° de maatschappelijke zetel, gevestigd in de oprichtende gemeente;
- 4° de samenstelling, de vergaderwijze, de werkingsvoorwaarden en de bevoegdheden van de organen;
- 5° de wijze van opstelling van het budget, de rekeningen en het jaarlijkse ondernemingsplan;

- 6° de minimale regels inzake de rechtspositie van het personeel, met inbegrip van de gevallen waarin de statutaire indienstneming verplicht is;
- 7° de wijze van ontbinding en vereffening van het autonome gemeentebedrijf.

Artikel 208

§1. De wijzigingen in de statuten worden aangebracht bij beslissing van de gemeenteraad, op voorstel of na advies van de raad van bestuur van het betrokken autonome gemeentebedrijf.

§2. De beslissing van de gemeenteraad tot wijziging van de statuten wordt, samen met bijbehorende documenten waaronder het voorstel of het advies van de raad van bestuur, binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de wijzigingsbeslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing genomen en verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

§3. De statutenwijzigingen worden op dezelfde wijze als de oprichtingsbeslissing en de statuten neergelegd en bekendgemaakt. Een volledig gecoördineerde tekst van de statuten wordt ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente en van het autonome gemeentebedrijf.

Artikel 209

§1. Tussen de gemeente en het autonome gemeentebedrijf wordt na onderhandeling een beheersovereenkomst gesloten. Bij het onderhandelen over de beheersovereenkomst, wordt de gemeente vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen en het autonome gemeentebedrijf door de raad van bestuur.

De beheersovereenkomst, evenals elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, wordt verzonden aan de Vlaamse Regering en ter inzage neergelegd op het secretariaat van de oprichtende gemeente en van het autonome gemeentebedrijf.

§2. De beheersovereenkomst regelt minstens de volgende aangelegenheden:

- 1° de concretisering van de kwalitatieve en kwantitatieve wijze waarop het autonome gemeentebedrijf zijn taken vervult, met strategische en operationele doelstellingen, beschreven aan de hand van meetbare criteria;
- 2° de toekenning van middelen voor de eigen werking en de uitvoering van de doelstellingen van het autonome gemeentebedrijf;
- 3° binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van het autonome gemeentebedrijf worden toegekend;
- 4° de voorwaarden waaronder eigen inkomsten of andere financieringen mogen worden verworven of ter beschikking mogen worden gesteld;
- 5° de wijze waarop de tarieven voor de geleverde prestaties door de raad van bestuur vastgesteld en berekend worden;
- 6° de gedragsregels inzake dienstverlening door het autonome gemeentebedrijf;
- 7° de voorwaarden waaronder het autonome gemeentebedrijf andere personen kan oprichten, erin kan deelnemen of zich erin kan laten vertegenwoordigen;
- 8° de informatieverstrekking door het autonome gemeentebedrijf aan de gemeente. Er wordt minstens voorzien in een jaarlijks ondernemingsplan en een operationeel plan op middellange en lange termijn;
- 9° de rapportering door het autonome gemeentebedrijf aan de gemeente op basis van beleids- en beheersrelevante indicatoren en kengetallen. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 200, wordt minstens voorzien in een jaarlijks rapport betreffende de uitvoering van de beheersovereenkomst gedurende het afgelopen kalenderjaar;
- 10° de maatregelen bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen uit hoofde van de

beheersovereenkomst en de bepalingen inzake beslechting van geschillen die rijzen bij de uitvoering van de beheersovereenkomst;

11° de omstandigheden waarin en de wijze waarop de beheersovereenkomst kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden.

§3. Onder voorbehoud van de mogelijkheid tot verlenging, wijziging, schorsing en ontbinding van de beheersovereenkomst, wordt die gesloten voor een periode die eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

De beheersovereenkomst en de uitvoering ervan wordt jaarlijks geëvalueerd door de gemeenteraad.

Als bij het verstrijken van een beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden, wordt de bestaande overeenkomst van rechtswege verlengd.

Als geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden binnen één jaar na de in het vorige lid bedoelde verlenging, of als een beheersovereenkomst werd ontbonden of geschorst, kan de gemeenteraad na overleg met het autonome gemeentebedrijf voorlopige regels vaststellen inzake de in de beheersovereenkomst bedoelde aangelegenheden. Deze voorlopige regels zullen als beheersovereenkomst gelden tot op het ogenblik dat een nieuwe beheersovereenkomst in werking treedt.

Artikel 210

§1. Het autonome gemeentebedrijf beschikt over een raad van bestuur.

De raad van bestuur is bevoegd voor alles wat niet uitdrukkelijk bij decreet, in de statuten of in de beheersovereenkomst aan de gemeenteraad is voorbehouden.

De raad van bestuur vertegenwoordigt het autonome gemeentebedrijf in rechte als eiser of als verweerder.

De raad van bestuur is, binnen de grenzen, vastgesteld in de statuten, bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden.

§2. Het aantal leden van de raad van bestuur bedraagt ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden van de oprichtende gemeente met een maximum van twaalf.

De leden van de raad van bestuur worden benoemd door de gemeenteraad. Elke fractie kan minstens één lid van de raad van bestuur voordragen. Het mandaat van lid van de raad van bestuur is hernieuwbaar. De leden van de raad van bestuur kunnen te allen tijde door de gemeenteraad worden ontslagen. Na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad wordt tot volledige vernieuwing van de raad van bestuur overgegaan. In dat geval blijven de leden van de raad van bestuur in functie tot de nieuwe gemeenteraad tot hun vervanging is overgegaan.

De raad van bestuur kiest uit zijn leden een voorzitter die deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen van de oprichtende gemeente.

§3. De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van het autonome gemeentebedrijf.

De bestuurders zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden de bestuurders van die aansprakelijkheid ontheven als hun geen schuld kan worden verweten en als zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij de gemeenteraad binnen een maand nadat zij er kennis van hebben gekregen.

Jaarlijks beslist de gemeenteraad over de aan de bestuurders te verlenen kwijting, na goedkeuring van de rekeningen. Die kwijting is alleen rechtsgeldig als de ware toestand van het autonome gemeentebedrijf niet wordt verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de rekeningen of in de rapportering betreffende de uitvoering van de beheersovereenkomst.

§4. Een bestuurder mag niet:

1° aanwezig zijn bij de bespreking of stemming over aangelegenheden waarbij hij een rechtstreeks belang heeft en waarbij hij persoonlijk, of als vertegenwoordiger is betrokken, of waarbij zijn bloed- of aanverwanten tot en

met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dit verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van dit artikel wordt de wettelijke samenwoning met aanverwantschap gelijkgesteld;

- 2° rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan overeenkomsten die met het autonome gemeentebedrijf zijn gesloten;
- 3° als advocaat of notaris tegen betaling werkzaam zijn in geschillen ten behoeve van het autonome gemeentebedrijf;
- 4° als advocaat of notaris werkzaam zijn in geschillen ten behoeve van de tegenpartij van het autonome gemeentebedrijf of ten behoeve van een personeelslid van het autonome gemeentebedrijf in tuchtzaken of in geval van schorsing bij ordemaatregel.

Artikel 211

De statuten kunnen de raad van bestuur toelaten om het dagelijkse bestuur, de vertegenwoordiging met betrekking tot dat bestuur en de voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur toe te vertrouwen aan een directiecomité of aan een gedelegeerd bestuurder al dan niet met de mogelijkheid van subdelegatie aan personeelsleden van het autonome gemeentebedrijf.

De leden van het directiecomité of de gedelegeerd bestuurder worden door de raad van bestuur benoemd.

Artikel 212

De vergaderingen van de raad van bestuur en het directiecomité zijn niet openbaar. De notulen van die vergaderingen en alle documenten waarnaar verwezen wordt in de notulen, alsook de beslissingen van de gedelegeerd bestuurder, worden ter inzage neergelegd op het secretariaat van de gemeente.

Artikel 213

Er zijn geen andere bestuursorganen met beslis-

singsbevoegdheid dan de organen, bepaald in de voorgaande artikelen.

Artikel 214

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen, weer te geven in de jaarrekening, vanuit het oogpunt van dit decreet, de statuten of de beheersovereenkomst, wordt uitgeoefend door de gemeentelijke auditor en een of meer commissarissen.

De commissarissen worden benoemd door de gemeenteraad. Minstens één commissaris wordt benoemd uit de leden van het Instituut van bedrijfsrevisoren. De gemeenteraad stelt hun bezoldiging vast en verleent aan hen kwijting.

Artikel 215

§1. Het personeel van het autonome gemeentebedrijf kan in statutair of contractueel verband worden aangesteld.

§2. De rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel is van toepassing op het personeel van het autonome gemeentebedrijf. Het autonome gemeentebedrijf stelt de afwijkingen op deze rechtspositieregeling vast, voorzover het specifieke karakter van het autonome gemeentebedrijf dat verantwoordt. Het gemeentebedrijf bepaalt de rechtspositieregeling van de betrekkingen die niet bestaan binnen de gemeente.

Artikel 216

§1. Het autonome gemeentebedrijf kan leningen aangaan en giften of toelagen ontvangen, binnen de grenzen, gesteld in de statuten en de beheersovereenkomst.

§2. Het autonome gemeentebedrijf kan door de Vlaamse Regering gemachtigd worden om in eigen naam en voor eigen rekening over te gaan tot ont-eigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van zijn doelstellingen.

§3. Het autonome gemeentebedrijf beslist vrij, binnen de grenzen van zijn doel, over de verwerving,

de aanwending en de vervreemding van zijn goederen, over de vestiging of opheffing van zakelijke rechten op die goederen, alsook over de uitvoering van dergelijke beslissingen en over hun financiering.

§4. Het autonome gemeentebedrijf stelt de tarieven en de tariefstructuren voor de prestaties, geleverd door het bedrijf, vast binnen de grenzen van de grondregelen inzake tarifiering, bepaald in de beheersovereenkomst. De maximumtarieven of de formules voor hun berekening die niet in de beheersovereenkomst zijn geregeld, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad.

§5. Het autonome gemeentebedrijf kan andere rechtspersonen oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen, voorzover dit past in zijn opdrachten. De oprichting, deelname of vertegenwoordiging mag geen speculatieve oogmerken nastreven en gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en staatssteun en de voorwaarden, bepaald in de beheersovereenkomst. De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging toont aan dat aan de voormelde voorwaarden is voldaan.

De deelname is onderworpen aan de voorwaarde dat aan het autonome gemeentebedrijf minstens een mandaat van bestuurder wordt toegekend.

De beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging wordt binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Tot de oprichting, deelname of vertegenwoordiging kan pas worden overgegaan nadat de beslissing hiertoe werd goedgekeurd. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en die beslissing heeft verzonden aan het autonome gemeentebedrijf, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Artikel 217

De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen.

De raad van bestuur legt jaarlijks en uiterlijk op 30 april de jaarrekening van het voorbije boekjaar ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

De raad van bestuur legt jaarlijks en uiterlijk op 31 december het budget van het volgende boekjaar ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Artikel 218

§1. De gemeenteraad kan steeds beslissen om tot ontbinding en vereffening van een autonoom gemeentebedrijf over te gaan.

In de beslissing tot ontbinding wijst de gemeenteraad de vereffenaars aan. Alle andere organen vervallen op het ogenblik van de ontbinding.

§2. Het personeel in statutair dienstverband van het ontbonden autonoom gemeentebedrijf wordt overgenomen door de gemeente.

De gemeente waarborgt de rechten die het autonome gemeentebedrijf op het ogenblik van ontbinding voor het overgenomen personeel had vastgesteld.

§3. De rechten en verplichtingen van het ontbonden autonome gemeentebedrijf worden overgenomen door de gemeente.

§4. In afwijking van §2 en §3, kan de gemeenteraad in het ontbindingsbesluit de personeelsleden, die daarmee moeten instemmen, en de rechten en verplichtingen aanwijzen die overgenomen worden door de overnemer of de overnemers van de activiteiten van het gemeentebedrijf.

HOOFDSTUK III

Het gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschap in privaatrechtelijke vorm

Artikel 219

§1. De gemeente is gemachtigd om onder de voorwaarden, bepaald in dit hoofdstuk, een vennootschap in de zin van het Wetboek van vennootschappen, of een vereniging of stichting in de zin van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, op te

richten en te belasten met het verwezenlijken van welbepaalde taken van gemeentelijk belang. Naast de gemeente mogen aan de oprichting van die gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting andere personen deelnemen met uitzondering van andere gemeenten, gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen van andere gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de provincies en hun provinciale extern verzelfstandigde agentschappen, de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

§2. De gemeenteraad beslist, na kennisname van de ontwerpstatuten of statuten van de rechtspersoon, over de in de vorige paragraaf bedoelde oprichting of deelname op grond van een verslag, opgesteld door het college van burgemeester en schepenen. In dat verslag worden de voor- en de nadelen van externe verzelfstandiging in de gekozen vorm afgewogen en wordt aangetoond dat het beheer binnen de rechtspersoonlijkheid van de gemeente of in de vorm van een autonoom gemeentebedrijf niet de vereiste voordelen kan bieden.

Tot de oprichting of deelname kan pas worden overgegaan nadat de gemeenteraadsbeslissing hiertoe werd goedgekeurd overeenkomstig §3.

§3. De beslissing tot oprichting of deelname wordt samen met het in §2 bedoelde verslag en het ontwerp van statuten binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissing al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en die beslissing verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

§4. De goedgekeurde oprichtings- of deelnemingsbeslissing en de statuten van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting worden samen met het in het eerste lid bedoelde verslag ter inzage neergelegd op het secretariaat van de betrokken gemeente.

Artikel 220

§1. Ongeacht de grootte van de eventuele inbreng van de verschillende partijen, beschikt de gemeente steeds over een meerderheid van de stemmen in de algemene vergadering van de gemeentelijke ven-

nootschap, vereniging of stichting en draagt de gemeente steeds een meerderheid voor van de leden van de raad van bestuur van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting. Die voordracht waarborgt elke fractie een vertegenwoordiging.

§2. De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting worden door de gemeenteraad uit de gemeenteraadsleden gekozen of uit het college van burgemeester en schepenen aangewezen. De vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering handelen overeenkomstig de instructies van de gemeenteraad.

§3. De gemeenteraad en de vertegenwoordigers van de gemeente in de algemene vergadering kunnen te allen tijde beslissen om respectievelijk de aanwijzingen en voordrachten te herroepen. De statuten van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting dienen te bepalen dat de betrokken vertegenwoordigers door die herroeping van rechtswege ontslagnemend zijn. Er wordt tot hun vervanging overgegaan.

Alle aanwijzingen en voordrachten worden herroepen door de volledige vernieuwing van de gemeenteraad. De vertegenwoordigers blijven in functie totdat hun vervangers zijn aangewezen of benoemd.

Artikel 221

§1. Tussen de gemeente en de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten betreffende de uitvoering van de toevertrouwde taken van gemeentelijk belang. In voorkomend geval regelt de samenwerkingsovereenkomst de aanwending van de aan het agentschap ter beschikking gestelde of overgedragen personeelsleden, middelen en infrastructuur.

§2. De samenwerkingsovereenkomst regelt minstens de volgende aangelegenheden:

1° de concretisering van de kwalitatieve en kwantitatieve wijze waarop de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting haar taken moet vervullen, met strategische en operationele doelstellingen, beschreven aan de hand van meetbare criteria;

- 2° de toekenning van middelen voor de eigen werking en de uitvoering van de doelstellingen van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting;
- 3° binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting worden toegekend;
- 4° de wijze waarop de tarieven voor de geleverde prestaties door de raad van bestuur vastgesteld en berekend worden;
- 5° de gedragsregels inzake dienstverlening door de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting;
- 6° de informatieverstrekking door de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting aan de gemeente. Er wordt minstens voorzien in een jaarlijks ondernemingsplan en een operationeel plan op middellange en lange termijn;
- 7° de rapportering door de gemeentelijke vennootschap, vereniging of stichting aan de gemeente op basis van beleids- en beheersrelevante indicatoren en kengetallen. Onder voorbehoud van de toepassing van artikel 199 ter, wordt minstens voorzien in een jaarlijks rapport betreffende de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst gedurende het afgelopen kalenderjaar;
- 8° de maatregelen bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen uit hoofde van de samenwerkingsovereenkomst en de bepalingen inzake beslechting van geschillen die rijzen bij de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst;
- 9° de omstandigheden waarin en de wijze waarop de samenwerkingsovereenkomst kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden;
- 10° de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 197, §1, tweede lid, en de wijze waarop de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 202 zullen worden uitgevoerd.

§3. Onder voorbehoud van de mogelijkheid tot verlenging, wijziging, schorsing en ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst, wordt die gesloten voor een periode die eindigt uiterlijk zes maanden na de volledige vernieuwing van de gemeenteraad.

De samenwerkingsovereenkomst en de uitvoering ervan wordt jaarlijks geëvalueerd door de gemeenteraad.

Artikel 222

Een kopie van de notulen van de vergaderingen van de bestuursorganen van de gemeentelijke vennootschap, een kopie van alle documenten waarnaar verwezen wordt in de notulen, alsook een kopie van de beslissingen van de gedelegeerd bestuurder, worden ter inzage neergelegd op het secretariaat van de gemeente.

Artikel 223

Door de gemeentelijke auditor wordt controle uitgeoefend op de financiële toestand en op de jaarrekening en op de regelmatigheid van de verrichtingen, weer te geven in de jaarrekening, vanuit het oogpunt van dit decreet, de statuten of de samenwerkingsovereenkomst.

TITEL VI

Participatie van de burger

HOOFDSTUK I

Het gemeentelijke meldpunt

Artikel 224

§1. De gemeenteraad organiseert een meldpunt waar klachten of voorstellen tot verbetering kunnen worden ingediend.

§2. De gemeenteraad stelt de procedure vast voor de behandeling van de klacht en maakt ze bekend.

Artikel 225

Het meldpunt wordt opgericht op het ambtelijke niveau van de gemeente. Het werkt onafhankelijk van de diensten waarop de klachten of voorstellen tot verbetering betrekking hebben.

Artikel 226

De gemeente houdt een register bij waarin de ingediende klachten en voorstellen bij ontvangst worden geregistreerd.

Artikel 227

Het meldpunt geeft aan de betrokkene een ontvangstmelding binnen tien dagen na ontvangst van de klacht of het voorstel. De ontvangstmelding vermeldt uitdrukkelijk dat door het indienen van een klacht de lopende toezichts- en beroepstermijnen niet worden gestuit. Het meldpunt brengt binnen dertig dagen na de registratie de betrokkene op de hoogte van het gevolg dat aan de klacht of het voorstel wordt gegeven.

Als het meldpunt van oordeel is dat de behandeling van de klacht of het voorstel langer dan dertig dagen in beslag zal nemen, brengt het de betrokkene hiervan op de hoogte binnen dertig dagen na de registratie. In dat geval deelt het meldpunt de termijn mee waarbinnen het de behandeling van de klacht of het voorstel mogelijk acht. Die termijn mag niet meer bedragen dan drie maanden.

Artikel 228

Het meldpunt bezorgt de gemeenteraad jaarlijks een schriftelijk verslag over de voorstellen die het voorbije kalenderjaar werden ingediend en het gevolg dat daaraan wordt gegeven.

HOOFDSTUK II

De gemeentelijke volksraadpleging

Artikel 229

De gemeenteraad houdt, op eigen initiatief, of op verzoek van de inwoners van de gemeente, een volksraadpleging onder de inwoners over de aangelegenheden, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Het initiatief dat uitgaat van de inwoners van de gemeente moet worden gesteund door ten minste:

- 1° 10% van de inwoners in gemeenten met minder dan 200.000 inwoners;
- 2° 20.000 inwoners in gemeenten met minstens 200.000 inwoners.

Artikel 230

Elk verzoek tot het houden van een raadpleging op initiatief van de inwoners van de gemeente wordt met een aangetekende brief gericht aan het college van burgemeester en schepenen.

Bij het verzoek worden een gemotiveerde nota gevoegd en de stukken die de gemeenteraad kunnen voorlichten.

Artikel 231

Het verzoek is alleen ontvankelijk als het wordt ingediend door middel van een formulier, afgegeven door de gemeente en als het, buiten de naam van de gemeente en de tekst van artikel 196 van het Strafwetboek, de volgende vermeldingen bevat:

- 1° de vraag of vragen waarop de voorgenomen raadpleging betrekking heeft;

- 2° de naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats van iedereen die het verzoekschrift heeft ondertekend;
- 3° de naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats van de personen die het initiatief nemen tot de raadpleging.

Artikel 232

Na ontvangst van het verzoek onderzoekt het college van burgemeester en schepenen of het verzoek gesteund is door een voldoende aantal geldige handtekeningen.

Naar aanleiding van dat onderzoek schrapt het college van burgemeester en schepenen:

- 1° de dubbele handtekeningen;
- 2° de handtekeningen van de personen die niet voldoen aan de in artikel 233 opgesomde voorwaarden;
- 3° de handtekeningen van de personen voor wie de verschaftte gegevens ontoereikend zijn om toetsing van hun identiteit mogelijk te maken.

De controle wordt beëindigd als het aantal geldige handtekeningen is bereikt. In dat geval organiseert de gemeenteraad een volksraadpleging.

Artikel 233

§1. Een persoon kan verzoeken om een volksraadpleging of er als kiezer aan deelnemen als hij:

- 1° in het bevolkingsregister van de gemeente ingeschreven of vermeld is;
- 2° de Belgische nationaliteit heeft;
- 3° de volle leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;
- 4° niet het voorwerp uitmaakt van een veroordeling of beslissing die voor een gemeenteraadskiezer de uitsluiting of schorsing van het kiesrecht meebrengt.

§2. De voorwaarden in §1 moeten vervuld zijn op de

datum waarop het verzoekschrift werd ingediend voor wie verzoekt om een volksraadpleging.

Om als kiezer te kunnen deelnemen aan de volksraadpleging moeten de voorwaarden, vermeld in §1, 2°, 3° en 4°, vervuld zijn op de dag van de raadpleging, en de voorwaarde, vermeld in §1, 1°, op de datum waarop de kiezerslijst voor de volksraadpleging wordt afgesloten.

De kiezers die na de datum waarop de lijst van de deelnemers aan de volksraadpleging wordt afgesloten, het voorwerp zijn van een veroordeling of van een beslissing die voor een gemeenteraadskiezer ofwel de uitsluiting van het kiesrecht, ofwel de schorsing van dat recht op de dag van de raadpleging meebrengt, worden van de kiezerslijst geschrapt.

§3. Artikel 13 van het Kieswetboek is van toepassing op alle categorieën van personen die voldoen aan de in §1 bepaalde voorwaarden.

Artikel 234

Op de dertigste dag voor de raadpleging maakt het college van burgemeester en schepenen een kiezerslijst op voor de volksraadpleging.

Op deze kiezerslijst worden de volgende personen vermeld:

- 1° de personen die op de vermelde datum deelnemingsvoorwaarden vervullen, bedoeld in artikel 233, §1;
- 2° de personen die op vermelde datum de voorwaarde van artikel 233, §1, 3°, niet vervullen maar de leeftijd van achttien jaar zullen bereikt hebben op de datum van de raadpleging en die de andere deelnemingsvoorwaarden vervullen, bedoeld in artikel 233, §1;
- 3° de personen voor wie de schorsing van het kiesrecht een einde neemt of zou nemen uiterlijk op de dag die is vastgesteld voor de raadpleging.

Voor elke persoon die voldoet aan de deelnemingsvoorwaarden, vermeldt de kiezerslijst de naam, de voornamen, de geboortedatum, het geslacht en

de hoofdverblijfplaats. De lijst wordt volgens een doorlopende nummering en eventueel per wijk van de gemeente opgemaakt, ofwel in alfabetische volgorde van de deelnemers, ofwel geografisch volgens de straten.

Artikel 235

De deelname aan de volksraadpleging is niet verplicht. Elke kiezer heeft recht op één stem. De stemming is geheim.

De volksraadpleging kan enkel op een zondag plaatsvinden. De deelnemers worden tot de stemming toegelaten van 8 tot 15 uur. De personen die zich voor 15 uur in het stemlokaal bevinden, worden nog tot de stemming toegelaten.

Artikel 236

Tot stemopneming wordt pas overgegaan als ten minste het volgende aantal kiezers aan de raadpleging heeft deelgenomen:

- 1° 20% van de inwoners in gemeenten met minder dan 200.000 inwoners;
- 2° 40.000 kiezers in gemeenten met minstens 200.000 inwoners.

Artikel 237

De bepalingen van artikel 147bis van het Kieswetboek zijn van toepassing op de gemeentelijke volksraadpleging, met dien verstande dat de woorden 'verkiezing' en 'verkiezingen' steeds worden vervangen door het woord 'volksraadpleging'.

Artikel 238

§1. Persoonlijke aangelegenheden kunnen niet het voorwerp zijn van een raadpleging.

§2. Een raadpleging kan niet worden georganiseerd in een periode van zes maanden voor de gewone vergadering van de kiezers voor de vernieu-

wing van de gemeenteraden. Bovendien kan geen raadpleging worden georganiseerd in een periode van veertig dagen voor de rechtstreekse verkiezing van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, de Raden en het Europees Parlement. Een volksraadpleging kan wel worden georganiseerd op dezelfde dag als de rechtstreekse verkiezing van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, de Raden en het Europees Parlement.

Artikel 239

Een verzoek tot het houden van een volksraadpleging wordt ingeschreven op de agenda van de eerstvolgende vergadering van het college van burgemeester en schepenen en van de gemeenteraad.

Tot de inschrijving wordt overgegaan nadat de controle, bedoeld in artikel 233, werd afgesloten.

Het college is verplicht om tot inschrijving op de agenda van de gemeenteraad over te gaan, tenzij de gemeenteraad kennelijk onbevoegd is om over het verzoek te beslissen. Als hieromtrent twijfel bestaat, beslist de gemeenteraad.

Artikel 240

Elke beslissing over het al dan niet houden van een volksraadpleging wordt uitdrukkelijk gemotiveerd.

Het voorgaande lid is tevens van toepassing op elke beslissing die rechtstreeks betrekking heeft op een aangelegenheid die het onderwerp is geweest van een raadpleging.

Artikel 241

Ten minste één maand voor de dag van de raadpleging stelt de gemeente aan de inwoners een brochure ter beschikking waarin het onderwerp van de raadpleging op een objectieve manier wordt uiteengezet. Deze brochure bevat bovendien de gemotiveerde nota, bedoeld in artikel 231, tweede lid, alsmede de vraag of vragen waarover de inwoners zullen worden geraadpleegd.

Artikel 242

De vraag moet zo geformuleerd zijn dat met ja of neen kan worden geantwoord.

Artikel 243

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedureregels voor het houden van een gemeentelijke volksraadpleging, naar analogie van de procedure, bedoeld in de gemeentekieswet voor de verkiezing van de gemeenteraadsleden.

Artikel 244

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uitslag van de raadpleging aan de bevolking wordt bekendgemaakt.

HOOFDSTUK III

Inspraak

Artikel 245

De gemeenteraad neemt initiatieven om de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen te verzekeren bij de beleidsvoorbereiding, bij de uitwerking van de gemeentelijke dienstverlening en bij de evaluatie ervan.

Artikel 246

§1. Onverminderd de op dit gebied geldende wettelijke en decretale bepalingen kan alleen de gemeenteraad overgaan tot de oprichting van raden en overlegstructuren, die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren.

§2. De gemeenteraad stelt de nadere voorwaarden vast voor de representativiteit en regelt de samenstelling, de werkwijze en de procedures van de adviesraden. Daarbij wordt uitdrukkelijk bepaald op welke wijze het gevolg dat aan de adviezen wordt

gegeven, zal worden meegedeeld. De gemeenteraad waakt erover dat de nodige middelen ter beschikking worden gesteld voor de vervulling van de adviesopdracht.

De verslagen en einddocumenten van de adviesraden worden meegedeeld aan de gemeenteraad.

§3. Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen kunnen geen lid zijn van de adviesraden.

TITEL VII

Diverse bepalingen

HOOFDSTUK I

Akten van de gemeente

AFDELING I

Opstellen en ondertekenen van akten

Artikel 247

De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor het opstellen van de notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad en van de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen, alsook voor de bewaring van de originelen ervan.

De originelen van de notulen van de gemeenteraad worden ondertekend door de voorzitter van de gemeenteraad en de gemeentesecretaris. De originelen van de notulen van het college van burgemeester en schepenen worden door de burgemeester en door de gemeentesecretaris ondertekend.

Artikel 248

De notulen van de vergaderingen van de gemeenteraad vermelden, in chronologische volgorde, alle besproken onderwerpen, alsook het gevolg dat werd gegeven aan de punten waarover de gemeenteraad geen beslissing heeft genomen. Ze maken

melding van alle beslissingen, het resultaat van de stemmingen en de stemverklaringen.

De notulen van de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen vermelden enkel de beslissingen en het resultaat van de stemmingen. Eventueel wordt een verklaring inzake stemgedrag opgenomen.

Artikel 249

§1. De reglementen, beslissingen en akten van de gemeenteraad worden ondertekend door de voorzitter van de gemeenteraad en meeondertekend door de gemeentesecretaris.

§2. De reglementen, beslissingen en akten van de burgemeester en van het college van burgemeester en schepenen worden ondertekend door de burgemeester en meeondertekend door de gemeentesecretaris.

§3. De beslissingen, bekendmakingen, akten en de briefwisseling van personeelsleden, belast met het budgethouderschap, worden door deze personeelsleden ondertekend als ze enkel betrekking hebben op hun budgethouderschap.

§4. De gemeenteraad bepaalt in het huishoudelijk reglement door wie en op welke wijze de andere documenten van de gemeente, die niet bedoeld worden in de voorgaande paragrafen, worden ondertekend, en, als dat nodig wordt geacht, meeondertekend. Als de gemeenteraad die werkwijze niet vaststelt, is de tweede paragraaf van overeenkomstige toepassing.

Artikel 250

De burgemeester kan de ondertekening van bepaalde stukken schriftelijk opdragen aan een of meer leden van het college van burgemeester en schepenen. Die opdracht kan te allen tijde worden herroepen.

De schepenen aan wie de opdracht is gegeven, moet boven zijn handtekening, naam en functie tevens melding maken van die opdracht.

Artikel 251

De gemeentesecretaris kan de medeondertekening van bepaalde stukken opdragen aan een of meer personeelsleden van de gemeente.

Deze opdracht gebeurt schriftelijk en is te allen tijde herroepbaar. De gemeenteraad wordt daarvan op de hoogte gebracht tijdens zijn eerstvolgende vergadering.

De personeelsleden aan wie de opdracht tot medeondertekening is gegeven, moeten boven hun handtekening, naam en functie tevens melding maken van die opdracht.

Artikel 252

De gemeentesecretaris maakt in de rand van de notulen van de gemeenteraad of van het college van burgemeester en schepenen kantmelding van de vernietiging of niet-goedkeuring van een besluit door een toezichthoudende overheid en van het feit dat een besluit geacht wordt nooit te hebben bestaan met toepassing van artikel 272, vierde lid.

De gemeentesecretaris brengt de gemeenteraad van elke kantmelding op de hoogte op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad.

AFDELING II

Bekendmaking en inwerkingtreding

Artikel 253

De reglementen en verordeningen van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en van de burgemeester, worden door laatstgenoemde bekendgemaakt door middel van een aanplakbrief die het onderwerp van het reglement of de verordening vermeldt, de datum van de beslissing waarbij het reglement of de verordening werd aangenomen en, in voorkomend geval, de beslissing van de toezichthoudende overheid.

De aanplakbrief vermeldt tevens de plaats of plaatsen waar de tekst van het reglement of de verordening ter inzage ligt van het publiek.

Artikel 254

De reglementen en verordeningen, bedoeld in artikel 253, zijn verbindend op de vijfde dag die volgt op de dag van bekendmaking door een aanplakbrief, behalve als ze het anders bepalen.

De bekendmaking en de datum van bekendmaking van deze reglementen en verordeningen moet blijken uit de aantekening in een speciaal register, gehouden op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering.

HOOFDSTUK II

Wijze van kennisgeving en termijnen

Artikel 255

§1. Alle kennisgevingen, oproepingen en verzendingen door de gemeente gebeuren met de post aan huis, onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van dit decreet waarin uitdrukkelijk een aangetekende brief wordt opgelegd en rekening houdend met andere aanvullende vormen van kennisgeving, oproeping of verzending waarin het huishoudelijk reglement voorziet.

§2. Alle briefwisseling aan de gemeente wordt gericht aan de zetel van de gemeente, behoudens andersluidende beslissing van de gemeenteraad.

Artikel 256

§1. Voor de toepassing van dit decreet wordt de termijn berekend vanaf de dag na de dag van de akte of de gebeurtenis die de termijn doet ingaan, en omvat de termijn alle dagen, ook de zaterdag, de zondag en de wettelijke feestdagen. De vervalddag is in de termijn begrepen. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

§2. Bij gebrek aan een akte of gebeurtenis die de termijn doet ingaan, wordt de termijn berekend door terug te tellen vanaf de gebeurtenis die de termijn doet eindigen. In dat geval wordt de dag van de gebeurtenis die de termijn doet eindigen in de termijn begrepen. De dag van verzending is niet in de termijn begrepen.

HOOFDSTUK III

Goederen van de gemeente

AFDELING I

Afwijking van het domeinrecht

Artikel 257

De gemeente en de autonome gemeentebedrijven kunnen, op voorwaarde van uitdrukkelijke motivering, zakelijke rechten vestigen op hun openbare domeingoederen voorzover die rechten kennelijk verenigbaar zijn met de bestemming van deze goederen.

AFDELING II

Gemeentewegen

Artikel 258

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de betrokken gemeenteraad, welke wegen op het grondgebied van die gemeente als gewestwegen beschouwd worden.

Als bestaande wegen of weggedeelten niet langer beschouwd worden als gewestwegen, worden ze beschouwd als gemeentewegen, mits de gemeenteraad daarmee instemt. Die overdracht heeft de toekenning om niet van de eigendom van die wegen tot gevolg. Bij de eigendomsoverdracht bevinden deze wegen zich in goede staat van onderhoud.

HOOFDSTUK IV

Optreden in rechte

Artikel 259

Het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigt de gemeente in rechte als eiser of verweerder, behoudens in aangelegenheden die behoren tot de exclusieve bevoegdheden van de burgemeester, vermeld in artikel 70 en volgende, waar de burgemeester alleen optreedt als eiser of verweerder.

Artikel 260

Als het college van burgemeester en schepenen niet in rechte optreedt, kunnen een of meer inwoners in rechte optreden namens de gemeente, mits zij onder zekerheidstelling aanbieden om persoonlijk de kosten van het geding te dragen en in te staan voor de veroordeling tot schadevergoeding wegens tergend en roekeloos geding die kan worden uitgesproken.

Dit recht staat ook open voor de rechtspersonen waarvan de maatschappelijke zetel in de gemeente is gevestigd.

De gemeente kan over het geding geen dading aangaan of er afstand van doen zonder instemming van degene, die het geding in haar naam heeft gevoerd.

HOOFDSTUK V

Deelname van de gemeenten in vzw's

Artikel 261

§1. De gemeenten kunnen verenigingen zonder winstoogmerk oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen voorzover de wet het hen oplegt, dat past in hun opdrachten en voorzover die verenigingen niet belast worden met de verwezenlijking van bepaalde taken van gemeentelijk belang.

§2. Deze oprichting, deelname of vertegenwoordiging mag niet gepaard gaan met de overdracht of terbeschikkingstelling van gemeentelijk personeel of met de overdracht van gemeentelijke infrastructuur.

HOOFDSTUK VI

Schrijfwijze van de naam van de gemeente

Artikel 262

De Vlaamse Regering bepaalt de schrijfwijze van de namen van de gemeenten en de deelgemeenten.

HOOFDSTUK VII

Samenvoeging en splitsing van gemeenten

Artikel 263

§1. Twee of meer gemeenten kunnen een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging indienen bij de Vlaamse Regering die het als ontwerp bezorgt aan het Vlaams Parlement.

§2. Als een gemeente of een gedeelte van een andere gemeente samengevoegd wordt verklaard, worden de gemeenschappelijke belangen in onderlinge overeenstemming geregeld door de betrokken gemeenteraden.

Bij onenigheid tussen de gemeenteraden wordt het geschil door de Raad van State beslecht.

Als er geschillen ontstaan omtrent rechten die voortvloeien uit titels of bezit, worden de gemeenten echter naar de hoven en rechtbanken verwezen.

§3. Heeft de toevoeging van die gemeente of van dat gedeelte van een gemeente tot gevolg dat het aantal raadsleden moet worden vermeerderd in de gemeente waarmee ze wordt verenigd, dan gelast de Vlaamse Regering dat de kiezers uit de samengevoegde gemeente worden bijeengeroepen. De Vlaamse Regering regelt alles wat de eerste verkiezing betreft en bepaalt de datum van de eerste vernieuwing van de gemeenteraad in overeenstemming met de gewone vernieuwingen, voorgeschreven door het Gemeentekiesdecreet.

Artikel 264

§1. Elke gemeente kan een voorstel tot opsplitsing van de gemeente indienen bij de Vlaamse Regering die het als ontwerp kan bezorgen aan het Vlaams Parlement.

§2. Als een gedeelte van een gemeente als afzonderlijke gemeente wordt opgericht, gelast een besluit van de Vlaamse Regering dat de kiezers uit het afgescheiden gedeelte dadelijk worden bijeengeroepen. Het regelt alles wat de eerste verkiezing betreft en bepaalt de datum van de eerste vernieuwing in overeenstemming met de gewone vernieuwingen, voorgeschreven door het Gemeentekiesdecreet.

§3. De gemeenteraden regelen in onderlinge overeenstemming alles wat het archief aangaat en de verdeling van de gemeentegoederen en de schulden naar verhouding van hun respectieve bevolkingsaantallen.

Bij betwistingen wordt er gehandeld overeenkomstig artikel 263, §2.

TITEL VIII

Het bestuurlijke toezicht

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 265

Voor de toepassing van deze titel wordt verstaan onder:

- 1° gemeenteoverheid: de organen en personeelsleden van de gemeente en de autonome gemeentebedrijven die een eindbeslissing nemen;
- 2° toezichthoudende overheid: de Vlaamse Regering.

Artikel 266

Bij de uitoefening van het door dit decreet ingestelde toezicht, beperkt de toezichthoudende overheid zich tot een toetsing aan het recht en aan het algemeen belang, met name elk belang dat ruimer is dan het gemeentelijke belang.

Artikel 267

De toezichthoudende overheid kan bij de gemeenteoverheid alle documenten en inlichtingen opvragen of die ter plaatse raadplegen. Ze bepaalt de informatiedrager en de vorm waarin de gegevens worden verstrekt.

Artikel 268

§1. Alle kennisgevingen tussen de gemeenteoverheid en de toezichthoudende overheid gebeuren met een aangetekende brief of worden afgegeven

tegen ontvangstbewijs. De kennisgevingen aan de gemeenteoverheid worden, naar gelang van het geval, gericht aan de gemeentesecretaris of aan de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf.

§2. De termijn waarover de toezichthoudende overheid beschikt met het oog op de uitoefening van het bestuurlijke toezicht gaat in op de dag die volgt op de dag van ontvangst van de besluiten of van de lijst van de aangelegenheden die haar overeenkomstig artikel 269 of 270 werden toegezonden, of van het dossier dat na ontvangst van een gemotiveerde klacht overeenkomstig artikel 273 wordt gevraagd.

De termijn wordt gestuit door de verzending van een aangetekende brief waarbij de toezichthoudende overheid betreffende een bepaald besluit bij de gemeenteoverheid documenten vraagt of extra inlichtingen inwint. De termijn neemt opnieuw een aanvang vanaf de ontvangst van de gevraagde documenten of inlichtingen.

De vervalddag wordt in de termijn gerekend. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

§3. Buiten de gevallen waarin een gemeenteoverheid krachtens dit decreet besluiten ter kennis van de toezichthoudende overheid moet brengen, heeft het verzenden van een beslissing aan de toezichthoudende overheid niet tot gevolg dat de termijn om het toezicht uit te oefenen een aanvang neemt.

§4. De uitoefening van het toezicht en de kennisgeving aan de gemeenteoverheid gebeurt op straffe van nietigheid binnen de voorgeschreven termijn.

HOOFDSTUK II

Algemeen bestuurlijk toezicht

AFDELING I

De gemeenteoverheid

Artikel 269

Van de besluiten van de gemeenteraad wordt binnen twintig dagen een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden

den verzonden aan de toezichthoudende overheid.

Op de dag van de verzending aan de toezichthoudende overheid, wordt de in het vorige lid bedoelde lijst door middel van een aanplakbrief bekendgemaakt. De brief blijft minstens tien dagen aangeplakt. De aanplakbrief vermeldt de agenda van de raadszitting, de duur en de plaats waar de beslissingen die op de lijst zijn vermeld, gedurende minstens tien dagen ter inzage liggen van het publiek.

Artikel 270

Binnen twintig dagen na het besluit wordt een voor eensluidend verklaard afschrift naar de toezichthoudende overheid verzonden van:

- 1° de besluiten van de burgemeester betreffende de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel, de vaststellingen en wijzigingen van de personeelsformatie;
- 2° de besluiten van de gemeenteraad betreffende het jaarlijkse budget;
- 3° de besluiten van de gemeenteraad betreffende de belastingen en de retributies;
- 4° de besluiten van de gemeenteraad betreffende de vaststelling van de gemeentelijke dotatie aan de politiezone;
- 5° de besluiten van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen betreffende de kosten die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist;
- 6° de besluiten van de gemeenteraad betreffende deerschikking van de financiële lasten van opgenomen leningen;
- 7° de besluiten van de gemeenteraad betreffende het aangaan van beheers- en samenwerkingsovereenkomsten met een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, evenals de besluiten tot wijziging ervan;
- 8° de besluiten van de gemeenteraad tot het opnemen van leningen ter sanering van de financiën.

Artikel 271

De toezichthoudende overheid beschikt over dertig

dagen om de uitvoering van de besluiten te schorsen en om de gemeenteoverheid daarvan kennis te geven.

Artikel 272

In geval van schorsing beschikt de gemeenteoverheid over honderd dagen na de verzending van het schorsingsbesluit aan de gemeenteoverheid, om een van de volgende beslissingen te nemen en ter kennis te brengen van de Vlaamse Regering.

Als de gemeenteoverheid het besluit waarvan de uitvoering is geschorst, intrekt, is de schorsing opgeheven.

Als de gemeenteoverheid het besluit waarvan de uitvoering is geschorst, rechtvaardigt of aanpast, beschikt de Vlaamse Regering over vijftig dagen om tot vernietiging over te gaan. Bij gebrek aan vernietiging binnen deze termijn is de schorsing opgeheven.

Als binnen de in het eerste lid bedoelde termijn geen beslissing ter kennis wordt gebracht van de Vlaamse Regering, wordt het besluit waarvan de uitvoering is geschorst, geacht nooit te hebben bestaan.

Artikel 273

Bij ontvangst van een gemotiveerde klacht vraagt de toezichthoudende overheid het dossier.

Als een klacht wordt ingediend tegen een besluit van de gemeenteoverheid, brengt de toezichthoudende overheid bij wie de klacht is ingediend, de indiener van de klacht regelmatig op de hoogte van de behandeling van de klacht.

De toezichthoudende overheid brengt de indiener van de klacht via een gewone brief op de hoogte van:

- 1° de ontvangst van de klacht, binnen tien dagen nadat ze toegekomen is;
- 2° het verzoek van de toezichthoudende overheid aan de gemeenteoverheid om het besluit of de inlichtingen te bezorgen, binnen tien dagen na dat verzoek;
- 3° de motieven van de toezichthoudende overheid om het besluit van de gemeenteoverheid waartegen de klacht was ingediend, niet te schorsen

of te vernietigen, binnen tien dagen na het nemen van dit besluit of na het verstrijken van de termijn;

- 4° het gemotiveerde besluit van de toezichthoudende overheid waarbij het bestreden besluit van de gemeenteoverheid wordt geschorst of vernietigd, binnen tien dagen na het nemen van dit besluit;
- 5° de stand van het dossier als de behandeling van de klacht verschillende weken of maanden in beslag neemt. In dat geval informeert de toezichthoudende overheid de indiener van een klacht minstens om de drie maanden over de stand van zaken. Zodra de toezichthoudende overheid het onderzoek heeft afgerond, stuurt ze haar definitieve antwoord aan de indiener van de klacht en geeft ze er ook kennis van aan de betrokken gemeenteoverheid.

Artikel 274

De termijn om een beroep in te stellen bij de Raad van State tegen een beslissing van de gemeenteoverheid wordt gestuit ten voordele van degene die een klacht indient bij de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat deze klacht wordt ingediend vóór het verstrijken van de beroepstermijn en vóór het verstrijken van de termijn voor het uitoefenen van het toezicht.

De stuiting duurt tot de ontvangst van de mededeling aan de indiener van de klacht van het gevolg dat aan zijn klacht wordt gegeven, voorzover die mededeling melding maakt van de beroepsmogelijkheden bij de Raad van State.

Artikel 275

Behoudens de vernietiging van de besluiten waarvan de uitvoering is geschorst overeenkomstig artikelen 126, 190 en 271, kan de Vlaamse Regering besluiten van een gemeenteoverheid vernietigen.

Artikel 276

§1. De goedkeuring van de rekeningen overeenkomstig artikel 185 brengt met zich mee dat de

beslissingen van de gemeente die genomen werden in de loop van het jaar waarop de rekeningen betrekking hebben en die niet werden opgevraagd, geschorst of vernietigd, niet langer vatbaar zijn voor schorsing of vernietiging.

§2. De beslissingen van het autonome gemeentebedrijf die genomen werden in de loop van het jaar waarop de rekeningen betrekking hebben en die niet werden geschorst of vernietigd, zijn niet langer vatbaar voor schorsing of vernietiging driehonderd dagen na de goedkeuring van de rekeningen overeenkomstig artikel 217.

AFDELING II

Eengemeentezones en meergemeentezones, ingesteld door de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

Artikel 277

De bepalingen van deze titel zijn, binnen de grenzen van hun bevoegdheden, van overeenkomstige toepassing op de eengemeentezones en de meergemeentezones en op de besluiten die door hen worden genomen inzake de lokale politie, met dien verstande dat in die bepalingen, wat de meergemeentezones betreft, de hiernavolgende woorden worden gelezen als volgt:

- 1° gemeenteraad als politieraad;
- 2° college van burgemeester en schepenen als politiecollege;
- 3° gemeenteoverheid als politieraad of politiecollege;
- 4° gemeentepersoneel als politiepersoneel.

Artikel 278

Voor de toepassing van hoofdstuk II op de besluiten, bedoeld in artikel 270, 5°, geldt niet als een schending van de wet, de schending van de bepalingen, vervat in en genomen krachtens de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee

niveaus.

Artikel 279

Artikel 126 is van overeenkomstige toepassing op de personeelsformatie van het politiepersoneel.

HOOFDSTUK III

Dwangtoezicht

Artikel 280

§1. De toezichthoudende overheid kan, na een schriftelijke ingebrekestelling, één of meer commissarissen gelasten zich ter plaatse te begeven, om de gevraagde inlichtingen of opmerkingen in te zamelen van de gemeenteoverheid of de maatregelen ten uitvoer te brengen die in rechte zijn voorgeschreven.

De toezichthoudende overheid kan pas optreden na het verstrijken van de termijn, bepaald in de ingebrekestelling.

§2. De kosten van het optreden van één of meer commissarissen gebeurt op de persoonlijke kosten van de personen die verzuimd hebben aan de ingebrekestelling gevolg te geven.

De invordering van de kosten gebeurt door de financieel beheerder op zicht van een daartoe genomen besluit van de overheid die de dwangprocedure heeft ingesteld, en dat geldt als een door de financieel beheerder ambtshalve uit te voeren bevelschrift.

TITEL IX

Slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 281

In de Nieuwe Gemeentewet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in artikel 28 wordt §2 vervangen door wat volgt:

“§2. Voor de gemeenten, genoemd in artikel 7 van de wetten op het taalgebruik in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en voor de gemeente Voeren worden de bepalingen van de rechtspositieregeling van het personeel betreffende de vaststelling van de salarisschaal van de gemeentesecretaris, onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering.”;

2° in artikel 47 wordt §2 vervangen door wat volgt:

“§2. Voor de gemeenten, genoemd in artikel 7 van de wetten op het taalgebruik in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en voor de gemeente Voeren worden de bepalingen van de rechtspositieregeling van het personeel betreffende de vaststelling van de salarisschaal van de adjunct-gemeentesecretaris, onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering.”;

3° in artikel 65 wordt §2 vervangen door wat volgt:

“§2. Voor de gemeenten, genoemd in artikel 7 van de wetten op het taalgebruik in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en voor de gemeente Voeren worden de bepalingen van de rechtspositieregeling van het personeel betreffende de vaststelling van de salarisschaal van de financieel beheerder en de gemeentelijke auditor, onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering.”;

4° in artikel 68, §2 en §3, worden de woorden ‘plaatselijke ontvanger’ vervangen door de woorden “financieel beheerder”;

5° in artikel 83 wordt het tweede lid geschrapt;

6° in artikel 107 wordt de zinsnede “in afwijking van artikel 106” vervangen door de zinsnede “in afwijking van artikel 55 van het Gemeentedecreet” en de zinsnede “in afwijking van artikel 86” door in de zinsnede “in afwijking van artikel 21 van het Gemeentedecreet”;

7° behoudens voor het personeel van de politie en de brandweer worden in artikel 146, §1, 1°, de volgende woorden geschrapt: “of als ze met

toepassing van artikel 29 is ingedeeld bij een klasse van gemeenten met meer dan 20.000 inwoners”;

- 8° behoudens voor het personeel van de politie en de brandweer wordt in artikel 147, §2, de zinsnede “de beslissingen omtrent de in §1 bedoelde aangelegenheden” vervangen door de zinsnede “de beslissingen inzake de bezoldigingsregeling en de salarisschalen”;
- 9° behoudens voor het personeel van de politie en de brandweer, wordt in artikel 153, §2, de zinsnede “de in §1 bedoelde straffen” vervangen door de zinsnede “een tuchtstraf wegens de overtreding van het verbod om handel te drijven of enige bediening te vervullen waarvan de uitoefening onverenigbaar zou worden geacht met het ambt”;
- 10° in artikel 235 wordt de zinsnede “de in artikel 234, eerste lid, bedoelde besluiten van de gemeenteraad en de besluiten van het college van burgemeester en schepenen, bedoeld in artikel 234, tweede lid” vervangen door de zinsnede “de besluiten inzake het vaststellen van de wijze van gunning van opdrachten voor aanwerving van werken, leveringen of diensten en het vaststellen van de voorwaarden ervan”;
- 11° in artikel 254 wordt de zinsnede “indien de gemeente geen sluitende begroting zoals bedoeld in artikel 252 voorlegt” vervangen door de zinsnede “de gemeente geen sluitend budget zoals bedoeld in artikel 164 van het Gemeentedecreet voorlegt”.

Artikel 282

§1. In artikel 101, §3, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wordt de term ‘gemeenteontvanger’ vervangen door de term ‘financieel beheerder’.

§2. In artikel 38 van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, worden de woorden ‘de gemeenteontvanger en de gewestelijke ontvanger’ en ‘de gemeenteontvanger of de gewestelijke ontvanger’ vervangen door de woorden ‘financieel beheerder’.

Artikel 283

De volgende bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet worden opgeheven:

- 1° artikel 1;
- 2° artikel 2;
- 3° artikel 3;
- 4° artikel 4;
- 5° artikel 5;
- 6° artikel 7;
- 7° artikel 8;
- 8° artikel 9;
- 9° artikel 10;
- 10° artikel 11;
- 11° artikel 12, §1;
- 12° artikel 12bis;
- 13° artikel 13;
- 14° artikel 14;
- 15° artikel 14bis;
- 16° artikel 15, §1;
- 17° artikel 16;
- 18° artikel 17;
- 19° artikel 18, eerste tot en met vierde lid;
- 20° artikel 19;
- 21° artikel 20;
- 22° artikel 20bis;
- 23° artikel 21;

- 24° artikel 22;
25° artikel 23;
26° artikel 24;
27° artikel 25;
28° artikel 26;
29° artikel 26bis;
30° artikel 27;
31° artikel 28, §1;
32° artikel 29;
33° artikel 30;
34° artikel 31;
35° artikel 32;
36° artikel 33;
37° artikel 34;
38° artikel 35;
39° artikel 38;
40° artikel 42;
41° artikel 43;
42° artikel 44;
43° artikel 47, §1;
44° artikel 50;
45° artikel 51;
46° artikel 52;
47° artikel 53;
48° artikel 54;
49° artikel 54bis;
50° artikel 55;
51° artikel 56;
52° artikel 57;
53° artikel 58;
54° artikel 59;
55° artikel 60;
56° artikel 61;
57° artikel 62;
58° artikel 63;
59° artikel 64;
60° artikel 65, §1;
61° artikel 66;
62° artikel 67;
63° artikel 68, §1;
64° artikel 70;
65° artikel 71, behoudens artikel 71, 7°;
66° artikel 72;
67° artikel 73;
68° artikel 74;
69° artikel 75;
70° artikel 76;
71° artikel 77;
72° artikel 78;
73° artikel 79;
74° artikel 80;
75° artikel 81;
76° artikel 82;
77° artikel 83, eerste en derde lid;

- 78° artikel 84;
79° artikel 85;
80° artikel 86;
81° artikel 87;
82° artikel 87bis;
83° artikel 88;
84° artikel 89;
85° artikel 90;
86° artikel 91;
87° artikel 92;
88° artikel 93;
89° artikel 94;
90° artikel 95;
91° artikel 96;
92° artikel 97;
93° artikel 98;
94° artikel 99;
95° artikel 100;
96° artikel 101;
97° artikel 102;
98° artikel 103;
99° artikel 104;
100° artikel 105;
101° artikel 106;
102° artikel 108;
103° artikel 108bis;
104° artikel 109;
105° artikel 110;
106° artikel 111;
107° artikel 112;
108° artikel 114;
109° artikel 115;
110° artikel 116;
111° artikel 117;
112° artikel 118;
113° artikel 120;
114° artikel 120bis;
115° artikel 121;
116° artikel 122;
117° artikel 123;
118° artikel 124;
119° artikel 128;
120° artikel 129;
121° artikel 131;
122° artikel 132, behoudens voor de registers van de burgerlijke stand;
123° artikel 133, eerste lid;
124° artikel 134bis;
125° artikel 134ter;
126° artikel 134quater;
127° artikel 135, §1;
128° artikel 136;
129° artikel 136bis;
130° artikel 137;

- 131° artikel 138;
- 132° artikel 138bis;
- 133° artikel 139;
- 134° artikel 140;
- 135° artikel 141;
- 136° artikel 142;
- 137° artikel 143, eerste lid, artikel 145, artikel 147, §1, artikel 148, artikel 149, artikel 150, §1, artikel 151, artikel 152, artikel 153, §1, artikel 154 en artikel 155, behoudens voor het personeel van de politie en de brandweer;
- 138° artikel 231;
- 139° artikel 232;
- 140° artikel 233;
- 141° artikel 234;
- 142° artikel 236;
- 143° artikel 238;
- 144° artikel 239;
- 145° artikel 240, §1;
- 146° artikel 241, §1;
- 147° artikel 242;
- 148° artikel 242bis;
- 149° artikel 243;
- 150° artikel 245;
- 151° artikel 247;
- 152° artikel 248, §1, §2;
- 153° artikel 249, §1;
- 154° artikel 250;
- 155° artikel 252;
- 156° artikel 253;
- 157° artikel 255;
- 158° artikel 256, §1;
- 159° artikel 258;
- 160° artikel 259;
- 161° artikel 260;
- 162° artikel 261, §2;
- 163° artikel 262;
- 164° artikel 263;
- 165° artikel 263bis tot en met 263decies, behoudens voor de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens;
- 166° artikel 265, §1;
- 167° artikel 270, eerste en tweede lid;
- 168° artikel 271, §1;
- 169° artikel 271bis;
- 170° artikel 271ter;
- 171° artikel 272;
- 172° artikel 273;
- 173° artikel 274;
- 174° artikel 275;
- 175° artikel 276;
- 176° artikel 277;
- 177° artikel 278;
- 178° artikel 281;
- 179° artikel 282;
- 180° artikel 283;

181° artikel 284;
 182° artikel 285;
 183° artikel 286;
 184° artikel 287, §1 en §2;
 185° artikel 288;
 186° artikel 298;
 187° artikel 299;
 188° artikel 300;
 189° artikel 301;
 190° artikel 302;
 191° artikel 303;
 192° artikel 304;
 193° artikel 305;
 194° artikel 306;
 195° artikel 307;
 196° artikel 309;
 197° artikel 310;
 198° artikel 311;
 199° artikel 312;
 200° artikel 313;
 201° artikel 314;
 202° artikel 315;
 203° artikel 316;
 204° artikel 317;
 205° artikel 318;
 206° artikel 319;
 207° artikel 320;

208° artikel 321;
 209° artikel 322;
 210° artikel 323;
 211° artikel 324;
 212° artikel 325;
 213° artikel 326;
 214° artikel 327;
 215° artikel 328;
 216° artikel 329;
 217° artikel 329bis.

Artikel 284

De volgende bepalingen en regelgevende teksten worden opgeheven:

- 1° de wet van 10 maart 1980 betreffende het verlenen van de eretitel van hun ambt aan de burgemeesters, aan de schepenen en aan de voorzitters van de raden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn of van de gewezen commissies voor openbare onderstand;
- 2° het decreet van 24 juli 1991 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de handelingen betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen genomen ten opzichte van het personeel, bedoeld in de Nieuwe Gemeentewet;
- 3° het decreet van 28 april 1993 houdende regeling voor het Vlaamse Gewest van het administratief toezicht op de gemeenten, met uitzondering van artikelen 22bis en 22ter;
- 4° artikel 180 van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen;
- 5° het koninklijk besluit van 16 maart 1938 tot instelling van een waarborgfonds voor gewestelijke ontvangers;
- 6° het regentsbesluit van 18 juni 1946 betreffende

- het financieel beheer van de gemeentebedrijven;
- 7° het koninklijk besluit van 20 juli 1976 tot vaststelling van de grens van de algemene bepalingen betreffende de voorwaarden tot benoeming in de graden van gemeentesecretaris, adjunct-secretaris en gemeentelijke ontvanger;
- 8° het koninklijk besluit van 2 september 1976 tot vaststelling van de wedden van burgemeesters en schepenen;
- 9° het koninklijk besluit van 24 oktober 1978 houdende de vaststelling van de criteria voor de klassenverheffing van de gemeenten;
- 10° het koninklijk besluit van 2 april 1979 tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van benoeming van de gewestelijke ontvangers;
- 11° het koninklijk besluit van 25 juni 1990 tot vaststelling van de algemene bepalingen betreffende de weddenschalen van het provincie- en gemeentepersoneel;
- 12° het koninklijk besluit van 23 juli 1990 tot vaststelling van de wijze waarop de in artikel 19, §1, vierde lid, Nieuwe Gemeentewet, bedoelde weddenvermindering wordt toegestaan aan de burgemeesters en schepenen;
- 13° het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit;
- 14° het koninklijk besluit van 29 maart 1995 tot vaststelling van de regels betreffende de geldelijke valorisatie van vroegere diensten die in de overheidssector door de gemeentesecretarissen en gemeenteontvangers werden verricht;
- 15° het koninklijk besluit van 10 april 1995 tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten, behoudens wat betreft de havenbedrijven in de zin van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens;

16° het koninklijk besluit van 29 maart 2000 houdende nadere regels aangaande de verhoging van het presentiegeld van gemeenteraadsleden en de wedde van burgemeesters en schepenen;

17° het koninklijk besluit van 16 november 2000 tot vaststelling van het vakantiegeld en de eindejaarspremie van de burgemeesters en schepenen.

HOOFDSTUK II

Overgangsbepalingen

AFDELING I

Overgangsbepalingen inzake de gemeentelijke diensten en het personeel

Artikel 285

De gemeenteraad treedt op als tuchtoverheid voor de personeelsleden die vóór de inwerkingtreding van dit decreet werden aangesteld als gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris of plaatselijke ontvanger.

Het college van burgemeester en schepenen treedt op als tuchtoverheid voor de overige personeelsleden die vóór de inwerkingtreding van dit decreet werden aangesteld.

Als het college van burgemeester en schepenen, overeenkomstig artikel 116, tweede lid, de uitoefening van zijn bevoegdheid tot het aanstellen van personeel toevertrouwd heeft aan de gemeentesecretaris, treedt de gemeentesecretaris als tuchtoverheid op, ten aanzien van de feiten die hij vaststelt of waarvan hij kennis heeft gekregen na de delegatie.

Artikel 286

De tuchtstraffen waarschuwing, berisping en terugzetting in graad, worden in het persoonlijke dossier van de personeelsleden doorgehaald, na verloop van een termijn waarvan de duur is vastge-

steld op één jaar voor de waarschuwing en de berisping, en vier jaar voor de terugzetting in graad.

Deze termijnen lopen vanaf de datum waarop de tuchtstraf werd uitgesproken.

De doorhaling heeft enkel uitwerking voor de toekomst.

Artikel 287

De Vlaamse Regering stelt de overgangsregelen vast betreffende het administratieve en geldelijke statuut van de gemeentesecretarissen die op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet in dienst van de gemeenten zijn, met inachtneming van de volgende principes:

- 1° waarborg van aanstelling in de betrokken gemeente;
- 2° behoud van de verworven rechten inzake geldelijk statuut.

Artikel 288

§1. De Vlaamse Regering stelt de overgangsregelen vast betreffende het administratief en geldelijk statuut van de plaatselijke ontvangers die op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet in dienst van de gemeenten zijn, met inachtneming van de volgende principes:

- 1° de waarborg van aanstelling in het ambt van financieel beheerder of gemeentelijke auditor in de betrokken gemeente;
- 2° de keuzemogelijkheid tussen aanstelling in het ambt van financieel beheerder of gemeentelijke auditor;
- 3° het behoud van de verworven rechten inzake het geldelijk statuut.

§2. De Vlaamse Regering stelt de overgangsregelen vast betreffende het administratief en geldelijk statuut van de gewestelijke ontvangers die op het moment van inwerkingtreding van dit decreet hun

ambt uitoefenen in een of meer gemeenten, met inachtneming van de volgende principes:

- 1° de mogelijkheid voor de betrokken gewestelijke ontvangers die tevens hun ambt uitoefenen in een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn, om te kiezen voor uitsluitende tewerkstelling in een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Die keuzemogelijkheid kan afhankelijk gesteld worden van de omvang van prestatiebehoeften in de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de totale omvang van de prestaties die de betrokken gewestelijke ontvangers op het moment van inwerkingtreding verrichten in een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 2° de vrijstelling van wervingsexamen of andere selectieprocedure bij kandidaatstelling voor het ambt van financieel beheerder of gemeentelijke auditor in een gemeente;
- 3° de voorrang bij de aanstelling tot financieel beheerder of gemeentelijke auditor in één van de gemeenten waar ze werkzaam waren op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet;
- 4° het behoud van de totale omvang van prestaties in geval van één of meer benoemingen in een deeltijds ambt van financieel beheerder of gemeentelijke auditor;
- 5° het behoud van de verworven rechten op het vlak van het geldelijk statuut.

Artikel 289

Bij wijze van overgangsmaatregel kan de Vlaamse Regering voor de duur en onder de voorwaarden die ze bepaalt, de gemeente machtigen het ambt van financieel beheerder door de gemeentelijke auditor te laten uitoefenen.

Als het ambt van financieel beheerder overeenkomstig het vorige lid door de gemeentelijke auditor uitgeoefend wordt:

- 1° rapporteert de gemeentelijke auditor aan de gemeentesecretaris over de uitoefening van de bevoegdheden die aan het ambt van financieel

beheerder verbonden zijn;

- 2° moeten alle beslissingen met betrekking tot uitgaven waarvoor overeenkomstig artikel 174, §2, een visum van de gemeentelijke auditor vereist is, aan de Vlaamse Regering verzonden worden. De uitvoerbaarheid van de beslissing wordt geschorst totdat de in artikel 271 bedoelde toezichtstermijn verstreken is;
- 3° wordt de goedkeuring van de jaarrekening door de Vlaamse Regering voorafgegaan door een onderzoek naar de getrouwheid van de boekhouding van de gemeente, de wettelijkheid en de regelmatigheid van de opbrengsten en kosten en ontvangsten en uitgaven en een controle op de semestriële rapportering van de gemeentelijke auditor aan de gemeenteraad. Dat onderzoek wordt gevoerd door ambtenaren, aangewezen door de Vlaamse Regering.

AFDELING II

Overgangsbepalingen voor de gemeentelijke financiën

Artikel 290

De kwijting, bedoeld in artikel 189, die wordt verleend voor de eerste jaarrekening vastgesteld en goedgekeurd onder toepassing van dit decreet, geldt tevens als kwijting voor alle voorgaande door de bevoegde organen goedgekeurde jaarlijkse rekeningen van de gemeente.

AFDELING III

Overgangsbepalingen voor de gemeentelijke externe verzelfstandiging

Artikel 291

§1. De werking en de statuten van de op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet in het Vlaamse Gewest bestaande gemeentebedrijven, autonome gemeentebedrijven en personen die door de gemeente belast zijn met bepaalde taken

van gemeentelijk belang, en die niet voldoen aan de voorschriften van titel V en geen andere decretale of wettelijke rechtsgrond hebben, worden bij gemeenteraadsbeslissing in overeenstemming gebracht met de bepalingen van dit decreet binnen een periode van drie jaar vanaf de inwerkingtreding van dit decreet.

Voor hen treedt dit decreet in werking op de dag die volgt op de ontvangst van de in §2 bedoelde goedkeuringsbeslissing en uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van het decreet overeenkomstig artikel 291. Ze zijn bij de inwerkingtreding van dit decreet overeenkomstig artikel 291, echter onmiddellijk onderworpen aan artikelen 202, 203 en 204.

§2. De in §1 bedoelde beslissingen worden binnen dertig dagen aan de Vlaamse Regering verzonden. Binnen honderd dagen na verzending keurt de Vlaamse Regering de beslissingen al dan niet goed. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen, en die beslissing verzonden heeft aan de gemeente, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

AFDELING IV

Overgangsbepalingen voor het bestuurlijke toezicht

Artikel 292

De besluiten van de gemeenteoverheden, genomen voor de inwerkingtreding van dit decreet, blijven onderworpen aan de regelen die op dat ogenblik van kracht waren.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikel 293

De Vlaamse Regering bepaalt voor elk artikel van dit decreet de dag waarop het in werking treedt.

Voor de artikelen, vermeld in artikel 283, bepaalt de Vlaamse Regering per artikel de datum waarop

de opheffing in werking treedt.

Voor de wetten, decreten en besluiten, vermeld in artikel 284, bepaalt de Vlaamse Regering per wet, decreet of besluit, de datum waarop de opheffing in werking treedt.

Jan PENRIS

Filip DEWINTER

Linda VISSERS

Wim VAN DIJCK

An MICHELS
